

Briuselis, 2020 05 29
COM(2020) 403 final

2020/0108 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo nustatoma programa „InvestEU“

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2021–2027 m. Daugiametei finansinei programai (toliau – DFP) įgyvendinti reikia ES investicinės programos, kuri atitiktų kompleksinius supaprastinimo, lankstumo, sąveikos ir atitinkamų ES politikos sričių nuoseklumo tikslus. Diskusijoms skirtame Komisijos dokumente dėl ES finansų ateities išdėstytais argumentais pabrėžiamas poreikis nuveikti daugiau mažesniais ištekliais ir sustiprinti ES biudžeto lėšų poveikį tuomet, kai biudžetas ribotas, o investicijų poreikiai didžiuliai. Šie poreikiai labai padidėjo dėl COVID19 pandemijos poveikio Europos ekonomikai ir dėl rizikos, kad skirtingos ES valstybės narės ir valstybių narių regionai atsigaus nesimetriškai.

Todėl Komisija atsiima 2018 m. gegužės mėn. pateiktą ankstesnį pasiūlymą dėl programos „InvestEU“¹ ir Europos Parlamentui bei Tarybai pristato naują pasiūlymą. Šis naujas pasiūlymas visiškai atspindi 2019 m. balandžio mėn. Europos Parlamento ir Tarybos jau pasiektą dalinį susitarimą². Juo padidinamas iš pradžių pasiūlytas finansinis paketas ir iš dalies keičiama pasiūlymo taikymo sritis, kad būtų atsižvelgta į specifinius popandeminius Europos ekonomikos poreikius.

Dabar Komisija lygiagrečiai siūlo dar ir šalinti neigiamas socialines ir ekonomines COVID-19 pandemijos pasekmes Sąjungos darbuotojams, namų ūkiams ir įmonėms. Daugelis Europos įmonių dėl krizės jau susidūrė su sunkumais ir tos problemos dar labiau ūmės, nes ekonominė ir socialinė veikla vis dar ribojama, o daugelio sektorių verslą tebestabdo socialinių kontaktų ribojimo taisyklės. Sunkumai gali būti ilgalaikiai ir išlikti net ir nutraukus dabartinės izoliavimo priemones.

Reaguojant į COVID-19 pandemijos sukeltą ekonominę ir socialinę krizę reikia iš dalies pakeisti 2018 m. Komisijos pasiūlymą dėl programos „InvestEU“, kad jis geriau atitiktų pasikeitusias aplinkybes. Teisėkūros institucijų pasiektą dalinio susitarimo pakeitimus sudaro iš pradžių pasiūlytai programai „InvestEU“ numatyto finansinio paketo padidinimas siekiant atsižvelgti į didesnius bendruosius investicijų poreikius ir padidėjusios rizikos aplinką. Naujuoju pasiūlymu taip pat išplečiama programos „InvestEU“ taikymo sritis. Siekiant patenkinti būsimus Europos ekonomikos poreikius ir užtikrinti arba išlaikyti pagrindinių sektorių strateginį savarankiškumą, į programą įtraukiama nauja linija. Norint pasiekti plataus užmojo Sąjungos politikos tikslus svarbia užduotimi išlieka pritraukti privataus kapitalo investicijoms finansuoti sykiu labiau orientuojantis į aktualiausius politikos aspektus. Programa „InvestEU“ padės siekti Sąjungos politikos tikslų visais atvejais, kai tikslinga naudoti grąžintą paramą investicijoms.

Programa „InvestEU“ yra specialiai pritaikyta ilgalaikiam finansavimui teikti ir Sąjungos politikai remti, kol bus atsigauinama po gilios ekonomikos ir socialinės krizės. Dabartinės krizės sąlygomis išteklių paskirstymas rinkoje nėra visiškai efektyvus, o suvokiama rizika labai kenkia privačiųjų investicijų srautui. Tokiomis aplinkybėmis pagrindinė programos „InvestEU“ funkcija – mažinti projektų riziką siekiant pritraukti privatų finansavimą – yra ypač vertinga ir turėtų būti išnaudota. Pagal sustiprintą programą „InvestEU“ bus galima atsigavimo etape teikti be galo reikalingą paramą įmonėms ir kartu, laikantis jos pradinių tikslų, užtikrinti, kad investuotojai didelį dėmesį skirtų Sąjungos vidutinės trukmės ir ilgalaikiams politikos prioritetams, kaip antai Europos žaliajam kursui, Europos žaliojo kurso

¹ COM (2018)439.

² 2018/229 (COD).

investicijų planui ir Europos skaitmeninės ateities kūrimo strategijai. Dabartinėmis aplinkybėmis, kai Europos investicijų banko grupės ir nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ir įstaigų, taip pat kitų įgyvendinančiųjų partnerių rizikos prisiėmimo pajėgumams tenka didesnė našta, programa padės tuos pajėgumus padidinti, kad būtų galima remti ekonomikos atsigavimą.

COVID-19 pandemija yra didžiulis sukrėtimas pasaulio ir Sąjungos ekonomikai. Dėl būtinų koronaviruso plitimo stabdymo priemonių ekonominė veikla ES labai sumažėjo. Numatoma, kad ES BVP sumažėjimas 2020 m. sieks maždaug 7,5 % – daug daugiau nei per 2009 m. finansų krizę – ir tai neišvengiamai turės neigiamų socialinių padarinių. Pandemijos protrūkis parodė, kaip tarpusavyje susijusios pasaulinės tiekimo grandinės, ir atskleidė tam tikras silpnąsias vietas, pvz., pernelyg didelę strateginių pramonės šakų priklausomybę nuo nediversifikuotų išorės tiekimo šaltinių. Šias silpnąsias vietas reikia taisyti, kad Sąjunga galėtų tinkamiau reaguoti į ekstremaliąsias situacijas, taip pat kad padidėtų visos ekonomikos atsparumas ir sykiu, laikantis jos taisyklių, būtų išlaikomas atvirumas konkurencijai ir prekybai.

Per šį ekonomikos nuosmukį reikalingas tvirtas Sąjungos lygmens atsakas, kuriuo visų pirma būtų siekiama padidinti ekonominės veiklos vykdytojų atsparumą ir taip sustiprinti bei išlaikyti strateginių sektorių savarankiškumą, kad būtų užtikrintas ilgalaikis Europos ekonomikos konkurencingumas. Tai galima pasiekti tik turint tvirtą bendrąją rinką ir sudarant visiems vienodas sąlygas. Labai svarbu, kad labiausiai nuo pandemijos poveikio nukentėjusios valstybės narės gaivindamos ekonomiką galėtų pasinaudoti parama, teikiama pagal ES biudžetą numatytas programas.

Be to, Komisijai reikėtų suteikti galimybę prisidėti prie galimo Europos investicijų fondo (EIF) kapitalo didinimo (per vieną ar kelis etapus), nes šiam fondui teks svarbus vaidmuo remiant ekonomikos atgaivinimą – jis teiks garantijas, vykdys pakeitimo vertybiniais popieriais operacijas ir remis investicijas į nuosavą kapitalą visoje Sąjungoje. Šiam tikslui 2021–2027 m. daugiametėje finansinėje programoje turėtų būti numatytas iki 900 000 000 EUR dydžio finansinis paketas, kad Sąjunga, atstovaujama Komisijos, galėtų išlaikyti savo bendrą EIF kapitalo dalį.

• **Pagrindimas ir tikslai**

Programos „InvestEU“ sukūrimas užtikrina bendrą ES paramos investicijoms mechanizmą, skirtą 2021–2027 m. DFP laikotarpiu vykdomiems vidaus veiksams. Programa „InvestEU“ grindžiama sėkminga ESIF ir dabartinių vidaus politikos finansinių priemonių naudojimo patirtimi. Ją sudarys keturi pagrindiniai elementai: i) „InvestEU“ fondas, kuris teiks ES garantiją; ii) „InvestEU“ konsultacijų centras, kuris visų pirma teiks su projektų plėtojimu susijusią techninę paramą; iii) „InvestEU“ portalas, kuris užtikrins lengvai prieinamą duomenų bazę projektams, kuriems ieškoma finansavimo, viešinti; iv) derinimo operacijos.

Pritraukdamas privačias investicijas „InvestEU“ fondas veiks atsižvelgdamas į poreikius. Jis visų pirma skatins investicijas į mokslinius tyrimus, inovacijas, skaitmeninimą ir tvirtą infrastruktūrą, taip pat paramą strateginėms bendrovėms, tačiau taip pat atsižvelgs į socialinio sektoriaus ir mažųjų bei vidutinių įmonių (MVI) poreikius. Bus svarbu pasiekti ir mažesnius bei vietos projektus.

Su krize susijusios naujovės

Dabartinės aplinkybės yra nepalankios Sąjungos įmonėms, nes jas gali neigiamai paveikti joms ir nacionalinėms bei Sąjungos lygmens institucijoms nepavaldūs veiksniai. Dėl dabartinio COVID-19 protrūkio Sąjungos įmonėms gali tekti susidurti ne tik su likvidumo rizika, dėl kurios jos gali tapti nemokios, bet ir su sistemingesne turto devalvacijos rizika, kuri

gali susilpninti strategines Sąjungos pramonės dalis. Be to, norint pašalinti per krizę dėl tiekimo grandinių sutrikimo atsiradusius trūkumus, Sąjungos pramonė turėtų sustiprinti savo pajėgumą aprėpti platesnes strateginių vertės grandinių dalis.

Tam tikras investicijų sritis paskelbdama strateginėmis ir atitinkamai imdamasi spresti jų problemas, ES sutelks visas pastangas į itin reikalingą didelio masto pramonės pertvarką ir užtikrins didesnę Sąjungos ekonomikos savarankiškumą, laikydamosi visa apimančios politikos, pvz., Europos skaitmeninės ateities kūrimo strategijos ir Europos žaliojo kurso. Tokie ilgalaikiai politikos prioritetai turėtų būti derinami su atgaivinimo priemonėmis, kurių imamasi po COVID-19 protrūkio. Plataus užmojo tiksliniai Sąjungos lygmens veiksmai, kuriais sudaromos sąlygos visapusiškai išnaudoti bendrosios rinkos potencialą, nepriklausomai nuo valstybių narių fiskalinio pajėgumo prisidėti prie šio proceso ir remti investicijas, padės ateityje sukurti konkurencingesnę, atsparesnę ir saugesnę Sąjungą.

Todėl, be išteklių didinimo pagal tvarios infrastruktūros liniją, taip pat siūloma sustiprinti programą „InvestEU“ pasitelkiant strateginių investicijų priemonę, t. y. penktąją – strateginių Europos investicijų – liniją, pagal kurią daugiausia dėmesio bus skiriama stipresnių Europos vertės grandinių kūrimui, laikantis Sąjungos strateginės darbotvarkės ir Komisijos pristatytos Naujosios Europos pramonės strategijos³. Toks sustiprinimas yra ypač svarbus laikotarpiu po krizės, nes kai kurios valstybės narės gali neturėti finansinių išteklių tokiems projektams remti nacionalinėmis valstybės pagalbos priemonėmis, be to daugelis projektų yra tarpvalstybiniai ir reikalauja europinio lygmens veiksmų. Taip pat norint optimaliai išnaudoti bendrosios rinkos potencialą, įskaitant inovacijas ir efektyvumą skatinančius jos veiksnius, reikia, kad dalyvautų daugelio valstybių narių, o ne tik tų, kurios fiskaliniu požiūriu pajėgios investuoti po šio sunkaus laikotarpio, įmonės. Šis pasiūlymas padės tuos sunkumus įveikti.

Pagrindinis strateginių Europos investicijų linijos tikslas bus remti valstybėje narėje įsisteigusius ir Sąjungoje veikiančius⁴ galutinius gavėjus, kurių veikla yra strategiškai svarbi Sąjungai, visų pirma žaliajai ir skaitmeninei pertvarkoms ir atsparumo didinimui vienoje iš šių sričių:

- a) svarbių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, vaistų, medicinos reikmenų ir kitų atsargų gamybos ir kaupimo, reagavimo į sveikatos krizes pajėgumų ir civilinės saugos sistemos stiprinimo;
- b) ypatingos svarbos fizinės arba virtualios infrastruktūros, įskaitant infrastruktūros elementus, kurie laikomi ypatingai svarbiais energetikos, transporto (įskaitant geležinkeliais vežamų krovinių), aplinkos, sveikatos, saugių skaitmeninių ryšių, 5G, daiktų interneto, internetinių paslaugų platformų, saugios debesijos kompiuterijos, duomenų apdorojimo ir saugojimo, mokėjimų ir finansų infrastruktūros, kosmoso, gynybos, ryšių, žiniasklaidos, švietimo ir mokymo, rinkimų infrastruktūros ir didesnės rizikos objektų srityse, taip pat tokios infrastruktūros naudojimui būtinos žemės ir nekilnojamojo turto;
- c) b punkte nurodytos ypatingos svarbos infrastruktūros eksploatavimui ir techninei priežiūrai būtinų prekių tiekimo ir tokių pat paslaugų teikimo;

³ COM(2020) 102.

⁴ Jų registruota buveinė turėtų būti valstybėje narėje ir jie turėtų vykdyti veiklą Sąjungoje, t. y. didžioji dalis jų veiklos, susijusios su darbuotojais, gamyba, moksliniais tyrimais ir technologine plėtra arba kita verslo veikla, turėtų būti vykdoma Sąjungoje.

- d) bazinių didelio poveikio, transformatyviųjų, žaliųjų ir skaitmeninių technologijų, padėtų iš esmės keičiančių inovacijų, į kurias investuoti yra strategiškai svarbu Sąjungos pramonės ateičiai, įskaitant:
 - i) dirbtinį intelektą, blokų grandinės technologijas, programinę įrangą, robotiką, puslaidininkius, mikroprocesorius, tinklo paribio technologijas, našiąją kompiuteriją, kibernetinį saugumą, kvantines technologijas, fotoniką, pramonines biotechnologijas;
 - ii) atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijas, energijos kaupimo technologijas, įskaitant baterijas, darniojo transporto technologijas (taip pat kilnojamojo turto atnaujinimą ir modernizavimą naudojant tas technologijas), švaraus vandenilio ir kuro elementų prietaikas, pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo technologijas, anglies dioksido surinkimą ir saugojimą, žiedinės ekonomikos technologijas;
 - iii) biomediciną, nanotechnologijas, vaistus ir pažangiąsias medžiagas (pvz., grafeną);
- e) informacinių, ryšių ir technologijų komponentų ir prietaisų masinės gamybos ES objektų;
- f) ypač svarbių išteklių, įskaitant energiją, žaliavas, dirbtinai sukurtas medžiagas ir maistą, tiekimo viešojo sektoriaus subjektams, įmonėms ir vartotojams Sąjungoje ir jų atsargų kaupimo atsižvelgiant į efektyvų išteklių naudojimą ir strateginių vertės grandinių žiediskumą ir
- g) Sąjungos ir jos valstybių narių saugumui ypač svarbių technologijų ir išteklių (pvz., gynybos ir kosmoso sektorių, kibernetinio saugumo technologijų) ir dviejopo naudojimo prekių, apibrėžtų Tarybos reglamento (EB) Nr. 428/2009 2 straipsnio 1 punkte.

Dabartinėmis aplinkybėmis penktoji linija, palyginti su pradinėmis linijomis, suteiks pridėtinės vertės, nes daugiausia dėmesio bus skiriama tiems paramos gavėjams arba projektams, kurie pasižymi didele strategine svarba Europai – šis aspektas nebuvo pabrėžiamas pagal kitas linijas. Pavyzdžiui, tai galėtų būti tikslinėse pramonės sektoriuose veiklą vykdančios įmonės arba tokių sektorių tiekimo grandinėse dalyvaujančios konkrečius komponentus gaminančios MVI. Tokios operacijos dažnai gali būti natūraliai rizikingesnės po COVID-19 krizės esančiomis sąlygomis, nes projektų vykdytojams kyla didesnė su paklausa arba pasiūla susijusi rizika.

Tam tikros sritys, pvz., puslaidininkių (įskaitant mikroprocesorius), duomenų technologijų, 5G ir kvantinių technologijų, yra ypač svarbios saugumui, pasitikėjimui ir inovacijoms. Tačiau joms reikia ir didžiulių investicijų, kurios aprėptų visą strateginių išteklių, kurie kartais gaunami beveik vien iš ribotų ne ES priklausančių šaltinių, vertės grandinę, padėtų įgyti būtinos technologinės praktinės patirties ir ją apsaugoti, taip pat leistų naudoti ir pakeisti ypatingos svarbos infrastruktūros objektus, kad būtų galima sumažinti pernelyg didelę priklausomybę nuo ne ES tiekėjų.

Penktoji linija orientuota tiek į specialius projektus (pvz., paramą dideliems konsorciams arba viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėms, kuriomis siekiama plėtoti konkrečias technologijas ir kurti ypatingos svarbos infrastruktūros objektus), tiek į pasklidesnį finansavimą, pvz., išties tiksliniuose sektoriuose veiklą vykdančių verslininkų ekosistemų atsiradimą (kaip antai novatoriškas MVI, kuriančias technologijas, kurios gali būti svarbios pramoninių biotechnologijų ir vaistų srityje). Be to, pagal šią liniją turėtų būti galima remti bendriems Europos interesams svarbius projektus.

Pagal šią liniją taikomi papildomumo reikalavimai skirsis nuo pradinės programos „InvestEU“ linijoms numatytų papildomumo reikalavimų. Pavyzdžiui, pagal penktąją liniją teikiamos paramos didelėms korporacijoms papildomumas bus susijęs su jų gamybos išlaikymu ir plėtojimu Sąjungos teritorijoje arba (jei to reikalauja viešoji tvarka ar saugumo taisyklės) kontroliuojant Europos investuotojams, taip pat su novatoriškų technologijų plėtra ir diegimu, o ne vien su „InvestEU“ parama sprendžiamais rizikos klausimais. Ši parama papildys paramą, teikiamą pagal mokslinių tyrimų, inovacijų ir skaitmeninimo liniją, kurioje daugiausia dėmesio bus skiriama naujų strateginių pajėgumų plėtojimui nuo pat pradinio etapo. Taip pat bus užtikrinta ypatinga sinergija tolesnėms investicijoms į strateginių ES startuolių ir MVĮ, kurių kūrimąsi pagal ES mokslinių tyrimų ir inovacijų bendrąsias programas („Europos horizontas“) remia Europos inovacijų taryba (EIC), plėtrą.

„InvestEU“ fondas

„InvestEU“ fondą sudaro ES biudžeto garantija, kuri parems įgyvendinančiųjų partnerių teikiamus finansinius produktus. Jis skirtas ES pridėtinės vertės projektams ir skatina nuoseklų požiūrį į ES politikos tikslų įgyvendinimo finansavimą. Jis siūlo veiksmingą konkrečioms politikos sritims skirtų ES finansavimo priemonių derinį.

Programa „InvestEU“, kaip Sąjungos vidaus politikai skirta bendra investicijų sistema, yra ir politikos priemonė, ir įgyvendinimo priemonė.

Bendras programos „InvestEU“, kaip politikos priemonės, tikslas – remti Sąjungos politikos tikslus sutelkiant viešąsias ir privačiąsias investicijas Europos Sąjungoje ir taip spręsti rinkos nepakankamumo ir investicijų deficito problemas, kurios trukdo siekti ES tvarumo, konkurencingumo, integracinio augimo ir strateginio Sąjungos savarankiškumo tikslų.

Jos paskirtis – suteikti finansavimą ekonomikos subjektams, kuriems dėl jų rizikos profilio privatūs finansuotojai ne visada gali arba nori jį suteikti, kad būtų skatinamas ES ekonomikos konkurencingumas, tvarus augimas, konvergencija, socialinis atsparumas, įtrauktis ir kapitalo rinkų integravimas ES atsižvelgiant į skirtingiems sektoriams taikomus jos politikos tikslus. ES garantija paremta programa „InvestEU“ prisidės prie ES biudžeto modernizavimo ir leis padidinti ES biudžeto poveikį nuveikiant daugiau mažesniais ištekliais. Ekonomiškai perspektyvių projektų, iš kurių gali būti gaunama pajamų, atveju sistemingesnis biudžeto garantijos naudojimas gali padėti padidinti viešųjų lėšų poveikį.

Programa „InvestEU“ turėtų būti pajėgi formuoti ES strategiją sprendžiant vis dar silpnos investicinės veiklos Sąjungoje problemą, kuri tapo dar opesnė dėl COVID-19 pandemijos sukeltos krizės. Diversifikuojant finansavimo šaltinius ir skatinant ilgalaikį tvarų finansavimą, programa „InvestEU“ prisidės prie Europos kapitalo rinkų integravimo kapitalo rinkų sąjungos sistemoje ir prie bendrosios rinkos stiprinimo sykiu padėdama įgyvendinti Europos žaliąjį kursą ir Europos žaliojo kurso investicijų planą. Tai svarbi priemonė siekiant Naujosios Europos pramonės strategijos tikslų. Kaip priemonė finansinei, techninei, rinkos ir politikos srities kompetencijai ES mastu sutelkti, programa „InvestEU“ taip pat turėtų būti finansinių naujovių, kurios padėtų siekti politikos tikslų, katalizatorius.

„InvestEU“ fondo, kaip įgyvendinimo priemonės, tikslas yra veiksmingiau vykdyti ES biudžetą naudojant biudžeto garantiją – pasiekti masto ekonomiją, didinti ES veiksmų matomumą bei supaprastinti ataskaitų teikimo ir atskaitomybės sistemą. Siūloma struktūra siekiama supaprastinti procedūras, užtikrinti didesnę lankstumą ir pašalinti galimą iš pažiūros panašių ES paramos priemonių dubliavimąsi.

Be Sąjungos masto ES garantijos, pasiūlyme numatyta galimybė valstybėms narėms tais atvejais, kai rinkos nepakankamumo ar neoptimalios investavimo aplinkos problemų esama

nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu, dalį pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų lėšų, siekiant tų pačių tikslų, panaudoti per specialų „InvestEU“ fondo ES garantijos skyrių.

Siūloma, kad bendra ES garantija sudarytų iki 75 153 850 000 EUR, o specialiai strateginių Europos investicijų linijai skirta dalis – iki 31 153 850 000 EUR.

„InvestEU“ konsultacijų centras ir portalas

„InvestEU“ konsultacijų centras viso investicijų ciklo metu teiks su projektų plėtojimu susijusią konsultacinę paramą ir papildomų priemonių, kad paskatintų projektų kūrimą ir plėtojimą bei pagerintų sąlygas gauti finansavimą. „InvestEU“ konsultacijų centras veiks programos „InvestEU“ politikos srityse, be to, užtikrins vieną bendrą prieigą projektų vykdytojams ir tarpininkams. „InvestEU“ konsultacijų centras papildys techninės paramos veiklą, vykdomą pagal pasidalijamojo valdymo programas. Siekiant užtikrinti, kad strateginių Europos investicijų linijai ir kitoms keturioms linijoms būtų visapusiškai naudingos visos „InvestEU“ fondo funkcijos, programos „InvestEU“ konsultacinis komponentas ir kitos papildomos priemonės turėtų atitikti pasiūlymo tikslus. Bendras finansinis paketas, įskaitant papildomas priemones, turėtų siekti iki 724 733 000 mln. EUR, kad būtų patenkinti naujosios linijos poreikiai ir dabartinėmis aplinkybėmis didėjantys kitų keturių linijų poreikiai.

Galiausiai, „InvestEU“ portalas padidins investavimo galimybių Sąjungoje matomumą ir taip padės projektų vykdytojams ieškoti finansavimo.

Šiuo pasiūlymu numatyta taikymo pradžios data – 2021 m. sausio 1 d.

• Suderinamumas su galiojančiomis politikos nuostatomis

Pasiūlymas yra visiškai suderintas su galiojančiomis politikos nuostatomis, nes ES garantija pagal programą „InvestEU“ teikiama siekiant veiksmingai naudoti ES biudžeto lėšas tais atvejais, kai operacijos, iš kurių gali būti gaunama pajamų, yra finansuojamos atsižvelgiant į ES politikos tikslus. Tai apima kapitalo rinkų sąjungą, bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją, dokumentų rinkinį „Švari energija visiems“, ES žiedinės ekonomikos veiksmų planą, mažataršio judumo strategiją, Europos gynybos veiksmų planą ir gynybos fondą, Europos kosmoso strategiją, Europos socialinių teisių ramstį, Europos žaliąjį kursą, Europos žaliojo kurso investicijų planą ir Naująją Europos pramonės strategiją. Pagal savo veiklos sritį „InvestEU“ fondas šias viena kitą papildančias strategijas remia finansiškai.

Pasiūlymas papildo Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) Mokumo palaikymo priemonę. Pagal Mokumo palaikymo priemonę ketinama teikti paramą artimiausiems mokumo poreikiams, kurių labiausiai krizės paveiktoms bendrovėms iškilo dėl staigių COVID-19 sukulto ekonomikos susitraukimo pasekmių, patenkinti siekiant atkurti jų kapitalo padėtį, o pagal programą „InvestEU“ daugiausia dėmesio bus skiriama ilgalaikėms investicijoms, kuriomis bus remiami ES politikos tikslai, įskaitant Europos ekonomikos strateginį savarankiškumą ir atsparumą.

Šiuo pasiūlymu įvedama strateginių Europos investicijų linija bus kryptingesnė ir labiau orientuota į ateitį nei ESIF įgyvendinama Mokumo palaikymo priemonė. Pagal naująją liniją bus remiami tie projektai ir įmonės, kurie yra reikšmingi siekiant užtikrinti arba išlaikyti strateginį pagrindinių vertės grandinių savarankiškumą bendrojoje rinkoje, remiant Sąjungoje vykdomų projektų plėtrą ir stiprinant Sąjungos įmonių kapitalo bazę ir ilgalaikį finansavimą kaip alternatyvą galimam ne ES įmonių vykdomam perėmimui. Taip pat bus remiamos tarpvalstybinę veiklą vykdančios strateginės įmonės.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Programa „InvestEU“ papildo dotacijų finansavimą ir kitus veiksmus jos remiamose politikos srityse, kaip antai programą „Europos horizontas“, Europos infrastruktūros tinklų priemonę, Skaitmeninės Europos programą, bendrąją rinką, MVĮ konkurencingumo programą, Europos statistikos programą, Europos kosmoso programą, „Europos socialinį fondą +“, programą „Kūrybiška Europa“, Aplinkos ir klimato politikos programą (LIFE) ir Europos gynybos fondą. Kai reikės, bus užtikrinta sinergija su išorės politikos priemonėmis. Ji taip pat dera su kitomis Sąjungos politikos sritimis, pvz., Europos žaliuoju kursu, Europos žaliojo kurso investicijų planu, Europos skaitmeninės ateities kūrimo strategija, Naująja Europos pramonės strategija⁵, kapitalo rinkų sąjunga, Tvirta socialine Europa teisingai pertvarkai užtikrinti ir kitomis ES politikos sritimis ir programomis, susijusiomis su Sąjungos strateginiu savarankiškumu ir atsparumu, kaip antai Europos gynybos fondu, ES kosmoso reglamentu ir tiesioginių užsienio investicijų tikrinimo mechanizmu.

Derinimas su dotacijų finansavimu užtikrins papildomumą su kitomis išlaidų programomis.

Programa „InvestEU“ taip pat papildo Europos struktūrinių ir investicijų fondų veiklą. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas pasitelkiant finansinius produktus pasinaudoti tam tikrais pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomais fondais (Europos regioninės plėtros fondu (ERPF), „Europos socialiniu fondu +“ (ESF+), Sanglaudos fondu, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondu (EJRŽF) ir Europos žemės ūkio fondu kaimo plėtrai (EŽŪFKP)), valstybėms narėms bus suteikta galimybė tai daryti per programą „InvestEU“. Palyginti su dabartine padėtimi, tai svarbus supaprastinimas, nes šiuo atveju bus taikomas tik vienas taisyklių rinkinys.

Programos „InvestEU“ veiksmams turėtų būti proporcingai naudojamosi siekiant spręsti rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemas, nedubliuojant ir neišstumiant privačiojo finansavimo, ir jie turėtų turėti akivaizdžios Europos pridėtinės vertės. Taip bus užtikrintas programos „InvestEU“ veiksmų derėjimas su ES valstybės pagalbos taisyklėmis ir išvengta nepagrįsto konkurencijos iškraipymo vidaus rinkoje.

Bendradarbiaudama su įgyvendinančiaisiais partneriais Komisija parengs [Reglamentu dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti] nustatytais kriterijais tinkamai pagrįstas tvarumo patikros gaires, pagal kurias įgyvendinantieji partneriai vertins finansuojamų projektų poveikį aplinkai ir klimatui, taip pat jų socialinį poveikį. Tomis gairėmis bus remiami Europos žaliojo kurso politikos tikslai ir siekiama, kad projektams, kurie trukdo siekti Sąjungos klimato, aplinkos ir socialinių tikslų, parama pagal programą „InvestEU“ teikiama nebūtų. Be to, bus galima apsvarstyti tikslines paskatas, susijusias su finansiniais produktais, skirtais tokiems klimato, aplinkos ir socialiniams prioritetams, kuriuos sunku įgyvendinti, pvz., pagal MVĮ liniją ir kurie siejami su didesne rizika, kuri ir pateisina tokias papildomas paskatas.

„InvestEU“ fondas taip pat įgyvendins specialią sistemą, skirtą papildomoms investicijoms pritraukti į teisingą pertvarką įgyvendinančius regionus (Teisingos pertvarkos mechanizmo 2 ramstis), kuri papildys Teisingos pertvarkos fondo (1 ramstis) veiklą ir viešojo sektoriaus paskolų priemonę (3 ramstis).

⁵ COM(2020) 102.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 173 straipsniu (Pramonė) ir 175 straipsnio (Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda) trečia pastraipa.

Remiantis nusistovėjusia teismų praktika, nurodytas teisinis pagrindas atspindi pagrindinį pasiūlymo turinį. Abiem straipsniams nustatyta ta pati procedūra dėl teisinio pagrindo (įprasta teisėkūros procedūra).

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Valstybės narės negali deramai pasiekti pasiūlymo tikslų, todėl jų geriau siekti ES lygmeniu. COVID-19 pandemijos sukeltai ekonomikos krizei valdyti reikalingas Europos lygmens atsakas, kuriuo būtų grindžiamas spartus Sąjungos ekonomikos atgaivinimas remiant įmones ir išsaugant Sąjungos vertės grandines.

Šis pasiūlymas ypač svarbus pokriziniam laikotarpiui siekiant kurti atsparią, įtraukią ir integruotą Europos ekonomiką ir išsaugoti bendrąją rinką atsižvelgiant ir į tų valstybių narių, kurios turi mažiau finansinių galimybių tokius projektus remti iš nacionalinių finansavimo šaltinių, interesus. Tarpvalstybiniais projektams taip pat reikės Sąjungos lygmens priemonių. Pagal šį pasiūlymą teikiama parama padės tuos sunkumus įveikti.

Didinamasis poveikis ir praktiniai rezultatai bus kur kas geresni nei tie, kuriuos būtų galima pasiekti įgyvendinant investicijų kampanijas atskirose valstybėse narėse. Pagal pasiūlymą bus remiama ES pramonės politika ir skatinamos bendros valstybių narių pastangos sutelkti investicijas technologiniam ir strateginiam savarankiškumui pasiekti. Sąjungos bendroji rinka užtikrins didesnę patrauklumą investuotojams ir geresnę sektorinę ir geografinę rizikos diversifikavimą.

Programa „InvestEU“ apims investicijas ir galimybes gauti finansavimą – taip sprendžiant ES masto rinkos nepakankamumo ir investicijų deficito problemas bus remiami ES politikos prioritetai. Pagal ją taip pat remiamas naujoms ar sudėtingoms rinkos nepakankamumo ir investicijų deficito problemoms skirtų novatoriškų finansinių produktų kūrimas, plėtojimas ir išbandymas rinkoje ES mastu, taip pat jų sklaidos sistemos.

Savanoriško dalyvavimo principu grindžiamas valstybių narių skyrius leis spręsti konkrečios šalies rinkos nepakankamumo ir investicijų deficito problemas pasitelkus centriniu lygmeniu sukurtus finansinius produktus, užtikrinant veiksmingesnę geografinę išteklių panaudojimą, kai tai pateisinama. Tai leis valstybėms narėms per „InvestEU“ fondą panaudoti dalį savo lėšų iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), Sanglaudos fondo, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF) ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP).

Siūloma struktūra, kurioje kiekvieną politikos liniją sudaro du skyriai, leidžia veiksmingai taikyti subsidiarumo principą. Be to, abiem kiekvienos linijos skyriams bus taikomos tos pačios „InvestEU“ fondo taisyklės, o tai užtikrins aiškesnę ir paprastesnę skirtingų ES lėšų šaltinių naudojimo sistemą.

• Proporcingumo principas

Siekiant ilgalaikių ES tvarumo, konkurencingumo, integracinio augimo ir strateginio savarankiškumo bei atsparumo tikslų reikalingos didelės investicijos įvairiose politikos srityse. Tai apima, *inter alia*, naujus judumo modelius, atsinaujinančiąją energiją, energijos

vartojimo efektyvumą, gamtinį kapitalą, inovacijas, skaitmeninimą, įgūdžius, socialinę infrastruktūrą, žiedinę ekonomiką, klimato politikos veiksmus, vandenynus, mažųjų įmonių steigimą bei plėtrą, taip pat Sąjungos strateginį savarankiškumą ir atsparumą.

Būtina vėl imtis spęsti įsisenėjusias rinkos susiskaidymo ir nepakankamumo problemas, kilusias dėl privačių investuotojų nenoro rizikuoti, ribotų viešojo sektoriaus finansavimo galimybių ir struktūrinių investavimo aplinkos trūkumų. Vienos valstybės narės šio investicijų deficito negali pakankamai padengti.

ES lygmens intervencinėmis priemonėmis užtikrinama, kad būtų galima sutelkti kritinę išteklių masę siekiant kuo labiau padidinti investicijų praktinį poveikį. Pasiūlymas valstybių narių investicijų nepakeičia – priešingai, jis jas papildo, daugiausia dėmesio sutelkdamas į paramą projektams, kuriais sukurama ES pridėtinė vertė. Be to, Sąjungos lygmens priemonėmis užtikrinama masto ekonomija naudojant novatoriškus finansinius produktus, nes jomis skatinamos privačiosios investicijos visoje ES ir kuo geriau šiuo tikslu išnaudojamos Europos institucijos ir jų patirtis. ES intervencinės priemonės taip pat suteikia galimybę diversifikuoti Europos projektų portfelį, taip skatinant privačiąsias investicijas, ir kurti inovacinius finansavimo sprendimus, kurie gali būti atitinkamai plėtojami arba tiesiog naudojami visose valstybėse narėse.

ES lygmens intervencija yra vienintelė priemonė, galinti veiksmingai padėti patenkinti su ES masto politikos tikslais susijusius investicijų poreikius. Be to, norint 2021–2027 m. laikotarpiu išspręsti likusias investicijų deficito problemas, reikia nepamiršti būtinų struktūrinių reformų ir reglamentavimo aplinkos gerinimo.

Pasiūlyme numatoma parama strateginės svarbos įmonėms, vertės grandinėms ir ekosistemoms, juo siekiama taisyti silpnąsias vietas, kurias atskleidė COVID-19 pandemija. Kai kartu su viešosiomis lėšomis investicijoms ir ekonomikos atgaivinimui remti telkiamos ir privačios lėšos, maksimaliai išnaudojami biudžeto ištekliai.

Pasiūlymu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pasiūlymo tikslas – pateikti vieną bendrą priemonę, pagal kurią teikiama ES biudžeto garantija įgyvendinančiųjų partnerių vykdomoms finansavimo ir investavimo operacijoms paremti, atsižvelgiant į poveikio vertinimo išvadą, kad reikia pasinaudoti sėkmingais ESIF ir ankstesnių finansinių priemonių įgyvendinimo rezultatais sykiu atsižvelgiant į jau išmoktas pamokas, *inter alia*, kaip išvengti susiskaidymo ir galimo dubliavimosi. Todėl siūlomas reglamentas.

3. RETROSPEKTYVINIO VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų retrospektyvinis vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Pasiūlymas parengtas remiantis ankstesnių finansinių priemonių ir ESIF vertinimo rezultatais. Visų pirma 2018 m. buvo atliktas nepriklausomas ESIF vertinimas⁶, papildęs kelis kitus nuo ESIF įsteigimo atliktus jo vertinimus:

- Komisijos atliktą ES garantijos naudojimo ir ESIF garantijų fondo veikimo vertinimą⁷, prie kurio pridėta Audito Rūmų nuomonė⁸;

⁶ SWD(2018)316 final.

- Europos investicijų banko (EIB) atliktą ESIF veikimo vertinimą⁹ (2016 m. spalio mėn.) ir
- nepriklausomą išorės ekspertų atliktą ESIF reglamento taikymo vertinimą¹⁰ (2016 m. lapkričio mėn.).

Pagrindinės šių vertinimų išvados apibendrintos Komisijos komunikate dėl Investicijų plano Europai (COM(2016) 764)¹¹.

Visuose vertinimuose nustatyta, kad ES garantija buvo reikšminga ir įgalino EIB imtis rizikingesnės veiklos bei įvesti didesnės rizikos produktų įvairesniems paramos gavėjams paremti. ESIF taip pat buvo svarbi priemonė privačiam kapitalui sutelkti. Kalbant apie valdymą, 2018 m. nepriklausomame vertinime pabrėžiama, kad užtikrinant sistemos patikimumą, jos sprendimų skaidrumą ir rezultatų suvestinės, kuri buvo įvertinta kaip svarbi priemonė, leidžianti laikytis nuoseklaus požiūrio į projektų pristatymą ir apibendrinti vertinimo išvadas, kokybę svarbus vaidmuo teko Investicijų komitetui.

Remiantis pasirašytais operacijomis, iki 2019 m. pabaigos ESIF sutelkė 401 mlrd. EUR investicijų – tai atitinka 80 % tikslo. Patvirtintų operacijų apimtis tuo metu buvo 458 mlrd. EUR ir sudarė 92 % tikslo. Iš patvirtintų operacijų sutelktos investicijos iki 2018 m. vidurio pasiekė 315 mlrd. EUR tikslą. Tikimasi, kad bus pasiektas ir 500 mlrd. EUR tikslas.

Atliekant vertinimus nustatyta tam tikra koncentracija valstybėse narėse, kuriose gerai išvystyti instituciniai gebėjimai. Tačiau sutelktas investicijas vertinant pagal valstybių narių bendrąjį vidaus produktą ši koncentracija nėra tokia didelė. Siekiant geresnės geografinės pusiausvyros, ESIF 2.0 sustiprino Europos investavimo konsultacijų centro svarbą.

Nuo 2019 m. gruodžio 31 d. faktinis ESIF didinamasis poveikis iš esmės atitinka tai, kas buvo nustatyta iš pradžių – iki 2019 m. pabaigos pasiektas bendras didinamasis poveikis yra 15,66, o tikslas buvo iki investavimo laikotarpio pabaigos pasiekti 15. ESIF taip pat veiksmingai telkė privačias investicijas. Apie 69 % investicijų sutelkta iš privatačiojo sektoriaus.

Kalbant apie veiksmingumą, nustatyta, kad galimybė pasinaudoti ES garantija buvo veiksminga priemonė, leidusi Europos investicijų bankui gerokai padidinti rizikingesnių operacijų mastą. Visų pirma, naudojant ES garantiją išsaldoma mažiau biudžeto išteklių, palyginti su finansinėmis priemonėmis, nes jai reikalingi apdairūs, bet riboti atidėjiniai, palyginti su finansinio įsipareigojimo lygiu. Ja priisiimamas neapibrėžtasis įsipareigojimas, todėl tikimasi užtikrinti masto ekonomiją, taigi už kiekvieną išleistą eurą būtų pritraukta daugiau investicijų. 2018 m. atliekant nepriklausomą vertinimą nagrinėti duomenys taip pat aiškiai rodo, kad iš „InvestEU“ fondo teikiamos ES garantijos dydis yra tinkamas. Taip pat nustatyta, kad ESIF tikslinės normos modeliavimui naudotas metodas iš esmės yra tinkamas ir atitinka pramonės standartus, tačiau siūloma jį dar šiek tiek patobulinti.

Be to, biudžeto garantija pasirodė esanti ekonomiškai efektyvesnė ES biudžetui, nes ja ribojamas valdymo mokesčių mokėjimas įgyvendinančiajam partneriui. ESIF atveju ES net atlyginama už ES garantiją, suteiktą pagal infrastruktūros ir inovacijų liniją.

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016SC0297&from=EN>

⁸ https://www.eca.europa.eu/Lists/News/NEWS1611_11/OP16_02_LT.pdf

⁹ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/evaluation-of-the-functioning-of-the-efsi.htm>

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/publications/independent-evaluation-investment-plan_en

¹¹ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/COM-2016-764-F1-EN-MAIN.PDF>

2016 m. nepriklausomame vertinime pabrėžiama, kad būtina geriau apibrėžti ir paaiškinti papildomumo sąvoką. Todėl į ESIF 2.0 reglamentą įtrauktos kelios priemonės, kurios paaiškina šią sąvoką ir kriterijus, taigi procesas tapo skaidresnis.

2018 m. atliekant nepriklausomą vertinimą, kurio metu galėjo būti vertinamos tik ESIF patvirtintos operacijos, taigi naujosios ESIF 2.0 priemonės negalėjo būti vertinamos, patvirtinta, kad būtina dar paaiškinti papildomumo sąvoką ir neoptimalios investavimo aplinkos apibrėžtį. Visų pirma padaryta išvada, kad ESIF operacijoms būdingas aukštas rizikos lygis, palyginti su Europos investicijų banko vykdomomis įprastomis (ne ESIF) operacijomis, kaip reikalaujama pagal ESIF reglamentą. Tačiau įvairūs tyrimai ir pokalbiai rodo, kad pagal ESIF infrastruktūros ir inovacijų liniją tam tikros investicijos galėjo būti išstumtos. Jų išvados, įgyvendinant programą „InvestEU“ bus svarbu tokios padėties vengti.

2018 m. nepriklausomame vertinime taip pat pabrėžiama nefinansinė pridėtinė vertė, kurią sukuria naujų investuotojų pritraukimas, naujų produktų ir finansavimo modelių demonstravimas ir išbandymas rinkoje, taip pat finansinių paslaugų teikėjų parama ir jų priimami griežtesni operacijų standartai.

2016 m. EIB vertinime ir 2018 m. nepriklausomame vertinime patvirtinta, kad ESIF pasiūlydamas panašių finansinių produktų iš pradžių sutrikdė kitų ES lygmens finansinių priemonių, visų pirma skolos priemonės pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę ir dalies „InnovFin“, veikimą, tačiau tai buvo iš dalies išspręsta esamas priemonės perorientavus į naujus rinkos segmentus.

Pasiūlymas dėl „InvestEU“ fondo taip pat grindžiamas du dešimtmečius apimančia patirtimi, įgyta vertinant ankstesnes finansines priemones (Europos infrastruktūros tinklų priemonę, programą „Horizontas 2020“, programą COSME ir kt.), taip pat pagal ankstesnes finansines programas įgyvendinti pradėtas (pvz., Konkurencingumo ir inovacijų programą). Apskritai, šie vertinimai patvirtina, kad finansavimo deficitas tuose Europos sektoriuose ir politikos srityse, kurioms taikomos ES finansinės priemonės, vis dar nepanaikintas ir ES lygmens parama investicijoms tebėra svarbi ir būtina, kad būtų pasiekti ES politikos tikslai. Tačiau taip pat pabrėžiama, kad turėtų būti siekiama didesnio skirtingų ES lygmens finansinių priemonių ir kitų ES iniciatyvų nuoseklumo, kad reikėtų geriau išnaudoti sinergiją su nacionalinėmis ir regioninėmis iniciatyvomis ir kad dabartinės priemonės dubliuojasi. Nurodoma, kad siekiant sumažinti galimą dubliavimąsi reikalingas geresnis paramos investicijoms priemonių koordinavimas ir struktūra. Išsiplėtus veiklai atsirado poreikis stiprinti bendro veiksmų koordinavimo mechanizmus, vengiant nereikalingos jų gausos ir siekiant didesnės sinergijos.

Kalbant apie COSME priemones, kuriomis siūloma parama tokioms MVĮ, kurios yra būtinos Sąjungos konkurencingumui ateityje, vertinimai rodo, kad svarbus pagrindas šioms priemonėms taikyti yra rinkos nepakankamumas, o varomasis jų veiksnys – kliūtys, su kuriomis susiduria MVĮ ieškamos finansavimo. Startuoliai, mažesnės MVĮ ir pakankamų užtikrinimo priemonių neturinčios įmonės ypač dažnai susiduria su visoje ES įsisenėjusia skolų finansavimo rinkos stoka. Audito Rūmai specialiojoje ataskaitoje nurodė, kad MVĮ garantijų priemonė turėjo teigiamą poveikį remiamų MVĮ augimui. Atsižvelgiant į Audito Rūmų rekomendacijas, reikia tikslingesnės paramos gavėjų atrankos ir geresnio koordinavimo su nacionalinėmis sistemomis¹².

Kalbant konkrečiai apie programoje „Horizontas 2020“ numatytas „InnovFin“ finansines priemones, vertinimai parodė, kad galimybės gauti finansavimą tebėra esminis klausimas

¹² <https://www.eca.europa.eu/Lt/Pages/DocItem.aspx?did=44174>

siekiant geresnių Europos rezultatų inovacijų srityje. Vertinimuose patvirtinama, kad įgyvendinant „InnovFin“ finansines priemones pasiekta gerų rezultatų atsižvelgiant į augančią rizikos finansų paklausą mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje ir Europos investicijų banko grupė įgijo galimybę apimti naujus rizikingesnius segmentus. Tačiau vėl pabrėžiamas poreikis stiprinti sinergiją su kitomis ES finansavimo programomis, taip pat poreikis šalinti likusias kliūtis, su kuriomis susiduriama padedant novatoriškoms įmonėms augti nuo pradinio etapo iki plėtros. Taip pat nurodyta, kad tik palyginti nedidelis skaičius įmonių, gaunančių programos „Horizontas 2020“ dotacijas, pasinaudojo šios programos finansinėmis priemonėmis, o tai gali stabdyti novatoriškų įmonių plėtrą.

„InvestEU“ fondas pasinaudos šia patirtimi ir orientuosis į mokslinių tyrimų ir inovacijų srities gavėjus (įskaitant novatoriškas MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmones), kad suteiktų jiems geresnes galimybes gauti finansavimą visais jų raidos etapais. Sudarant palankesnes sąlygas derinimui, bus išnaudota dotacijų ir rinka pagrįsto finansavimo sinergija. Be to, Europos Audito Rūmams atlikus garantijų priemonės auditą, rekomenduota tikslingesnė paramos gavėjų atranka iš labiau novatoriškų įmonių. Sutelkdamas kompetenciją ir išteklius, „InvestEU“ fondas paramą vis labiau orientuos į įmones, kurios vykdo didesnės rizikos inovacijų veiklą.

Kalbant apie socialinę sritį bei Užimtumo ir socialinių inovacijų programą (EaSI), turima empirinių įrodymų, kad investicijų į socialinę infrastruktūrą, socialines įmones, gaminančias prekes (materialųjį turtą), taip pat teikiančias socialines paslaugas, idėjas ir žmones (nematerialųjį turtą), Sąjungoje ypatingai trūksta, nors jos labai svarbios valstybėms kuriant teisingą ir įtraukią žinių visuomenę.

Mikrofinansavimas ir socialinės įmonės Europoje tebėra naujas reiškinys ir priklauso dar ne iki galo išsivysčiusiai besiformuojančiai rinkai. Kaip pabrėžta 2017 m. atliktame EaSI laikotarpio vidurio vertinime, EaSI finansinėmis priemonėmis buvo remiami pažeidžiami asmenys ir labai mažos įmonės bei sudaromos palankesnės sąlygos socialinėms įmonėms gauti finansavimą, taigi jomis pasiektas reikšmingas socialinis poveikis. Atlikus vertinimą padaryta išvada, kad viso potencialo išnaudojimas, kurį parodė iki šiol pasiekti rezultatai, yra pakankamas pagrindas toliau teikti paramą investicijoms socialinėje srityje ir užtikrinti papildomų pajėgumų pagal programą „InvestEU“.

Programos „InvestEU“ poveikio vertinimo ataskaitoje pateikiama išsami šių vertinimo rezultatų santrauka.

2019 m. sausio mėn. Europos Audito Rūmai paskelbė specialiąją ataskaitą (Nr. 03/2019) dėl Europos strateginių investicijų fondo. Ataskaitoje teigiama, kad ESIF pastangos sutelkti finansavimą didelėms papildomoms investicijoms ES paremti buvo veiksmingos. Ataskaitoje taip pat nurodytos tobulintinos sritys. Daugumos jų tobulinimas jau numatytas visų pirma ESIF 2.0 reglamente, o kitų – pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl programos „InvestEU“.

Programa „InvestEU“ visų pirma padės pagerinti papildomumą ir išvengti įvairių priemonių dubliavimosi. Be to, programa „InvestEU“ padės toliau sutvirtinti ir išaiškinti kriterijus, susijusius su papildomumo vertinimu ir sutelktų investicijų apskaičiavimu pagal naujojo Finansinio reglamento (ES 2018/1046) reikalavimus.

Atsižvelgdama į Europos Audito Rūmų rekomendaciją gerinti geografinį pasiskirstymą, 2019 m. ESIF valdančioji taryba atliko tyrimą, kuriuo siekė išanalizuoti pagrindines pastebėto geografinio pasiskirstymo priežastis, ir priėmė priemones, kuriomis toliau gerinama geografinė pusiausvyra, kartu atsižvelgiant į paklausa grindžiamą ESIF pobūdį.

2020 m. gegužės mėn. Europos Audito Rūmai paskelbė Specialiąją ataskaitą Nr. 12/2020 dėl Europos investavimo konsultacijų centro (EIKC). Ataskaitoje padaryta išvada, kad nuo 2018 m. pabaigos EIKC dar neparodė esanti veiksminga priemonė investicijoms ES skatinti. Padaryta išvada, kad audituotu laikotarpiu tik keletas centro atliktų užduočių turėjo reikšmingą poveikį investicijoms tinkamų projektų pasiūlai ir kad dauguma EIKC užduočių buvo susijusios su ankstyvaisiais projektų investicinio ciklo etapais, taigi jų poveikis gali pasijusti tik ilguoju laikotarpiu.

Europos Audito Rūmai atkreipė dėmesį į tai, kad paramos gavėjams buvo labai naudingos specialiai pritaikytos konsultacijų paslaugos, teikiamos remiant EIKC, ir kad dauguma EIKC užduočių buvo susijusios su svarbiausiais prioritetiniais sektoriais ir valstybėmis narėmis. Tačiau Europos Audito Rūmai nustatė, kad, palyginti su turimais išteklių, prašymų, į kuriuos atsiliepdamas suteikė pilnavertį konsultavimą, EIKC gavo nedaug. Be to, kad galėtų stebėti EIKC darbo paskatintas investicijas, Audito Rūmams reikėjo aiškesnės strategijos ir tinkamesnių procedūrų. Be to, nepaisant EIKC pastangų, bendradarbiavimas su partneriais siekiant pagerinti geografinę aprėptį dėl teisinio sudėtingumo ir nevienodo įvairių nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų noro ir gebėjimo bendradarbiauti vystėsi lėtai.

„InvestEU“ konsultacijų centras iš esmės atsižvelgs į Europos Audito Rūmų rekomendacijas ir pasinaudodamas EIKC įgyta patirtimi:

- toliau plėtos bendradarbiavimą su nacionaliniais skatinamojo finansavimo bankais, kad būtų pagerintas vietinis atstovavimas ir galimybė naudotis konsultacijų paslaugomis;
- nustatys prioritetus ir konkrečius kriterijus, pagal kuriuos bus galima vertinti konsultacinės paramos vertę ir sukurti veiklos rezultatų stebėsenos sistemą;
- stiprins atrankinės patikros procedūras, skirtas galimų užduočių naudingumui įvertinti, siekdamas optimizuoti EIKC indėlį;
- vertins konsultacijų poreikius ir tikėtiną tikslinių konsultacijų iniciatyvų ir projektų, kurie galėtų būti remiami pagal „InvestEU“ fondo garantiją, paklausą.

• **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Šis pasiūlymas yra kovos su neigiamomis ekonominėmis COVID-19 pandemijos pasekmėmis priemonių rinkinio dalis ir krizės valdymo priemonė. Atsižvelgiant į tai, kad reikia skubiai pradėti teikti paramą pandemijos ir izoliavimo priemonių smarkiai paveiktoms Europos įmonėms, konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais dėl tų elementų, kurių pradiniame 2018 m. Komisijos pasiūlyme nebuvo, surengti nebuvo įmanoma.

Vertinant kitus elementus poveikio vertinime remtasi atviromis viešomis konsultacijomis dėl investicijų, mokslinių tyrimų ir inovacijų, MVĮ ir bendrosios rinkos srityse veikiančių ES fondų, o ypač atsakymais, susijusiais su ES parama investicijoms¹³.

Šiuo pasiūlymu atsižvelgiama į šių atvirų viešų konsultacijų rezultatus. Dauguma respondentų visų pirma išreiškė nuomonę, kad dabartinė ES parama investicijoms yra nepakankama siekiant išspręsti tokius politikos uždavinius kaip nedarbo mažinimas, socialinių investicijų rėmimas, pagalba pereinant prie skaitmeninio formato, galimybių gauti finansavimą, visų pirma MVĮ, didinimas, švarios ir sveikos aplinkos užtikrinimas bei parama pramonės plėtrai.

¹³ Tai buvo atvirų viešų konsultacijų dėl investicijų, mokslinių tyrimų ir inovacijų, MVĮ ir bendrosios rinkos dalis.

https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-eu-funds-area-investment-research-innovation-smes-and-single-market_lt

Respondentai pabrėžė ES masto politikos uždavinių svarbą, be kita ko, tokiose srityse, kaip moksliniai tyrimai, parama švietimui ir mokymui, švari ir sveika aplinka, perėjimas prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų žiedinės ekonomikos bei nedarbo mažinimas.

Apie 60 % respondentų, dalyvavusių atvirose viešose konsultacijose dėl strateginės infrastruktūros, išreiškė nuomonę, kad sunkumai pasinaudoti finansinėmis priemonėmis yra kliūtis, neleidžianti dabartinėmis programomis sėkmingai siekti politikos tikslų.

Didžioji dauguma dalyvių pritarė numatytiems žingsniams, kurie galėtų padėti supaprastinti ir sumažinti administracinę naštą. Jie visų pirma apima taisyklių kiekio mažinimą ir aiškesnį bei trumpesnį jų išdėstymą, ES fondų taisyklių suderinimą, taip pat stabilios, tačiau lanksčios sistemos taikymą skirtingais programavimo laikotarpiais.

Pasiūlyme numatyta šių rezultatų pasiekti labiau orientuojantis į Sąjungos politikos prioritetus teikiant paramą iš „InvestEU“ fondo. „InvestEU“ fondui nustačius vieną bendrą taisyklių rinkinį bus išspręsta galimo dubliavimosi problema ir, svarbiausia, gavėjams bus lengviau prašyti paramos. Be to, „InvestEU“ fondui būdingas lankstumas, leidžiantis prisitaikyti prie besikeičiančios rinkos padėties ir poreikių. Ataskaitų teikimo reikalavimai taip pat buvo suderinti.

- **Nepriklausomas tyrimas**

Remiantis 2015 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/1017 dėl Europos strateginių investicijų fondo, Europos investavimo konsultacijų centro ir Europos investicinių projektų portalo, kuriuo iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 1291/2013 ir (ES) Nr. 1316/2013 nuostatos dėl Europos strateginių investicijų fondo¹⁴, 18 straipsnio 6 dalimi buvo atliktas nepriklausomas tyrimas, kuris išsamiau pakomentuotas skirsnyje paantrašte „Galiojančių teisės aktų retrospektyvinis vertinimas / tinkamumo patikrinimas“¹⁵.

- **Poveikio vertinimas**

Šis pasiūlymas yra kovos su neigiamomis ekonominėmis COVID-19 pandemijos pasekmėmis priemonių rinkinio dalis ir krizės valdymo priemonė. Atsižvelgiant į tai, kad reikia skubiai pradėti teikti paramą pandemijos ir izoliavimo priemonių smarkiai paveiktoms Europos įmonėms, konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais dėl tų elementų, kurių pradiname 2018 m. Komisijos pasiūlyme nebuvo, surengti nebuvo įmanoma.

Dėl kitų elementų pažymėtina, kad pradinio 2018 m. Komisijos pasiūlymo poveikio vertinime¹⁶ išsamiai nagrinėti pagrindiniai kitos DFP uždaviniai, visų pirma investicijų deficito ir neoptimalios investavimo aplinkos problemos skirtingose politikos srityse, kaip antai mokslinių tyrimų ir inovacijų, tvarios infrastruktūros, MVĮ finansavimo bei socialinių investicijų. Jame išanalizuotas ir paaiškintas siūlomos „InvestEU“ fondo struktūros, jo valdymo, tikslų, tikslinių veiksmų, finansinių produktų ir galutinių gavėjų pasirinkimas. Atitinkamai poveikio vertinime apibūdinti svarstyti alternatyvūs sprendimai ir paaiškintos siūlomų sprendimų pasirinkimo priežastys. Tai pirmiausia susiję su argumentais, kuriais remiantis nuspręsta kurti vieną bendrą paramos investicijoms priemonę ir kurie pagrindžia įgyvendinimo mechanizmus ir įgyvendinančiųjų partnerių veiksmus, taip pat siūlomą valdymo struktūrą.

Poveikio vertinime pabrėžta, jog iki šiol sukaupta ES finansinių priemonių ir ESIF biudžeto garantijos įgyvendinimo patirtis parodė, kad kitos DFP laikotarpiu ES paramos investicijoms

¹⁴ OL L 169, 2015 7 1, p. 1.

¹⁵ https://ec.europa.eu/sites/info/files/economy-finance/efsi_evaluation_-_final_report.pdf

¹⁶ SWD(2018)314 final.

priemonės būtina supaprastinti, racionalizuoti ir geriau koordinuoti. ESIF įgyvendinimo patirtis taip pat parodė, kad, kai įmanoma, vietoj tradicinių finansinių priemonių naudojant biudžeto garantiją užtikrinama reikšminga nauda ir didesnis veiksmingumas.

Atliekant poveikio vertinimą nustatytos šios pagrindinės „InvestEU“ fondo ypatybės:

- viena bendra struktūra, tiesiogiai susieta su finansų tarpininkais, projektų vykdytojais ir galutiniais gavėjais, ieškantiems finansavimo;
- didesnis svertinis poveikis ir veiksmingesnis biudžeto lėšų panaudojimas, naudojant vieną bendrą biudžeto garantiją, kuria grindžiami skirtingi finansiniai produktai, skirti diversifikuotam rizikos portfeliui. Palyginti su variantu, kai naudojamos skirtingos finansinės priemonės arba tikslinės biudžeto garantijos, taikomos ne visų rūšių rizikai, šis variantas užtikrina didesnę veiksmingumą, nes reikalinga mažesnė atidėjinių norma, o užtikrinamas apsaugos lygis yra lygiavertis;
- supaprastinta ir kryptinga paramos investicijoms priemonių, skirtų pagrindiniams ES politikos tikslams, pasiūla. Tokia pasiūla taip pat leistų derinti dotacijas ir skirtingų ES programų finansavimą, tradicinį EIB skolinimą ar privatųjį finansavimą;
- gebėjimas įgyvendinti atskiriems sektoriams skirtas priemones konkrečiam rinkos nepakankamumui šalinti (pvz., ekologiškos laivybos, energetikos parodomųjų projektų, gamtinio kapitalo srityse);
- lankstumo priemonės, leisiančios „InvestEU“ fondui greitai reaguoti į rinkos pokyčius ir politikos prioritetus, kurie laikui bėgant keičiasi;
- integruota valdymo ir įgyvendinimo struktūra, kuria užtikrinamas geresnis vidaus koordinavimas ir sustiprinama Komisijos pozicija įgyvendinančiųjų partnerių atžvilgiu. Be to, tai leis užtikrinti valdymo išlaidų veiksmingumą, išvengti dubliavimosi ir padidinti matomumą investuotojams;
- supaprastinti ataskaitų teikimo, stebėsenos ir kontrolės reikalavimai. Kadangi bus taikoma viena bendra sistema, „InvestEU“ fondas galės numatyti integruotas ir supaprastintas stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisykles;
- didesnis centralizuotai ir pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų programų papildomumas. Tai apima galimybę valstybėms narėms pasidalijamojo valdymo asignavimus nukreipti per „InvestEU“ fondą (valstybių narių skyriuje);
- „InvestEU“ konsultacijų centro susiejimas su „InvestEU“ fondu, siekiant remti finansiškai naudingų projektų srauto kūrimą ir įgyvendinimą.

Įvairios „InvestEU“ fonde numatytos intervencinės priemonės bus įgyvendinamos naudojant skirtingus produktus, skirtus skirtingai rizikai, kuri pagal savo pobūdį reikalauja didelės, vidutinės arba mažos atidėjinių normos, priklausomai nuo suteiktos garantijos tipo ir remiamų operacijų. Siekdama užtikrinti, kad visas portfelis atitiktų pasiūlyme nustatytą atidėjinių normą, Komisija pateiks gaires ir stebės naudojimą bei riziką, susijusią su skirtingais produktais.

2018 m. balandžio 27 d. Reglamentavimo patikros valdyba pateikė teigiamą nuomonę su išlygomis¹⁷. Iškelti klausimai nagrinėjami Komisijos tarnybų darbiname dokumente dėl poveikio vertinimo¹⁸. Dabar ataskaitoje geriau paaiškintas dabartinis ESIF ir centralizuotai

¹⁷ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/2/2018/EN/SEC-2018-293-1-EN-MAIN-PART-1.PDF>

¹⁸ SWD(2018)314 final.

valdomų finansinių priemonių dubliavimasis. Joje taip pat paaiškinta, kaip galimo dubliavimosi bus išvengta „InvestEU“ fondo priemonėmis. Be to, išsamiau aprašytas siūlomos valdymo struktūros pasirinkimas, taip pat skirtingų organų vaidmuo. Tai apima ir šiuo metu ESIF ir finansinėms priemonėms taikomos valdymo tvarkos ir siūlomos „InvestEU“ fondo valdymo tvarkos palyginimą. Papildomai paaiškintos prielaidos dėl numatomo rizikos lygio ir atidėjinių normos, įskaitant tolesnius paaiškinimus, susijusius su rizikos vertinimo funkcija valdymo struktūroje.

- **Supaprastinimas**

Šiuo metu neoptimalios investavimo aplinkos problemos sprendžiamos pasitelkus nevienalytį, išskaidytą ES finansinių priemonių rinkinį ir ESIF. Tokia padėtis kelia painiavos finansų tarpininkams ir galutiniams gavėjams, nes jie susiduria su skirtingomis atitikties reikalavimams ir ataskaitų teikimo taisyklėmis.

„InvestEU“ fondo tikslas – ES paramą investicijoms supaprastinti įvedant vieną bendrą sistemą, kuri padės sumažinti painiavą. Taikant vieną bendrą taisyklių rinkinį sumažės susitarimų ir „InvestEU“ fondas galės supaprastinti galimybes galutiniams gavėjams gauti ES paramą, taip pat paramos investicijoms priemonių valdymą.

Be to, „InvestEU“ fondas apima visus paramos investicijoms politikos poreikius, todėl galima supaprastinti ir suvienodinti ataskaitų teikimo reikalavimus ir veiklos rezultatų rodiklius.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas poveikio pagrindinėms teisėms neturi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pagal Komisijos komunikatą¹⁹ dėl ES biudžeto Europos ekonomikos atgaivinimo planui, įskaitant 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą, įgyvendinti programai „InvestEU“ numatyta biudžeto sistema (įsipareigojimai dabartinėmis kainomis) sudaro 33 524 733 000 EUR, įskaitant 724 733 000 EUR projektų plėtojimo pagalbai ir kitoms papildomoms priemonėms. Bendri atidėjiniai sudarys 33 800 000 000 EUR, iš jų 1 000 000 000 EUR bus padengta iš pajamų, grąžinamų ir susigrąžinamų sumų pagal esamas finansines priemones ir ESIF. Iš „InvestEU“ fondo gautos pajamos ir susigrąžintos lėšos taip pat priskiriamos prie papildomų įnašų atidėjiniams sudaryti. Iš minėtos bendros biudžeto sistemos 33 000 440 000 EUR bus gauti pagal Europos ekonomikos gaivinimo priemonę remiantis naujajame sprendime dėl nuosavų išteklių numatytais įgaliojimais.

2021–2027 m. Daugiametėje finansinėje programoje numatytą finansinį paketą, reikalingą Sąjungos dalyvavimui galimame būsimame EIF kapitalo didinime (per vieną ar kelis etapus), turės sudaryti iki 900 000 000 EUR. Tai susiję su įmokėtos kapitalo didinimo dalies Sąjungos dalimi. Sąjunga turėtų būti pajėgi išlaikyti jai tenkančią bendrą EIF kapitalo dalį, tinkamai atsižvelgiant į finansines pasekmes.

Pridedama finansinė teisės akto pasiūlymo pažyma su papildoma biudžetine informacija.

¹⁹ COM(2020)442 final.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

„InvestEU“ fondo parama (ES garantija) bus įgyvendinama netiesioginio valdymo būdu. Komisija su įgyvendinančiais partneriais sudaro būtinus susitarimus dėl garantijos. Atsižvelgiant į pagalbos pobūdį, „InvestEU“ konsultacijų centro veikla bus vykdoma pagal netiesioginio arba tiesioginio valdymo principą. „InvestEU“ portalo veikla iš esmės bus vykdoma taikant tiesioginį valdymą.

Programos „InvestEU“ poveikis bus vertinamas atliekant vertinimus. Vertinimai bus atliekami pagal 2016 m. balandžio 13 d. tarpinstitucinio susitarimo²⁰ 22 ir 23 punktus, kuriuose trys institucijos patvirtino, kad esamų teisės aktų ir politikos vertinimai turėtų būti tolesnių galimų veiksmų poveikio vertinimų pagrindas. Bus vertinamas programos „InvestEU“ praktinis poveikis remiantis programos „InvestEU“ rodikliais ir tiksliniais rodikliais, taip pat išsamia programos „InvestEU“ svarbos, rezultatyvumo, veiksmingumo, ES pridėtinės vertės ir suderinamumo su kitomis ES politikos kryptimis analize. Remiantis ankstesne patirtimi, bus stengiamasi nustatyti visus trūkumus ir problemas, taip pat galimybes toliau tobulinti veiksmus arba jų rezultatus ir padėti kuo labiau padidinti jų išnaudojimą ir (arba) poveikį. Veiklos rezultatų stebėseną bus vertinama pagal šiame pasiūlyme nustatytus rodiklius. Remiantis konkrečiais finansiniais produktais, kurie bus naudojami, be šių pagrindinių rodiklių, į investavimo gaires arba susitarimus dėl garantijos bus įtraukti išsamesni rodikliai. Be to, konkretūs rodikliai bus parengti „InvestEU“ konsultacijų centrui ir „InvestEU“ portalui.

Pagal Finansinį reglamentą įgyvendinantieji partneriai turės teikti suderintas ataskaitas.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

I skyrius. Bendrosios nuostatos

Bendrosiose nuostatose išdėstyti bendrieji ir konkretūs programos „InvestEU“ tikslai, į kuriuos atsižvelgiant paskui apibrėžtos politikos linijos.

Finansavimo ir investavimo operacijomis, kurios remiamos iš „InvestEU“ fondo suteikiama ES garantija, stiprinama: i) Sąjungos konkurencingumas, įskaitant mokslinius tyrimus, inovacijas ir skaitmeninimą; ii) Sąjungos ekonomikos augimas ir užimtumas, jos tvarumas, taip pat su aplinka ir klimatu susiję aspektai, kuriais prisidedama siekiant darnaus vystymosi ir Paryžiaus klimato susitarimo tikslų ir kuriant aukštos kokybės darbo vietas; iii) Sąjungos socialinis atsparumas, įtraukumas ir inovatyvumas; iv) mokslinės ir technologinės pažangos, kultūros, švietimo ir mokymo skatinimas; v) Sąjungos kapitalo rinkų integravimas ir bendrosios rinkos stiprinimas, įskaitant Sąjungos kapitalo rinkų susiskaidymo mažinimą, Sąjungos įmonių finansavimo šaltinių įvairinimą ir tvarių finansų skatinimą sprendimus; vi) ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos skatinimas prisidedant prie siekio užtikrinti, kad pokrizinis atsigavimas būtų simetriškas, arba vii) Sąjungos ekonomikos atgaivinimas po COVID-19 pandemijos sukeltos krizės, išlaikant ir stiprinant jos strategines vertės grandines, kurios dažnai susijusios su keliomis valstybėmis narėmis ir regionais, ir Sąjungai strategiškai svarbią veiklą, susijusią su ypatingos svarbos infrastruktūra, technologijomis ir nauda įmonėms ir vartotojams.

Siūlomas ES garantijos dydis – 75 153 850 000 EUR, o atidėjinių norma – 45 %, t. y. atidėjiniams suformuoti reikia 33 800 000 000 EUR (abi sumos nurodytos dabartinėmis

²⁰ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

kainomis). Preliminarus ES garantijos paskirstymas politikos linijoms išdėstytas I priede, o strateginių Europos investicijų linijai skiriama su ES garantija susijusi 31 153 850 000 EUR suma. Atidėjinių dydis nustatomas pagal numatomų finansinių produktų rūšį ir portfelių rizikingumą, atsižvelgiant į patirtį, įgytą įgyvendinant ESIF ir ankstesnes finansines priemones.

„InvestEU“ konsultacijų centrui, „InvestEU“ portalui ir papildomoms priemonėms siūlomas 724 733 000 EUR (dabartinėmis kainomis) finansinis paketas. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas sklandžiai panaudoti turimą finansavimą teikiant tinkamą konsultacinę paramą, *inter alia*, projektų vykdytojams, paketo dydis atitinka ES garantijos dydį.

Taip pat numatyta, kad prie finansinių produktų, teikiamų pagal „InvestEU“ fondo politikos linijas, išskyrus strateginių Europos investicijų liniją, galėtų prisidėti trečiosios valstybės skirdamos visą dalyvavimo įnašą grynaisiais pinigais. Ši galimybė visų pirma numatyta tam, kad būtų sudarytos sąlygos pagrįstais atvejais tęsti esamas priemones, *inter alia*, mokslinių tyrimų srityje arba numatytos paramos, susijusios su stojimo procesu, galimybės. Valstybės narės, pageidaujančios dalį savo pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų fondų lėšų panaudoti per „InvestEU“ fondą, taip pat gali skirti įnašą. Šios sumos papildo 75 153 850 000 EUR (dabartinėmis kainomis) ES garantiją.

II skyrius. „InvestEU“ fondas

Šiame skyriuje nustatomos penkios „InvestEU“ fondo politikos linijos: i) tvarios infrastruktūros; ii) mokslinių tyrimų, inovacijų ir skaitmeninimo; iii) mažųjų ir vidutinių įmonių; iv) socialinių investicijų ir įgūdžių; v) strateginių Europos investicijų; taip pat pateikiamas išsamus jų taikymo srities aprašymas.

Jame taip pat apibrėžiami du ES garantijos skyriai: i) ES skyrius ir ii) valstybių narių skyrius, kurį sudarys poskyriai, po vieną skirti kiekvienai valstybei narei, nusprendusiai dalį savo pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų lėšų skirti įnašui į „InvestEU“ fondą.

Valstybių narių skyriui taikomose konkrečiose taisyklėse numatytas Komisijos ir atitinkamos valstybės narės susitarimas dėl įnašo ir apibrėžti pagrindiniai įnašo elementai, kaip antai dydis, atidėjinių norma ir neapibrėžtasis įsipareigojimas. Reikiamos įgaliojamosios nuostatos bus išdėstytos Bendrųjų nuostatų reglamente ir kituose atitinkamuose teisės aktuose. Perkėlus lėšas į „InvestEU“ fondą, valstybių narių skyrius bus įgyvendinamas pagal „InvestEU“ fondo taisykles. Komisija įgyvendinantįjį partnerį atrenka remdamasi valstybės narės pateiktu pasiūlymu ir su atitinkama valstybe nare pasirašo susitarimą dėl garantijos.

Komisijos pasiūlyme dėl 2021–2027 m. DFP nustatytas platesnio užmojo bendras klimato aspekto integravimo į visas ES programas tikslas: numatyta 25 % ES išlaidų skirti klimato politikos tikslams siekti. Programos „InvestEU“ indėlis siekiant šio bendro tikslo bus stebimas pasitelkus ES klimato stebėjimo sistemą. Pagal tvarios infrastruktūros liniją nustatytas atskiras didelio užmojo – ne mažiau kaip 60 % – investicijų į Sąjungos klimato ir aplinkos tikslų įgyvendinimą tikslas. Komisija teiks informaciją kasmet rengdama metinio biudžeto projektą.

Siekdama padėti visapusiškai išnaudoti programos „InvestEU“ galimybes prisidėti prie klimato politikos tikslų, Komisija atitinkamus veiksmus sieks nustatyti programos „InvestEU“ rengimo, įgyvendinimo, peržiūros ir vertinimo etapais.

III skyrius. Komisijos ir Europos investicijų banko grupės partnerystė

Sukuriama Komisijos ir Europos investicijų banko grupės partnerystė. Be 75 % ES garantijos įgyvendinimo, ji apima ir tam tikras konsultavimo užduotis, susijusias su bankiniais susitarimais dėl garantijos aspektais, visų pirma finansine rizika ir portfelio rizikos valdymu.

Europos investicijų banko grupė taip pat atliks pagrindinį vaidmenį įgyvendinant „InvestEU“ konsultacijų centro teikiamą konsultacinę paramą. Be to, ji konsultuos Komisiją ir atliks su centru susijusias veiklos užduotis.

Europos investicijų banko grupė imasi visų būtinų priemonių ir atsargumo, kad išvengtų su užduotimis, kurias ji atlieka Komisijai šios partnerystės pagrindu, susijusių interesų konfliktų su kitais įgyvendinančiaisiais partneriais.

IV skyrius. ES garantija

Šiame skyriuje išdėstytos nuostatos, susijusios su ES garantija ir jos panaudojimu. Jos apima ES garantijos, kaip neatšaukiamos ir išmokamos pagal pareikalavimą, pobūdį, investavimo laikotarpį, reikalavimus atitinkančioms finansavimo ir investavimo operacijoms taikomus reikalavimus bei reikalavimus atitinkančias finansavimo rūšis. Sektoriai, kuriuose gali būti vykdomos finansavimo ir investavimo operacijos, išsamiau nurodyti II priede.

Be to, šiame skyriuje nustatyti reikalavimai, taikomi įgyvendinantiems partneriams, kurių atžvilgiu, *inter alia*, turi būti atliktas ramsčiais grindžiamas vertinimas pagal Finansinį reglamentą, taip pat Komisijos ir įgyvendinančiųjų partnerių susitarimams dėl garantijos. Į šį skyrių taip pat įtraukti reikalavimai, susiję su atlygiu už ES garantiją ir jo sumažinimo tinkamai pagrįstais atvejais sąlygomis.

Atrinkdama įgyvendinančiuosius partnerius Komisija atsižvelgs į jų pajėgumą įgyvendinti „InvestEU“ fondo tikslus ir prisidėti nuosavais ištekliais, pritraukti privačių investuotojų, užtikrinti tinkamą geografinę ir sektorinę aprėptį bei prisidėti prie naujų sprendimų rinkos nepakankamumo ir neoptimalios investavimo aplinkos problemoms spręsti. Atsižvelgiant į Sutartimis nustatytą Europos investicijų banko grupės vaidmenį, jos pajėgumą veikti visose valstybėse narėse ir patirtį įgyvendinant dabartines finansines priemones ir ESIF, ši grupė ir toliau turėtų būti privileijuotas įgyvendinantis partneris pagal ES skyrių. Ji įgyvendins 75 % ES garantijos. Įgyvendinančiaisiais partneriais gali tapti ir nacionaliniai skatinamojo finansavimo bankai ar įstaigos. Be to, įgyvendinančiaisiais partneriais galės būti ir kitos tarptautinės finansų įstaigos, ypač jei jos turi lyginamąjį pranašumą – konkrečių žinių ir patirties tam tikrose valstybėse narėse. Kiti subjektai, atitinkantys Finansiniame reglamente nustatytus kriterijus, taip pat turėtų turėti galimybę veikti kaip įgyvendinantieji partneriai.

Taip pat nurodyta išsamiai ES garantijos taikymo sritis atsižvelgiant į skirtingą finansavimo, kuris pagal ją gali būti teikiamas, pobūdį.

V skyrius. Valdymas

„InvestEU“ fondas turės patariamąją tarybą, kurią sudarys i) įgyvendinančiųjų partnerių atstovai; ii) valstybių narių atstovai; iii) Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto paskirtas ekspertas; ir iv) Regionų komiteto paskirtas ekspertas. Patariamąsios tarybos uždaviniai yra, be kita ko, konsultuoti Komisiją ir valdančiąją tarybą dėl finansinių produktų, įgyvendinamų naudojantis „InvestEU“ fondu, kūrimo ir patarti rinkos raidos, rinkos nepakankamumo ir neoptimalios investavimo aplinkos, taip pat rinkos sąlygų klausimais. Ji taip pat keičiasi nuomonėmis apie rinkos pokyčius ir dalijasi geriausia patirtimi.

Įsteigiamos valdančiosios tarybos funkcijos: nustatyti strategines ir veiklos gaires, priimti rizikos metodinę sistemą, prižiūrėti programos „InvestEU“ įgyvendinimą, teikti konsultacijas dėl galutinio kandidatų į Investicijų komiteto narius sąrašo, priimti Investicijų komiteto sekretoriato darbo tvarkos taisykles ir operacijoms su investavimo platformomis taikomas taisykles.

Valdančiąją tarybą sudaro keturi Komisijos atstovai, trys Europos investicijų banko grupės atstovai ir du kitų įgyvendinančiųjų partnerių atstovai. Be to, Europos Parlamentas turi

paskirti ekspertą, kuris bus balsavimo teisės neturinčiu nariu. Valdančiajai tarybai pirmininkauja Komisijos atstovas.

Prieš pateikiant pasiūlymą Investicijų komitetui, Komisija atlieka siūlomų finansavimo ar investavimo operacijų politikos patikrą, kad išsiaiškintų, ar jos atitinka ES teisę. Kalbant apie Europos investicijų banką, pažymėtina, kad jo pasiūlymams siūloma politikos patikrų netaikyti, nes jie pateikiami Komisijai pagal Protokolo Nr. 5 19 straipsnyje numatytą procedūrą. Finansavimo ar investavimo operacijoms ES garantija netaikoma tik tuo atveju, jei Komisija nurodytomis aplinkybėmis pareiškia nepalankią nuomonę.

Investicijų komitetas patvirtina ES garantijos naudojimą finansavimo ir investavimo operacijoms. Komitetą sudarys išorės ekspertai, turintys praktinės patirties atitinkamuose sektoriuose. Komitetas posėdžiaus penkių skirtingų sudėčių, kurios atitinka politikos linijas. Kiekvienos sudėties komitetą sudaro šeši nariai, keturi iš jų yra nuolatiniai nariai, dalyvaujantys visų sudėčių komitetuose. Kiti du nariai atrenkami atsižvelgiant į konkrečias sritis, kurias apima atitinkama politikos linija.

Isteigiamas Investicijų komitetui padėsiantis nepriklausomas sekretoriatas. Administraciniu požiūriu sekretoriatas bus įsikūręs Komisijoje, tačiau jis bus atskaitingas Investicijų komiteto pirmininkui.

Investicijų komitetas taip pat rūpinsis ES garantijos suteikimu pagal ESIF reglamentą²¹vykdomoms operacijoms.

Investicijų komitetui turi būti pateikta visų finansavimo ir investavimo operacijų rezultatų suvestinė. Ji užtikrins nepriklausomą, skaidrų ir suderintą prašymų suteikti garantiją vertinimą. Joje pateikiama išsami informacija apie atitinkamą finansavimo ar investavimo operaciją, *inter alia*, apie operacijos indėlį siekiant Sąjungos politikos tikslų, papildomumą, rinkos nepakankamumo ar neoptimalios investavimo aplinkos aprašymą, poveikį investicijoms ir finansinį profilį.

VI skyriaus. „InvestEU“ konsultacijų centras

„InvestEU“ konsultacijų centras teiks konsultacinę paramą, susijusią su investicinių projektų nustatymu, rengimu, plėtojimu, struktūros formavimu, viešaisiais pirkimais ir įgyvendinimu, įskaitant susijusių gebėjimų stiprinimą. Jo pagalba galės naudotis viešųjų ir privačių projektų vykdytojai, taip pat finansų ir kiti tarpininkai.

VII skyrius. „InvestEU“ portalas

Remiantis Investicijų plano Europai projektų portalo patirtimi, bus sukurtas „InvestEU“ portalas. Komisija sistemingai atliks projektų atitikties Sąjungos teisei ir politikai patikras. Be to, įgyvendinantieji partneriai privalo tuos projektus laikyti atitinkančiais nuoseklumo reikalavimus, kurie patenka į jų veiklos sritį. Portalo tikslas – užtikrinti ES projektų, į kuriuos galima investuoti ir kuriems ieškoma finansavimo, matomumą. Tačiau projekto nebūtina paskelbti portale, kad jam būtų skirtas ES finansavimas. Paskelbimas portale taip pat nereiškia, kad projektui galiausiai bus suteikta ES garantija.

VIII skyrius. Atskaitomybė, stebėsena ir ataskaitų teikimas, vertinimas ir kontrolė

²¹ 2015 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/1017 dėl Europos strateginių investicijų fondo, Europos investavimo konsultacijų centro ir Europos investicinių projektų portalo, kuriuo iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 1291/2013 ir (ES) Nr. 1316/2013 nuostatos dėl Europos strateginių investicijų fondo (OL L 169, 2015 7 1, p. 1).

Valdančiosios tarybos pirmininko gali būti paprašyta atsiskaityti Europos Parlamentui arba Tarybai arba žodžiu ar raštu atsakyti į jų klausimus.

Šiame skyriuje numatyta nuolatinė stebėseną ir ataskaitų teikimas, kartu III priede nustatant rodiklius, pagal kuriuos bus vertinami veiklos rezultatai. Be to, jame išdėstytos nuostatos dėl audito ir OLAF teisių, susijusių su finansavimo ir investavimo operacijomis trečiosiose valstybėse.

Be to, siūloma, kad ES garantijos naudojimas būtų įvertintas atliekant tarpinį ir galutinį vertinimą pagal Finansinio reglamento reikalavimus. Atliekant tarpinį vertinimą reikės atsižvelgti į tam tikrus konkrečius reglamente numatytus dalykus, pvz., Komisijos ir Europos investicijų banko grupės partnerystės sąlygų veikimą, ES garantijos paskirstymą Europos investicijų banko grupei ir kitiems įgyvendinantiesiems partneriams, „InvestEU“ konsultacijų centro įgyvendinimą.

IX skyrius. Skaidrumas ir matomumas

Įtraukiamos nuostatos, kuriomis siekiama užtikrinti tinkamą skaidrumą ir matomumą atitinkamai galutinių gavėjų ir plačiosios visuomenės atžvilgiu.

X skyrius. Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos

Į šį paskutinį skyrių įtrauktos nuostatos, susijusios su pagal ankstesnes programas gautų pajamų ir grąžinamų bei susigrąžinamų sumų panaudojimu. Tų programų, papildančių ESIF, sąrašas pateiktas IV priede. Šiame skyriuje taip pat nustatoma deleguotųjų aktų procedūra.

Numatyta, kad reglamentas taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**kuriuo nustatoma programa „InvestEU“**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 173 straipsnį ir 175 straipsnio trečią pastraipą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²²,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²³,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) COVID-19 pandemija yra didžiulis sukrėtimas pasaulio ir Sąjungos ekonomikai. Dėl būtinų koronaviruso plitimo stabdymo priemonių ekonominė veikla ES labai sumažėjo. Numatoma, kad ES BVP sumažėjimas 2020 m. sieks maždaug 7,5 % – daug daugiau nei per 2009 m. finansų krizę. Pandemijos protrūkis parodė, kaip susijusios tarpusavyje yra pasaulinės tiekimo grandinės, ir atskleidė tam tikras silpnąsias vietas, pvz., pernelyg didelę strateginių pramonės šakų priklausomybę nuo nediversifikuotų išorės tiekimo šaltinių. Šias silpnąsias vietas reikia taisyti, kad Sąjunga galėtų tinkamiau reaguoti į ekstremalias situacijas, taip pat kad padidėtų visos ekonomikos atsparumas ir sykiu, laikantis jos taisyklių, būtų išlaikomas atvirumas konkurencijai ir prekybai. Manoma, kad investicinė veikla gerokai sumažėjo. Net ir prieš pandemiją, nors investicijų ir BVP santykis Sąjungoje pamažu gerėjo, jis vis dar buvo mažesnis už tą, kurio būtų galima tikėtis per tvirtą atsigavimą, ir nepakankamas, kad kompensuotų po 2009 m. krizės ne vienus metus trukusį investicijų deficitą. Dar svarbiau tai, kad dabartiniai investicijų lygiai ir prognozės neapėmia visų struktūrinių investicijų, Sąjungai reikalingų, kad būtų vėl užkurtas ir išlaikytas ilgalaikis augimas atsižvelgiant į technologinius pokyčius ir pasaulinę konkurenciją, be kita ko, inovacijų, įgūdžių, infrastruktūros, mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) srityse, ir į būtinybę spręsti tokius esminius visuomenės uždavinius kaip tvarumas ar visuomenės senėjimas. Todėl, siekiant įgyvendinti Sąjungos politikos tikslus ir remti greitą, įtraukų ir tinkamai vykdomą ekonomikos atgaivinimą, būtina teikti paramą, kuri padėtų spręsti rinkos nepakankamumo ir neoptimalios investavimo aplinkos problemas ir mažinti investicijų deficitą tiksliniuose sektoriuose;
- (2) atliktuose vertinimuose pabrėžiama, kad dėl finansinių priemonių, taikytų pagal 2014–2020 m. daugiamečę finansinę programą, įvairovės neišvengta tam tikro jų taikymo

²² OL C [...], [...], p. [...].

²³ OL C [...], [...], p. [...].

srities dubliavimosi. Dėl šios įvairovės taip pat kilo painiavos tarpininkams ir galutiniams gavėjams, nes jie susidūrė su skirtingomis atitikties reikalavimams ir ataskaitų teikimo taisyklėmis. Dėl to, kad nėra suderintų taisyklių, nebuvo galimybių derinti kelis Sąjungos fondus, nors toks derinimas būtų buvęs naudingas įgyvendinant tokius paramos projektus, kuriems reikalingas įvairių rūšių finansavimas. Todėl, remiantis pagal Investicijų planą Europai įsteigto Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) patirtimi, turėtų būti įsteigtas vienas bendras fondas – „InvestEU“ fondas, – kuris teiktų veiksmingesnę paramą integruodamas ir supaprastindamas pagal bendrą biudžeto garantijų sistemą siūlomą finansavimą, taip sustiprinant Sąjungos paramos poveikį ir kartu sumažinant Sąjungos biudžeto sąnaudas;

- (3) per kelerius pastaruosius metus Sąjunga priėmė plataus užmojo strategijų, kuriomis siekiama baigti kurti bendrąją rinką ir skatinti tvarų integracinį augimą bei darbo vietų kūrimą, pvz., 2010 m. kovo 3 d. Europos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją „Europa 2020“, 2015 m. rugsėjo 30 d. Kapitalo rinkų sąjungos kūrimo veiksmų planą, 2018 m. gegužės 22 d. Naująją Europos kultūros darbotvarkę, 2016 m. lapkričio 30 d. dokumentų rinkinį „Švari energija visiems europiečiams“, 2015 m. gruodžio 2 d. iniciatyvą „Uždaro ciklo kūrimas. ES žiedinės ekonomikos veiksmų planas“, 2016 m. liepos 20 d. komunikatą „Europos mažataršio judumo strategija“, 2016 m. lapkričio 30 d. Europos gynybos veiksmų planą, 2017 m. birželio 7 d. komunikatą „Pradedama veikti Europos gynybos fondas“, 2016 m. spalio 26 d. Europos kosmoso strategiją, 2017 m. gruodžio 13 d. Tarpinstitucinę deklaraciją dėl Europos socialinių teisių ramsčio, 2019 m. gruodžio 11 d. Europos žaliąjį kursą, 2020 m. sausio 14 d. Europos žaliojo kurso investicijų planą, 2020 m. sausio 14 d. iniciatyvą „Tvirta socialinė Europa teisingai pertvarkai užtikrinti“, 2020 m. vasario 19 d. Europos skaitmeninės ateities kūrimo strategiją, duomenų strategiją ir komunikatą dėl dirbtinio intelekto, 2020 m. kovo 10 d. Naująją Europos pramonės strategiją ir 2020 m. kovo 10 d. Tvarios ir skaitmeninės Europos MVĮ strategiją. „InvestEU“ fondas turėtų padėti išnaudoti ir sustiprinti šių viena kitą papildančių strategijų sinergiją, teikdamas paramą investicijoms ir galimybes gauti finansavimą;
- (4) Sąjungos lygmeniu Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras yra pagrindas, kuriuo remiantis nustatomi nacionalinių reformų prioritetai ir stebimas jų įgyvendinimas. Valstybės narės, prireikus bendradarbiaudamos su vietos ir regionų valdžios institucijomis, parengia nacionalines daugiamečių investicijų strategijas tiems reformų prioritetams įgyvendinti. Šios strategijos turėtų būti pristatomos kartu su metinėmis nacionalinėmis reformų programomis kaip prioritetinių investicinių projektų, kurie bus remiami nacionalinėmis, Sąjungos arba abejomis lėšomis, apibrėžimo ir koordinavimo priemonė. Šios strategijos taip pat turėtų padėti nuosekliai naudotis Sąjungos finansavimu ir maksimaliai padidinti finansinės paramos, kuri bus gaunama iš Europos struktūrinių ir investicijų fondų, taip pat pagal Europos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir programą „InvestEU“, pridėtinę vertę;
- (5) „InvestEU“ fondas turėtų prisidėti prie Sąjungos konkurencingumo ir socialinės bei ekonominės konvergencijos bei sanglaudos didinimo, be kita ko, inovacijų ir skaitmeninimo srityse, prie išteklių naudojimo efektyvumo didinimo pagal žiedinės ekonomikos principus, prie Sąjungos ekonomikos augimo tvarumo ir įtraukumo, taip pat Sąjungos kapitalo rinkų socialinio atsparumo ir integruotumo, be kita ko, taikant tokius sprendimus, kuriais siekiama mažinti tokių rinkų susiskaidymą ir diversifikuoti Sąjungos įmonėms skiriamo finansavimo šaltinius. Šiuo tikslu iš „InvestEU“ fondo turėtų būti remiami techniškai ir ekonomiškai perspektyvūs projektai, nustatant skolos naudojimo, rizikos pasidalijimo ir nuosavo kapitalo priemonių, pagrįstų atitinkamai

Sąjungos biudžeto garantija ir įgyvendinančiųjų partnerių finansiniais įnašais, sistemą. „InvestEU“ fondas turėtų būti orientuotas į paklausą ir sykiu jo veikla turėtų būti siekiama užtikrinti strateginę ilgalaikę naudą pagrindinėse Sąjungos politikos srityse, kurios kitu atveju nebūtų finansuojamos ar būtų finansuojamos nepakankamai, taip prisidedant prie Sąjungos politikos tikslų įgyvendinimo. Parama iš „InvestEU“ fondo turėtų apimti įvairiausių sektorius ir regionus, tačiau reikėtų vengti per didelės sektorinės ar geografinės koncentracijos, taip pat turėtų būti palengvinta prieiga projektams, kuriuose dalyvauja partneriai iš įvairių ES regionų;

- (6) kultūra ir kūryba yra svarbūs ir greitai augantys Sąjungos sektoriai, kuriuose iš intelektualinės nuosavybės ir individualaus kūrybiškumo kuriama ekonominė ir kultūrinė vertė. Tačiau per COVID-19 krizę įvesti socialinių ryšių apribojimai turėjo didelį neigiamą ekonominį poveikį šiems sektoriams. Be to, nematerialus šių sektorių turto pobūdis riboja šių sektorių MVĮ ir organizacijų galimybes gauti privatų finansavimą, kuris yra būtinas norint investuoti, plėsti veiklą ir konkuruoti tarptautiniu lygmeniu. Įgyvendinant programą „InvestEU“ turėtų būti ir toliau palengvinamos kultūros ir kūrybos sektoriuose veikiančių MVĮ ir organizacijų galimybės gauti finansavimą; Kultūros ir kūrybos, garso ir vaizdo bei žiniasklaidos sektoriai skaitmeniniame amžiuje yra labai svarbūs mūsų kultūrinei įvairovei bei demokratijai ir neatsiejama mūsų suverenumo ir autonomijos dalis, todėl nuo strateginių investicijų į audiovizualinį ir žiniasklaidos turinį bei technologijas priklauso ilgalaikis pajėgumas tą turinį kurti ir skleisti plačiai auditorijai tarpvalstybiniu mastu;
- (7) siekiant skatinti tvarų integracinį augimą, investicijas ir užimtumą ir taip prisidėti prie gerovės didinimo, teisingesnio pajamų paskirstymo ir didesnės ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos Sąjungoje, „InvestEU“ fondas turėtų remti investicijas į materialųjį ir nematerialųjį turtą, įskaitant kultūros paveldą; „InvestEU“ fondo finansuojami projektai turėtų atitikti Sąjungos aplinkos ir socialinius standartus, įskaitant darbuotojų teisių standartus. Per „InvestEU“ fondą taikomos intervencinės priemonės turėtų papildyti Sąjungos paramą, teikiamą dotacijomis;
- (8) Sąjunga patvirtino tikslus, nustatytus Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m. (toliau – Darbotvarkė iki 2030 m.), jos darnaus vystymosi tiksluose ir Paryžiaus susitarime, priimtame pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją²⁴ (toliau – Paryžiaus susitarimas dėl klimato kaitos), taip pat Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programoje (2015–2030 m.). Norint pasiekti tuos tikslus, taip pat tikslus, kurie nustatyti Sąjungos aplinkos politikoje, reikia smarkiai suintensyvinti veiksmus darnaus vystymosi srityje. Todėl „InvestEU“ fondo struktūroje turėtų aiškiai atsispindėti tvaraus vystymosi principai;
- (9) programa „InvestEU“ turėtų padėti kurti Sąjungoje tvarią finansų sistemą, kuri remtų privačiojo kapitalo perorientavimą į tvarias investicijas, atsižvelgiant į 2018 m. kovo 8 d. Komisijos komunikatą „Tvaraus augimo finansavimo veiksmų planas“ ir 2020 m. sausio 14 d. Komisijos komunikatą dėl Europos žaliojo kurso investicijų plano, išdėstytus tikslus;
- (10) atsižvelgiant į kovos su klimato kaita, vykdoma laikantis Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinti Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos ir darnaus vystymosi tikslus, svarbą, programa „InvestEU“ bus prisidedama prie klimato politikos veiksmų integravimo ir prie bendro tikslo – 25 % Sąjungos biudžeto išlaidų skirti klimato

²⁴ OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

tikslams įgyvendinti. Tikimasi, kad pagal programą „InvestEU“ įgyvendinamais veiksmais 30 % bendro programos „InvestEU“ finansinio paketo bus skirta klimato tikslams įgyvendinti. Atitinkami veiksmai bus nustatyti programos „InvestEU“ rengimo ir įgyvendinimo etapais ir pakartotinai įvertinti vykdant atitinkamus vertinimo ir peržiūros procesus;

- (11) „InvestEU“ fondo įnašas siekiant klimato tikslo bus stebimas naudojantis ES klimato stebėjimo sistema, kurią Komisija parengs bendradarbiaudama su potencialiais įgyvendinančiaisiais partneriais ir tinkamai naudodama [Reglamente dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti²⁵] nustatytus kriterijus, skirtus įvertinti, ar ekonominė veikla yra tvari aplinkos atžvilgiu. Programa „InvestEU“ taip pat turėtų būti padedama įgyvendinti kitus darnaus vystymosi tikslų aspektus;
- (12) Pasaulio ekonomikos forumo paskelbtame 2018 m. pranešime dėl visuotinių grėsmių nurodyta, kad iš dešimties didžiausių grėsmių pasaulio ekonomikai pusė yra susijusios su aplinka. Šios grėsmės – oro, dirvožemio, vidaus vandenų ir vandenynų tarša, ekstremalios oro sąlygos, biologinės įvairovės nykimas ir nesėkmės mėginant sušvelninti klimato kaitą ir prie jos prisitaikyti. Aplinkos apsaugos principai įtvirtinti Sutartyse ir daugelyje Sąjungos politikos sričių. Todėl į operacijas, susijusias su „InvestEU“ fondu, turėtų būti skatinama sistemingai integruoti aplinkos apsaugos tikslus. Aplinkos apsaugos, taip pat su ja susijusios rizikos prevencijos ir valdymo aspektai turėtų būti integruojami į investicijų rengimo ir įgyvendinimo procesus. Sąjunga taip pat turėtų stebėti savo išlaidas, susijusias su biologine įvairove ir oro taršos kontrole, kad galėtų įvykdyti ataskaitų teikimo prievolę pagal Biologinės įvairovės konvenciją²⁶ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/2284²⁷. Todėl aplinkos tvarumo tikslams skirtos investicijos turėtų būti stebimos naudojant bendras metodikas, atitinkančias pagal kitas Sąjungos programas parengtas metodikas, taikomas klimato, biologinės įvairovės ir oro taršos valdymo srityse, kad būtų galima įvertinti individualų ir bendrą investicijų poveikį pagrindiniams gamtinio kapitalo, įskaitant orą, vandenį, žemę ir biologinę įvairovę, komponentams;
- (13) investicinius projektus, kuriems teikiama didelė Sąjungos parama, visų pirma infrastruktūros srityje, turėtų patikrinti įgyvendinantysis partneris, kad nustatytų, ar jie daro poveikį aplinkai ar klimatui arba socialinį poveikį. Tokį poveikį turintiems investiciniams projektams turėtų būti taikomas tvarumo patikrinimas pagal gaires, kurias turėtų parengti Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su galimais įgyvendinančiaisiais partneriais pagal programą „InvestEU“. Rengiant tas gaires turėtų būti tinkamai naudojami [Reglamente dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti] nustatyti kriterijai, skirti įvertinti, ar ekonominė veikla yra tvari aplinkos atžvilgiu ir atitinka kitoms Sąjungos programoms parengtas gaires. Vadovaujantis proporcingumo principu į tokias gaires turėtų būti įtrauktos tinkamos nuostatos, padedančios vengti bereikalingos administracinės naštos, o projektams, kurie nesiekia tam tikros gairės nustatytos apimties, neturėtų būti taikomas tvarumo patikrinimas. Tais atvejais, kai įgyvendinantysis partneris nusprendžia, kad tvarumo patikrinimo atlikti nereikia, jis turi tai pagrįsti „InvestEU“ fondo tikslais įsteigtam Investicijų komitetui. Su klimato

²⁵ COM(2018)353.

²⁶ OL L 309, 1993 12 13, p. 3.

²⁷ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

tikslų siekimu nesuderinamos operacijos turėtų būti laikomos neatitinkančiomis pagal šį reglamentą teikiamos paramos reikalavimų;

- (14) žemi investicijų į infrastruktūrą lygio rodikliai Sąjungoje, vyravę per finansų krizę ir dabar per COVID-19 krizę, pakenkė Sąjungos galimybėms skatinti tvarų augimą, konkurencingumą ir konvergenciją. Tai kelia disbalanso įsitvirtinimo riziką ir daro ilgalaikį poveikį regionų plėtrai. Didelės investicijos į Sąjungos infrastruktūrą, ypač susijusios su jungtimis, energijos vartojimo efektyvumu ir Europos bendros transporto erdvės sukūrimu, yra ypač svarbios siekiant įgyvendinti Sąjungos tvarumo tikslus, įskaitant su darnaus vystymosi tikslais susijusius Sąjungos išsipareigojimus, ir 2030 m. energetikos ir klimato tikslus. Taigi „InvestEU“ fondo parama turėtų būti skiriama investicijoms į transportą, energetiką, įskaitant energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiuosius bei kitus saugius ir tvarius mažataršius energijos išteklius, aplinkos infrastruktūrą, su klimato politikos veiksmais susijusią infrastruktūrą ir skaitmeninę infrastruktūrą. Vykdam programą „InvestEU“ pirmenybę reikėtų teikti sritims, kuriose investuojama nepakankamai ir kuriose reikia papildomų investicijų. Siekiant kuo labiau padidinti Sąjungos finansavimo paramos poveikį ir pridėtinę vertę, tikslinga skatinti supaprastintą investavimo procesą, kuris užtikrintų projektų bazės matomumą ir kuo labiau padidintų sinergiją su atitinkamomis Sąjungos programomis tokiose srityse kaip transportas, energetika ir skaitmeninimas. Atsižvelgiant į grėsmes saugai ir saugumui, investiciniai projektai, kuriems teikiama Sąjungos parama, turėtų apimti infrastruktūros atsparumo didinimo priemones, įskaitant jos techninę priežiūrą ir saugą, ir jais turėtų būti atsižvelgiama į piliečių apsaugos viešosiose erdvėse principus. Tai turėtų papildyti kitų Sąjungos fondų, kurie teikia paramą investicijoms į viešąsias erdves, transportą, energetiką ir kitus ypatingos svarbos infrastruktūros objektus saugumo komponentams, pvz., Europos regioninės plėtros fondo, pastangas;
- (15) atitinkamais atvejais programa „InvestEU“ turėtų padėti siekti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001²⁸ ir Valdymo reglamento²⁹ tikslų, taip pat atkreipti dėmesį į energijos vartojimo efektyvumo aspektą priimant sprendimus dėl investicijų;
- (16) reali daugiarašio transporto sistema – tai galimybė sukurti veiksmingą ir aplinką tausojančią transporto tinklą, kuriame būtų optimaliai išnaudojamos visų transporto priemonių galimybės ir kuriama jų tarpusavio sinergija. Programa „InvestEU“ turėtų būti remiamos investicijos į daugiarašio transporto mazgus, kurie turi didelį ekonominį potencialą ir yra naudingi verslui, tačiau kelia didelę riziką privatiems investuotojams. programa „InvestEU“ taip pat turėtų prisidėti prie intelektinių transporto sistemų (ITS) kūrimo ir diegimo. Ji turėtų padėti didinti pastangas kurti ir taikyti transporto priemonių saugumo ir kelių infrastruktūros gerinimo technologijas;
- (17) programa „InvestEU“ turėtų padėti vykdyti ES jūrų ir vandenynų politiką plėtojant projektus ir plečiant įmonės mėlynosios ekonomikos srityje ir kuriant tvarios mėlynosios ekonomikos finansavimo principus. Tai galėtų apimti intervencines

²⁸ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

²⁹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

priemonės jūrų verslininkystės ir pramonės, novatoriškos ir konkurencingos jūrų pramonės, taip pat atsinaujinančiosios jūrų energijos ir žiedinės ekonomikos srityse;

- (18) nors prieš COVID-19 krizę bendras investicijų lygis Sąjungoje didėjo, investicijos į rizikingesnę veiklą, pvz., mokslinius tyrimus ir inovacijas, vis dar buvo nepakankamos ir manoma, kad šiuo metu dėl krizės jų lygis visai nukrito. Šis investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas deficitas yra žalingas Sąjungos pramonės ir ekonomikos konkurencingumui ir jos piliečių gyvenimo kokybei. „InvestEU“ fondas turėtų teikti tinkamus finansinius produktus, kurie apimtų įvairius inovacijų ciklo etapus ir būtų skirti įvairiems suinteresuotiesiems subjektams, visų pirma siekiant sudaryti sąlygas plėtoti ir diegti komercinio lygmens sprendimus Sąjungoje, kad tokie sprendimai taptų konkurencingi pasaulio rinkose ir pasaulio mastu būtų propaguojama Sąjungos kompetencija tvarių technologijų srityje, užtikrinant sinergiją su programa „Europos horizontas“, įskaitant Europos inovacijų tarybą. Tvirtas šios tikslinės paramos teikimo pagrindas turėtų būti patirtis, įgyta įgyvendinant finansines priemones pagal programą „Horizontas 2020“, pvz., ES finansavimo novatoriams iniciatyvą „InnovFin“, kuriomis siekiama palengvinti ir paspartinti galimybes gauti finansavimą novatoriškoms įmonėms;
- (19) turizmas, kuris yra Sąjungos ekonomikai svarbi sritis, dėl COVID-19 pandemijos patyrė ypač didelį susitraukimą. Programa „InvestEU“ turėtų būti prisidedama prie ilgalaikio jo konkurencingumo stiprinimo remiant operacijas, skatinančias tvarų, novatorišką ir skaitmeninį turizmą;
- (20) reikia skubiai dėti daugiau pastangų, kad būtų investuojama į skaitmeninę transformaciją ir skatinamas jos įgyvendinimas, taip pat siekti, kad ji būtų naudinga visiems Sąjungos piliečiams ir įmonėms. Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijai skirta tvirta politikos sistema dabar turėtų būti derinama su panašaus užmojo investicijomis, be kita ko, į dirbtinį intelektą, kaip numatyta Skaitmeninės Europos programoje;
- (21) Daugiau kaip 99 % įmonių Sąjungoje yra MVĮ, jų ekonominė vertė didelė ir ypač svarbi. Tačiau šios įmonės susiduria su sunkumais gauti finansavimą, nes yra laikomos didelės rizikos subjektais ir neturi pakankamų užtikrinimo priemonių. Iššūkių kyla ir dėl būtinybės MVĮ ir socialinės ekonomikos įmonėms išlikti konkurencingomis – įsitraukti į skaitmeninimo, tarptautinimo, persitvarkymo pagal žiedinės ekonomikos logiką bei inovacijų veiklą ir tobulinti savo darbo jėgos įgūdžius. Be to, palyginti su didesnėmis įmonėmis, MVĮ ir socialinės ekonomikos įmonėms prieinamų finansavimo šaltinių spektras yra labiau ribotas, nes jos paprastai neleidžia obligacijų ir turi tik ribotas galimybes dalyvauti akcijų biržoje ir pritraukti stambių institucinių investuotojų. MVĮ ir socialinės ekonomikos įmonėse taip pat vis dažniau priimami novatoriški sprendimai, kaip verslo įsigijimas ar darbuotojų dalyvavimas versle. Gauti finansavimą dar sunkiau toms MVĮ, kurių veikla orientuota į nematerialųjį turtą. Sąjungoje MVĮ yra itin priklausomos nuo bankų ir skolos finansavimo, teikiamo banko sąskaitos kreditavimo, banko paskolų ar išperkamosios nuomos forma. Siekiant sustiprinti MVĮ gebėjimus finansuoti savo įsisteigimą, augimą, inovacijas bei darnų vystymąsi, užtikrinti savo konkurencingumą ir galimybes atlaikyti ekonominius sukrėtimus, kad ekonomika ir finansų sistema taptų atsparesnės ekonomikos nuosmūkiams, taip pat išlaikyti jų galimybes kurti darbo vietas ir visuomenės gerovę, būtina remti su minėtais sunkumais susiduriančias MVĮ, palengvinant jų galimybes gauti finansavimą ir suteikiant įvairesnių finansavimo šaltinių. Šis reglamentas taip pat papildė iniciatyvas, kurių jau imtasi kuriant kapitalo rinkų sąjungą. Todėl „InvestEU“ fondas turėtų remtis sėkmingo Sąjungos programų, pvz., Įmonių konkurencingumo ir

mažųjų bei vidutinių įmonių programos (COSME), įgyvendinimo pavyzdžiais ir suteikti apyvartinio kapitalo ir investicijų per visą įmonės gyvavimo ciklą, taip pat finansavimą išperkamosios nuomos sandoriams ir galimybę sutelkti dėmesį į konkrečius, geriau orientuotus finansinius produktus. Jis taip pat turėtų kuo labiau padidinti viešųjų ir (arba) privačių fondų, pvz., MVĮ skirto pradinio viešo akcijų platinimo fondo, pajėgumą, kad MVĮ, visų pirma strategines įmones, būtų galima remti nukreipiant daugiau privataus ir viešojo kapitalo;

- (22) kaip išdėstyta 2017 m. balandžio 26 d. diskusijoms skirtame Komisijos dokumente dėl socialinio Europos aspekto, Komunikate dėl Europos socialinių teisių ramsčio, Sąjungos sistemoje dėl JT neįgaliųjų teisių konvencijos ir 2020 m. sausio 14 d. Komunikate „Tvirta socialinė Europa teisingai pertvarkai užtikrinti“, įtraukesnės ir sąžiningesnės Sąjungos kūrimas – vienas svarbiausių Sąjungos prioritetų sprendžiant nelygybės problemą ir skatinant socialinės įtraukties politiką Europoje. Galimybių nelygybė visų pirma pažeidžia teises į išsilavinimą, mokymą, kultūrą, užimtumą, sveikatos priežiūros ir socialines paslaugas. Investicijos į socialinę, su įgūdžių tobulinimu ir žmogiškuoju kapitalu susijusią ekonomiką, taip pat į pastangas pažeidžiamas gyventojų grupes integruoti į visuomenę gali padidinti ekonomines galimybes, ypač jei jos koordinuojamos Sąjungos lygmeniu. „InvestEU“ fondas turėtų būti naudojamas investicijoms į švietimą ir mokymą, įskaitant darbuotojų perkvalifikavimą ir kvalifikacijos kėlimą, remti, *inter alia*, regionuose, kurie priklauso nuo daug anglies dioksido išskiriančios ekonomikos ir kuriuose pasijus struktūrinio perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos pasekmės. Šiuo fondu turėtų būti naudojamosi remiant projektus, kurie daro teigiamą socialinį poveikį ir gerina socialinę įtrauktį padėdami visuose regionuose didinti užimtumą, visų pirma nekvalifikuotų darbuotojų ir ilgalaikių bedarbių, taip pat gerinti padėtį tokiose srityse kaip lyčių lygybė, lygios galimybės, nediskriminavimas, prieinamumas, kartų solidarumas, sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų sektorius, aprūpinimas socialiniu būstu, benamystė, skaitmeninė įtrauktis, bendruomenių vystymasis, jaunimo vaidmuo ir vieta visuomenėje ir pažeidžiamos grupės, įskaitant trečiųjų valstybių piliečius. Pagal programą „InvestEU“ taip pat turėtų būti remiama Europos kultūra ir socialinį tikslą turintis kūrybiškumas;
- (23) siekiant įveikti neigiamą esminių transformacijų, kurias per ateinantį dešimtmetį patirs Sąjungos visuomenės ir darbo rinka, poveikį, reikalingos investicijos į žmogiškąjį kapitalą, socialinę infrastruktūrą, mikrofinansavimą, etiškų ir socialinių įmonių finansavimą ir naujus socialinės ekonomikos verslo modelius, įskaitant socialinio poveikio investicijas ir socialinio poveikio sutarčių sudarymą. Programa „InvestEU“ turėtų stiprinti besiformuojančią socialinės rinkos ekosistemą, siekiant didinti finansavimo pasiūlą ir galimybes jį gauti labai mažoms ir socialinėms įmonėms bei socialinio solidarumo įstaigoms, kad būtų patenkinti poreikiai tų subjektų, kuriems to labiausiai reikia. Investavimo į Europos socialinę infrastruktūrą klausimų aukšto lygio darbo grupės 2018 m. sausio mėn. ataskaitoje „Investicijų į Europos socialinę infrastruktūrą skatinimas“, nustatyta, kad 2018–2030 m. laikotarpiu bendras investicijų į socialinę infrastruktūrą ir paslaugas, įskaitant švietimą, mokymą, sveikatos priežiūrą ir būstą, deficitas sudarys ne mažiau kaip 1,5 trln. EUR. Tai signalizuoja, kad reikalinga parama, taip pat ir Sąjungos lygmeniu. Todėl, siekiant remti socialinės rinkos vertės grandinės plėtoją ir Sąjungos atsparumo didinimą, turėtų būti pasitelkiama kolektyvinė viešojo, komercinio ir filantropinio kapitalo galia, taip pat fondų ir alternatyvaus finansavimo teikėjų, pvz., etiškų, socialinių ir tvarių subjektų, parama;

- (24) COVID-19 pandemijos sukeltos ekonominės krizės sąlygomis išteklių paskirstymas rinkoje nėra iki galo veiksmingas, o numanoma rizika labai kenkia privačių investicijų srautui. Tokiomis aplinkybėmis svarbi programos „InvestEU“ funkcija – mažinti projektų riziką siekiant pritraukti privačių lėšų – yra ypač vertinga ir turėtų būti sustiprinta, *inter alia*, siekiant šalinti asimetriško atsigavimo riziką. Pagal programą „InvestEU“ turėtų būti galima atsigavimo etape teikti be galo reikalingą paramą įmonėms ir kartu užtikrinti, kad investuotojai didelį dėmesį skirtų Sąjungos vidutinės trukmės ir ilgalaikiams politikos prioritetams, pvz., Europos žaliajam kursui, Europos žaliojo kurso investicijų planui, Europos skaitmeninės ateities kūrimo strategijai ir iniciatyvai „Tvirta socialinė Europa teisingai pertvarkai užtikrinti“. Dėl to turėtų smarkiai padidėti Europos investicijų banko grupės, nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ir kitų įgyvendinančiųjų partnerių rizikos prisiėmimo pajėgumai, padedantys remti ekonomikos atgaivinimą;
- (25) COVID-19 pandemija yra didžiulis sukrėtimas pasaulio ir Sąjungos ekonomikai. Numatoma, kad ES BVP sumažėjimas bus daug didesnis nei per 2009 m. finansų krizę ir tai neišvengiamai turės neigiamų socialinių padarinių. Pandemijos protrūkis parodė, kad reikia spręsti strateginio pažeidžiamumo problemas siekiant pagerinti Sąjungos reagavimą į ekstremaliąsias situacijas ir visos ekonomikos atsparumą. Tik atspari, įtrauki ir integracinė Europos ekonomika gali išsaugoti bendrąją rinką ir vienodas sąlygas atsižvelgiant ir į labiausiai nukentėjusių valstybių narių interesus;
- (26) „InvestEU“ fondas turėtų veikti pagal penkias politikos linijas, atspindinčias pagrindinius Sąjungos politikos prioritetus, konkrečiai: tvarios infrastruktūros; mokslinių tyrimų, inovacijų ir skaitmeninimo; MVĮ; socialinių investicijų ir įgūdžių ir strateginių Europos investicijų;
- (27) nors pagal MVĮ politikos liniją daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama pirmiausia MVĮ interesams, šios linijos reikalavimus atitinka ir mažos vidutinės kapitalizacijos įmonės. Paramą vidutinės kapitalizacijos įmonėms turėtų būti galima teikti ir pagal kitas keturias politikos linijas;
- (28) strateginių Europos investicijų linijos svarbiausias prioritetas turėtų būti parama tiems galutiniais gavėjams, kurie yra įsisteigę valstybėje narėje ir veikia Sąjungoje ir kurių veikla yra strategiškai svarbi Sąjungai, visų pirma atsižvelgiant į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir atsparumo didinimą šiose srityse: i) svarbių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, vaistų, medicinos reikmenų ir kitų atsargų gamybos ir kaupimo, reagavimo į sveikatos krizes pajėgumų ir civilinės saugos sistemos stiprinimo; ii) ypatingos svarbos fizinės arba virtualios infrastruktūros; iii) tos infrastruktūros eksploatavimui ir techninei priežiūrai būtinų prekių tiekimo ir tokių pačių paslaugų teikimo; iv) bazinių didelio poveikio, transformatyviųjų, žaliųjų ir skaitmeninių technologijų, padėtų iš esmės keičiančių inovacijų, į kurias investuoti yra strategiškai svarbu Sąjungos pramonės ateičiai, įskaitant dirbtinį intelektą, blokų grandinės technologijas, programinę įrangą, robotiką, puslaidininkius, mikroprocesorius, tinklo paribio technologijas, našiąją kompiuteriją, kibernetinį saugumą, kvantines technologijas, fotoniką, pramonines biotechnologijas, atsinaujinančių išteklių energijos technologijas, energijos kaupimo technologijas, įskaitant baterijas, darniojo transporto technologijas, švaraus vandenilio ir kuro elementų prietaikas, pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo technologijas, anglies dioksido surinkimą ir saugojimą, žiedinės ekonomikos technologijas, biomediciną, nanotechnologijas, vaistus ir pažangiąsias medžiagas; v) masinės informacinių ir ryšių technologijų komponentų ir prietaisų gamybos objektų Europos Sąjungoje; vi) ypač svarbių išteklių tiekimo viešojo sektoriaus subjektams, įmonėms ir vartotojams

Sajungoje; vii) Sąjungos ir jos valstybių narių saugumui ypač svarbių technologijų ir išteklių (pvz., gynybos ir kosmoso sektorių, kibernetinio saugumo technologijų) ir dvejopo naudojimo prekių, apibrėžtų Tarybos reglamento (EB) Nr. 428/2009 2 straipsnio 1 punkte. Galutinių gavėjų registruota buveinė turėtų būti valstybėje narėje ir jie turėtų vykdyti veiklą Sąjungoje, t. y. didžioji dalis jų veiklos, susijusios su darbuotojais, gamyba, moksliniais tyrimais ir technologine plėtra arba kita verslo veikla, turėtų būti vykdoma Sąjungoje. Paramą turėtų būti galima teikti ir tiems projektams, kurių operacijomis, vykdomomis daugelyje ES vietų, prisidedama prie strateginių tiekimo grandinių diversifikavimo;

- (29) strateginių Europos investicijų linija taip pat turėtų būti skirta Sąjungoje įsisteigusiesiems ir veikiantiems tiekėjams, kurių veikla yra strategiškai svarbi Sąjungai ir kuriems reikėtų ilgalaikių investicijų arba kuriems taikomas tiesioginių užsienio investicijų tikrinimo mechanizmas. Be to, pagal strateginių Europos investicijų liniją visų pirma turėtų būti galima remti bendriems Europos interesams svarbius projektus;
- (30) pagal programą „InvestEU“ taip pat turėtų būti teikiama parama teisingos pertvarkos regionams naudingų investicijų skatinimui finansuoti;
- (31) kiekvieną politikos liniją turėtų sudaryti du skyriai, t. y. ES skyrius ir valstybių narių skyrius. ES skyrius turėtų padėti proporcingai spręsti Sąjungos masto arba valstybei narei būdingas rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemas. Remiamos operacijos turėtų turėti aiškią Sąjungos pridėtinę vertę. Laikantis susitarimo dėl įnašo, valstybių narių skyriuje valstybėms narėms ir jose veikiančioms regionų valdžios institucijoms turėtų būti suteikta galimybė savo pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų fondų išteklių dalį skirti ES garantijos atidėjiniams ir naudoti ES garantiją finansavimo ar investavimo operacijoms, siekiant spręsti konkrečias rinkos nepakankamumo ar neoptimalios investavimo aplinkos problemas jų pačių teritorijoje, įskaitant pažeidžiamus ir atokius regionus, tokius kaip atokiausi Sąjungos regionai, kad būtų pasiekti pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų fondų tikslai. „InvestEU“ fondo lėšomis per ES arba valstybių narių skyrius remiamos operacijos neturėtų dubliuoti ar išstumti privačiojo finansavimo arba iškraipyti konkurencijos vidaus rinkoje;
- (32) valstybių narių skyrius turėtų būti sudarytas taip, kad Sąjungos teikiamos garantijos atidėjiniams suformuoti būtų galima naudoti pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų fondų lėšas. Tokia galimybė padidintų Sąjungos garantijos pridėtinę vertę, nes ja teikiama parama būtų skiriama platesniam finansavimo gavėjų ratui bei didesniai projektų skaičiui ir būtų taikomos įvairesnės priemonės, kuriomis siekiama pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų fondų tikslų, kartu užtikrinant nuoseklų neapibrėžtųjų išipareigojimų rizikos valdymą įgyvendinant ES garantiją taikant netiesioginio valdymo principą. Sąjunga turėtų teikti garantijas finansavimo ir investavimo operacijoms, numatytoms Komisijos ir įgyvendinančiųjų partnerių sudarytais valstybių narių skyriaus susitarimais dėl garantijų. Pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomi fondai turėtų suteikti garantijos atidėjinius, taikydami atidėjinių normą, nustatytą Komisijos ir nurodytą su valstybe nare pasirašytame susitarime dėl įnašo, atsižvelgiant į operacijų pobūdį ir atitinkamus tikėtinus nuostolius. Valstybė narė prisiimtų nuostolius, kurie viršytų tikėtinus nuostolius, Sąjungai suteikdama kompensacinę garantiją. Dėl tokios tvarkos su kiekviena valstybe nare, savanoriškai pasirinkusia tokį variantą, turėtų būti susitarta bendruoju susitarimu dėl įnašo. Susitarimas dėl įnašo turėtų apimti vieną arba daugiau konkrečių susitarimų dėl garantijų, kurie turės būti įgyvendinti atitinkamoje valstybėje narėje remiantis „InvestEU“ fondo taisyklėmis, taip pat visus regioninius rezervavimus. Kad atidėjinių

normą būtų galima nustatyti kiekvienu konkrečiu atveju, reikia nukrypti nuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 2018/1046³⁰ (Finansinio reglamento) 211 straipsnio 1 dalies. Laikantis šios tvarkos taip pat nustatomos bendros taisyklės dėl biudžeto garantijų, remiamų centralizuotai arba pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų fondų lėšomis; taip būtų palengvinamas jų derinimas;

- (33) turėtų būti sudaryta Komisijos ir EIB grupės partnerystė, grindžiama atitinkamomis kiekvieno partnerio stipriosiomis pusėmis, kad būtų užtikrintas didžiausias politikos poveikis, diegimo veiksmingumas, tinkama biudžeto ir rizikos valdymo priežiūra; ja turėtų būti remiama veiksminga ir įtrauki tiesioginė prieiga prie ES garantijos;
- (34) kad per Europos investicijų fondą (EIF) galėtų nukreipti paramą Europos ekonomikai, Komisijai reikėtų suteikti galimybę prisidėti prie fondo kapitalo galimo didinimo (vieną ar kelis kartus), kad fondas galėtų toliau remti Europos ekonomiką ir jos atsigavimą. Sąjunga turėtų būti pajėgi išlaikyti jai tenkančią bendrą EIF kapitalo dalį, tinkamai atsižvelgiant į finansines pasekmes. Tuo tikslu 2021–2027 m. daugiametėje finansinėje programoje būtina numatyti pakankamą finansinį paketą;
- (35) siekdama užtikrinti įtraukumą ir veiksmingumą, kol bus įsteigti valdymo organai, Komisija turėtų teirautis EIB grupės ir kitų potencialių įgyvendinančiųjų partnerių nuomonių atitinkamai dėl investavimo gairių, klimato stebėjimo sistemos, tvarumo patikros gairių dokumentų bei bendrų metodikų; vėliau įgyvendinantieji partneriai turėtų dalyvauti programos „InvestEU“ patariamąsios ir valdančiosios tarybų veikloje;
- (36) „InvestEU“ fondas turėtų būti atviras įnašams iš trečiųjų valstybių, kurios yra Europos laisvosios prekybos asociacijos narės, stojančiosios valstybės, šalys kandidatės ir potencialios šalys kandidatės, šalys, kurioms taikoma kaimynystės politika, ir kitos šalys, remiantis Sąjungos ir tų šalių nustatytais sąlygomis. Tai turėtų sudaryti sąlygas nuolatiniam bendradarbiavimui, kai tikslinga, su atitinkamomis šalimis, visų pirma, mokslinių tyrimų ir inovacijų bei MVĮ srityse;
- (37) šiame reglamente nustatomas kitų programos „InvestEU“ priemonių, kurios nėra ES garantijos atidėjiniai, finansinis paketas, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai yra svarbiausias orientacinis dydis metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip apibrėžta [*nuoroda prireikus turi būti atnaujinta pagal toliau nurodytų institucijų priimtą naująją tarpinstitucinį susitarimą*: 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo 16 punktas³¹];
- (38) numatoma, kad ES garantija, kuri Sąjungos lygmeniu sudaro 75 153 850 000 EUR (dabartinėmis kainomis), visoje Sąjungoje sutelks daugiau kaip 1 000 000 000 000 EUR papildomų investicijų ir turėtų būti preliminariai paskirstyta pagal politikos linijas. Tačiau strateginių Europos investicijų linijai turėtų būti numatyta atskira ES garantijos dalis;
- (39) 2019 m. balandžio 18 d. Komisija paskelbė, kad, nepažeidžiant Tarybos prerogatyvų įgyvendinant Stabilumo ir augimo paktą (SAP), vienkartiniai valstybių narių įnašai,

³⁰ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012, OL L 193, 2018 7 30, p. 1.

³¹ COM(2018)323 final.

kuriuos valstybės narės arba nacionaliniai skatinamojo finansavimo bankai, priskiriami valdžios sektoriui arba veikiantys valstybės narės vardu, moka į temines ar daugiašales investavimo platformas, turėtų būti iš esmės laikomi vienkartinėmis priemonėmis pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97³² 5 straipsnio 1 dalį ir 9 straipsnio 1 dalį ir pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97³³ 3 straipsnio 4 dalį. Be to, nedarant poveikio Tarybos prerogatyvoms įgyvendinant SAP, Komisija paskelbė, kad apsvartys, kokiu mastu programai „InvestEU“, kaip ESIF pakeitusiai priemonei, Komisijos komunikato dėl lankstumo kontekste galima taikyti tokį vertinimą, koks buvo taikomas ESIF, dėl valstybių narių vienkartinų grynųjų pinigų įnašų, kuriais finansuojama papildoma ES garantijos, skirtos valstybių narių skyriaus tikslams, suma;

- (40) ES garantiją, kuria grindžiamas „InvestEU“ fondas, turėtų netiesiogiai įgyvendinti Komisija, pasitelkdama įgyvendinančiuosius partnerius, kurie, kai taikytina, bendradarbiauja su finansų tarpininkais ir galutiniais gavėjais. Įgyvendinančiųjų partnerių atranka turėtų vykti skaidriai ir užtikrinant, kad nebūtų interesų konflikto. Susitarimą dėl garantijos, kuriuo paskirstomi „InvestEU“ fondo garantijos teikimo pajėgumai, Komisija turėtų sudaryti su kiekvienu įgyvendinančiuoju partneriu, kad paremtų jo finansavimo ir investavimo operacijas, atitinkančias „InvestEU“ fondo tinkamumo kriterijus ir tikslus. Su ES garantija susijusios rizikos valdymas neturėtų varžyti įgyvendinančiųjų partnerių galimybių tiesiogiai naudotis ES garantija. Kai ES skyriaus garantija suteikiama įgyvendinantiesiems partneriams, jie turėtų būti visapusiškai atsakingi už visą investavimo procesą ir už finansavimo ar investavimo operacijų išsamų patikrinimą. Iš „InvestEU“ fondo turėtų būti remiami projektai, kurių rizikos profilis paprastai yra didesnis nei projektų, remiamų vykdant įprastas įgyvendinančiųjų partnerių operacijas, ir kurių nebūtų buvę galima vykdyti tuo laikotarpiu, per kurį galima pasinaudoti ES garantija, arba kurių nebūtų buvę galima vykdyti tokiu pačiu mastu naudojant kitų viešųjų ar privačiųjų šaltinių lėšas be „InvestEU“ fondo paramos. Tačiau papildomumo kriterijui, susijusiam su finansavimo ir investavimo operacijomis, vykdomomis pagal strateginių Europos investicijų liniją, gali būti taikomos specialios sąlygos, kylančios iš jos tikslo;
- (41) turėtų būti nustatyta „InvestEU“ fondo valdymo struktūra, kurios funkcija turėtų atitikti vienintelį tikslą – užtikrinti tinkamą ES garantijos naudojimą, kartu garantuojant investicinių sprendimų politinį nepriklausomumą. Tą valdymo struktūrą turėtų sudaryti patariamoji taryba, valdančioji taryba ir visiškai nepriklausomas Investicijų komitetas. Visa valdymo struktūra turėtų būti formuojama siekiant užtikrinti lyčių pusiausvyrą. Valdymo struktūra neturėtų perimti EIB grupės ar kitų įgyvendinančiųjų partnerių sprendimų priėmimo įgaliojimų ar jiems trukdyti, arba pakeisti atitinkamų jų valdymo organų;
- (42) turėtų būti įsteigta patariamoji taryba, kurią sudarytų įgyvendinančiųjų partnerių atstovai ir valstybių narių atstovai, vienas Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto paskirtas ekspertas ir vienas Regionų komiteto paskirtas ekspertas, siekiant keistis informacija ir nuomonėmis apie „InvestEU“ fondo teikiamų finansinių produktų panaudojimą ir aptarti kintančius poreikius bei naujus produktus, įskaitant konkrečias teritorines rinkos spragas;

³² 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo, OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

³³ 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo, OL L 209, 1997 8 2, p. 6.

- (43) kad patariamąją tarybą būtų galima suformuoti nuo pat pradžių, Komisija laikinam vienų metų laikotarpiui turėtų paskirti potencialių įgyvendinančiųjų partnerių atstovus, o vėliau šią atsakomybę perimtų susitarimus dėl garantijų pasirašę įgyvendinantieji partneriai;
- (44) valdančioji taryba, kurią sudaro Komisijos, įgyvendinančiųjų partnerių atstovai ir vienas balso teisės neturintis Europos Parlamento paskirtas ekspertas, turėtų nustatyti „InvestEU“ fondo strategines ir veiklos gaires;
- (45) Komisija turėtų įvertinti įgyvendinančiųjų partnerių pasiūlytų investavimo ir finansavimo operacijų suderinamumą su visa Sąjungos teise ir politika. Sprendimus dėl finansavimo ir investavimo operacijų turėtų galiausiai priimti įgyvendinantysis partneris;
- (46) Investicijų komitetas, kurį sudaro nepriklausomi ekspertai, turėtų priimti sprendimą dėl paramos suteikimo naudojant ES garantiją tinkamumo kriterijus atitinkančioms finansavimo ir investavimo operacijoms, taip pasinaudodamas išorės ekspertinėmis žiniomis atliekant su projektais susijusių investicijų vertinimą. Siekiant kuo geriau apimti įvairių sričių politiką ir įvairius sektorius, Investicijų komitetas turėtų posėdžiauti skirtingomis sudėtimis;
- (47) siekiant išvengti lygiagretaus pasiūlymų dėl ES garantijos panaudojimo svarstymo panašiose struktūrose, Investicijų komitetas nuo pat jo sudarymo taip pat turėtų būti atsakingas už ES garantijos teikimą finansavimo ir investavimo operacijoms pagal Reglamentą (ES) 2015/1017;
- (48) Investicijų komitetui turėtų padėti nepriklausomas Komisijos prižiūrimas ir komiteto pirmininkui atskaitingas sekretoriatas;
- (49) atrinkdama įgyvendinančiuosius partnerius „InvestEU“ fondo veiklai vykdyti, Komisija turėtų atsižvelgti į garantijos šalies pajėgumą įgyvendinti „InvestEU“ fondo tikslus ir prisidėti nuosavais ištekliais, kad būtų užtikrinta tinkama geografinė aprėptis ir įvairinimas, sutelkti privatieji investuotojai ir užtikrintas pakankamas rizikos diversifikavimas, taip pat pasiūlyta rinkos nepakankamumo ir neoptimalios investavimo aplinkos problemų sprendimų. Atsižvelgiant į Europos investicijų banko (EIB) grupės vaidmenį pagal Sutartis, pajėgumą veikti visose valstybėse narėse ir turimą patirtį taikant dabartines finansines priemones ir ESIF, ji turėtų išlikti privilegijuotu „InvestEU“ fondo ES skyriaus įgyvendinančiuoju partneriu. Be EIB grupės, nacionaliniai skatinamojo finansavimo bankai ar įstaigos turėtų pajėgti pasiūlyti įvairių papildomų finansinių produktų, atsižvelgiant į tai, kad jų patirtis ir pajėgumai nacionaliniu ir regionų lygmeniu galėtų būti naudingi siekiant kuo labiau padidinti viešųjų lėšų poveikį visoje Sąjungos teritorijoje, ir užtikrinti deramą geografinę projektų pusiausvyrą. Programa „InvestEU“ turėtų būti įgyvendinama taip, kad būtų skatinamos vienodos sąlygos mažesniems ir neseniai veiklą pradėjusiems skatinamojo finansavimo bankams ar įstaigoms. Be to, turėtų būti sudarytos sąlygos kitoms tarptautinėms finansų įstaigoms tapti įgyvendinančiaisiais partneriais, ypač jei jos turi lyginamąjį pranašumą konkrečių ekspertinių žinių ir patirties tam tikrose valstybėse narėse atžvilgiu ir jei didžioji jų akcijų paketo dalis priklauso ES subjektams. Kiti subjektai, atitinkantys Finansiniame reglamente nustatytus kriterijus, taip pat turėtų turėti galimybę veikti kaip įgyvendinantieji partneriai;
- (50) siekiant skatinti geresnę geografinę diversifikaciją, gali būti kuriamos investicijų platformos, kuriose būtų sujungiamos įgyvendinančiųjų partnerių ir kitų nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ar įstaigų, turinčių ribotą patirtį finansinių priemonių

naudojimo srityje, pastangos ir ekspertinės žinios. Tokios struktūros turėtų būti skatinamos, be kita ko, pasinaudojant turima „InvestEU“ konsultacijų centro parama. Tikslinga sutelkti bendrus investuotojus, valdžios institucijas, ekspertus, švietimo, mokymo ir mokslo tiriamąsias institucijas, atitinkamus socialinius partnerius, pilietinės visuomenės atstovus ir kitus atitinkamus Sąjungos, nacionalinio ir regionų lygmens subjektus, siekiant skatinti naudojimąsi investavimo platformomis atitinkamuose sektoriuose;

- (51) ES garantija naudojant valstybių narių skyrių turėtų būti skiriama visiems įgyvendinantiems partneriams, atitinkantiems Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkto reikalavimus, įskaitant nacionalinius ar regioninius skatinamojo finansavimo bankus ar įstaigas, EIB, Europos investicijų fondą ir kitas tarptautines finansų įstaigas. Atrinkdama valstybių narių skyriaus įgyvendinančiuosius partnerius Komisija turėtų atsižvelgti į kiekvienos valstybės narės pateiktus pasiūlymus, kaip numatyta susitarime dėl įnašo. Pagal Finansinio reglamento 154 straipsnį Komisija turi atlikti įgyvendinančiojo partnerio taisyklių ir procedūrų vertinimą, kad įsitikintų, jog jomis užtikrinamas toks Sąjungos finansinių interesų apsaugos lygis, kuris prilygsta Komisijos teikiamam apsaugos lygiui;
- (52) galiausiai priimti sprendimą dėl finansavimo ir investavimo operacijų turėtų įgyvendinantis partneris savo vardu, jos turėtų būti vykdomos pagal jo vidaus taisykles, politiką ir procedūras ir už jas jis turėtų atsiskaityti pateikdamas finansines ataskaitas arba, kai taikytina, informaciją finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose. Todėl Komisija turėtų atsiskaityti tik už visus finansinius įsipareigojimus, kylančius naudojant ES garantiją, ir atskleisti didžiausią garantijos sumą, įskaitant visą su suteikta garantija susijusią informaciją;
- (53) vykdant „InvestEU“ fondo veiklą, kai tinkama, turėtų būti numatyta galimybė sklandžiai, nuosekliai ir veiksmingai derinti dotacijas, finansines priemones arba abiejų rūšių priemones, finansuojamas iš Sąjungos biudžeto arba kitų fondų, pavyzdžiui, ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS) inovacijų fondo lėšomis, su ES garantija tais atvejais, kai tai būtina, kad būtų kuo labiau remiamos investicijos, skirtos konkrečioms rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemoms spręsti;
- (54) įgyvendinančiųjų partnerių pateikti projektai siekiant gauti paramą pagal programą „InvestEU“, kuriuos įgyvendinant parama būtų derinama su parama iš kitų Sąjungos programų, turėtų kaip visuma derėti ir su atitinkamų Sąjungos programų taisyklėse nustatytais tikslais ir tinkamumo kriterijais. Dėl ES garantijos panaudojimo turėtų būti sprendžiama pagal programos „InvestEU“ taisykles;
- (55) „InvestEU“ konsultacijų centras turėtų remti tvirtos investicinių projektų bazės pagal kiekvieną politikos liniją sukūrimą numatant konsultacijų iniciatyvas, kurias įgyvendintų EIB grupė, kiti patariamieji partneriai arba tiesiogiai Komisija. „InvestEU“ konsultacijų centras turėtų skatinti geografinę diversifikaciją, kad būtų prisidedama prie Sąjungos ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslų ir mažinami regionų skirtumai. „InvestEU“ konsultacijų centras ypač daug dėmesio turėtų skirti tam, kad mažos apimties projektai būtų sujungiami į didesnius portfelius. Komisija, EIB grupė ir kiti patariamieji partneriai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, kad būtų užtikrintas paramos veiksmingumas, sinergija ir veiksminga geografinė aprėptis visoje Sąjungoje, atsižvelgiant į vietos įgyvendinančiųjų partnerių, taip pat į Europos

investavimo konsultacijų centro, įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2015/1017³⁴, ekspertines žinias ir vietos pajėgumus. Be to, valdžios institucijoms ir projektų vykdytojams skirta „InvestEU“ konsultacijų centro projektų plėtojimo pagalba turėtų būti teikiama per bendrą prieigą prie „InvestEU“ konsultacijų centro tašką.

- (56) Komisija turėtų įsteigti „InvestEU“ konsultacijų centrą su EIB grupe, kaip pagrindine partnere, visų pirma remdamasi Europos investavimo konsultacijų centro įgyta patirtimi. Komisija turėtų būti atsakinga už „InvestEU“ konsultacijų centro politikos ir už bendro prieigos taško valdymą. EIB grupė turėtų vykdyti konsultacijų iniciatyvas pagal politikos linijas. Be to, EIB grupė turėtų teikti Komisijai veiklos paslaugas, be kita ko, padėti rengti konsultacijų iniciatyvų strategines ir politikos gaires, identifikuoti vykdomas ir naujas konsultacijų iniciatyvas, įvertinti konsultavimo poreikius ir konsultuoti Komisiją, kaip optimaliai patenkinti šiuos poreikius pasitelkiant vykdomas arba naujas konsultacijų iniciatyvas;
- (57) siekiant užtikrinti plačią geografinę konsultacijų paslaugų aprėptį visoje Sąjungoje ir sėkmingai panaudoti vietos žinias apie „InvestEU“ fondą, prireikus turėtų būti užtikrinama „InvestEU“ konsultacijų centro veikla vietos lygmeniu, atsižvelgiant į esamas paramos programas ir vietos partnerius, kad būtų teikiama konkreti, iniciatyvi ir prie poreikių pritaikyta pagalba vietoje. Siekiant palengvinti konsultavimo paramos teikimą vietos lygmeniu ir užtikrinti paramos veiksmingumą, sinergiją ir veiksmingą geografinę aprėptį visoje Sąjungoje, „InvestEU“ konsultacijų centras turėtų bendradarbiauti su nacionaliniais skatinamojo finansavimo bankais arba įstaigomis, taip pat remtis ir naudotis jų ekspertinėmis žiniomis;
- (58) „InvestEU“ konsultacijų centras turėtų teikti konsultavimo paramą mažos apimties projektams ir startuolių projektams, ypač tais atvejais, kai startuoliai siekia apsaugoti savo investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas išsigydami intelektinės nuosavybės (IN) teises, pavyzdžiui, patentus, ir tai daryti atsižvelgdamas į tai, ar esama kitų tarnybų, galinčių vykdyti tokius veiksmus, taip pat siekdamas sinergijos su jomis;
- (59) vykdant „InvestEU“ fondo veiklą reikia teikti paramą projektų plėtojimui ir gebėjimų stiprinimui, kad būtų ugdomi organizaciniai gebėjimai ir rinkos plėtros veikla, būtina siekiant užtikrinti projektų kokybę. Tokia parama taip pat turėtų būti skirta finansų tarpininkams, kuriems tenka svarbus vaidmuo padėti mažoms įmonėms gauti finansavimą ir išnaudoti visą savo potencialą. Be to, konsultavimo parama siekiama sukurti sąlygas, kad būtų didinamas potencialus reikalavimus atitinkančių gavėjų besiformuojančiuose rinkos segmentuose skaičius, ypač tais atvejais, kai dėl mažo individualių projektų masto projektų lygmeniu labai išauga sandorių sąnaudos, pavyzdžiui, socialinio finansavimo ekosistemos, įskaitant filantropines organizacijas, ir kultūros bei kūrybos sektorių atveju. Parama gebėjimams ugdyti turėtų papildyti veiksmus, kurių imamasi pagal kitas konkrečiai politikos sričiai skirtas Sąjungos programas. Taip pat reikėtų dėti pastangas paremti potencialių projektų rengėjų, visų pirma vietos organizacijų ir valdžios institucijų, gebėjimų ugdymą;
- (60) turėtų būti sukurtas „InvestEU“ portalas, kuris suteiktų paprastą prieigą prie patogios naudoti projektų duomenų bazės, siekiant didinti investicinių projektų, kuriems

³⁴ 2015 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/1017 dėl Europos strateginių investicijų fondo, Europos investavimo konsultacijų centro ir Europos investicinių projektų portalo, kuriuo iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 1291/2013 ir (ES) Nr. 1316/2013 nuostatos dėl Europos strateginių investicijų fondo, OL L 169, 2015 7 1, p. 1.

ieškoma finansavimo, matomumą, daugiausia dėmesio skiriant įgyvendinantiems partneriams skirtos galimos su Sąjungos teise ir politika suderinamų investicinių projektų bazės sukūrimui;

- (61) remiantis reglamentu [Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė] ir neviršijant juo skirtų išteklių, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės pagal programą „InvestEU“ turėtų būti taikomos siekiant šalinti precedento neturintį COVID-19 krizės poveikį. Tokie papildomi ištekliai turėtų būti naudojami taip, kad būtų užtikrintas Reglamente [EURI] numatytų terminų laikymasis;
- (62) remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros³⁵ 22 ir 23 punktais, programą „InvestEU“ reikia įvertinti remiantis informacija, surinkta taikant konkrečius stebėsenos reikalavimus, kartu vengiant pernelyg didelio reguliavimo ir administracinės naštos, tenkančios visų pirma valstybėms narėms. Šie reikalavimai, kai tinkama, gali apimti išmatuojamus rodiklius, kuriais remiantis būtų vertinamas programos „InvestEU“ poveikis vietoje;
- (63) kad būtų galima stebėti, kokia pažanga daroma siekiant Sąjungos tikslų, turėtų būti įdiegta tvirta produkto, rezultatų ir poveikio rodikliais grindžiama stebėsenos sistema. Kad būtų užtikrinta atskaitomybė Sąjungos piliečiams, Komisija kasmet turėtų teikti programos „InvestEU“ pažangos, poveikio ir operacijų ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (64) šiam reglamentui taikomos Europos Parlamento ir Tarybos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 322 straipsnį priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės. Šios taisyklės nustatytos Finansiniame reglamente ir jomis visų pirma nustatoma biudžeto sudarymo ir vykdymo naudojant dotacijas, viešuosius pirkimus, apdovanojimus ir taikant netiesioginį vykdymą tvarka ir numatoma finansų pareigūnų atsakomybės kontrolė. Pagal SESV 322 straipsnį priimtos taisyklės taip pat yra susijusios su Sąjungos biudžeto apsauga, jei valstybėse narėse esama visuotinių teisinės valstybės principo taikymo trūkumų, nes teisinės valstybės principo laikymasis yra būtina išankstinė patikimo finansų valdymo ir veiksmingo ES finansavimo sąlyga;
- (65) programai „InvestEU“ taikomas Finansinis reglamentas. Juo nustatomos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, įskaitant taisykles dėl biudžeto garantijų;
- (66) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013³⁶, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2988/95³⁷, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96³⁸ ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939³⁹ Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugomi proporcingomis priemonėmis, įskaitant pažeidimų ir sukčiavimo prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir

³⁵ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

³⁶ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999, OL L 248, 2013 9 18, p. 1.

³⁷ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos, OL L 312, 1995 12 23, p. 1.

³⁸ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų, OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

³⁹ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje, OL L 283, 2017 10 31, p. 1.

tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteislingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, atitinkamais atvejais, administracinių sankcijų skyrimą. Visų pirma, pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371⁴⁰, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai, kiek tai susiję su tvirtesni bendradarbiavimą pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 vykdančiomis valstybėmis narėmis, bei Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios Sąjungos lėšų naudojimo procese, suteiktų lygiavertes teises;

- (67) trečiosios valstybės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, Sąjungos programose gali dalyvauti bendradarbiaudamos pagal EEE susitarimą, kuriame numatyta, kad programos įgyvendinamos pagal tą susitarimą priimtu sprendimu. Trečiosios valstybės taip pat gali dalyvauti kitų teisinių priemonių pagrindu. Šiame reglamente turėtų būti nustatyta konkreti nuostata dėl reikiamų teisių ir prieigos suteikimo atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Europos Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją;
- (68) remiantis [pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos ir Europos Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos Karalystės santykių (Užjūrio asociacijos sprendimas)]⁴¹ 83 straipsniu, užjūrio šalyse ir teritorijose (UŠT) įsisteigę asmenys ir subjektai atitinka reikalavimus gauti finansavimą laikantis programos „InvestEU“ taisyklių ir tikslų bei galimų priemonių, taikytinų valstybei narei, su kuria atitinkama UŠT yra susijusi;
- (69) siekiant papildyti šio reglamento neesmines nuostatas investavimo gairėmis ir rezultatų suvestine, sudaryti palankesnes sąlygas greitai ir lanksčiai pritaikyti veiklos rezultatų rodiklius ir pakoreguoti atidėjinių normą, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl investavimo gairių, susijusių su finansavimo ir investavimo operacijomis pagal skirtingas politikos linijas, rengimo, rezultatų suvestinės, šio reglamento III priedo keitimo, siekiant peržiūrėti ar papildyti rodiklius, ir dėl atidėjinių normos koregavimo. Laikantis proporcingumo principo į tokias investavimo gaires turėtų būti įtrauktos atitinkamos nuostatos, kad būtų išvengta nereikalingos administracinės naštos. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai

⁴⁰ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis, OL L 198, 2017 7 28, p. 29.

⁴¹ SEC(2018) 310; SWD(2018) 337.

suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (70) programa „InvestEU“ turėtų padėti spręsti Sąjungos masto ir (arba) valstybei narei būdingas rinkos nepakankamumo ir neoptimalios investavimo aplinkos problemas ir sudaryti sąlygas Sąjungos mastu atlikti novatoriškų finansinių produktų, taip pat sistemų, per kurias jie būtų platinami, rinkos tyrimus, sprendžiant naujas ar sudėtingas rinkos nepakankamumo problemas. Todėl veiksmai Sąjungos lygmeniu yra pagrįsti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu sukuriamas „InvestEU“ fondas, kuriuo suteikiama ES garantija remti finansavimo ir investavimo operacijoms, kurias vykdo įgyvendinantieji partneriai ir kurios padeda siekti Sąjungos vidaus politikos tikslų.
2. Šiuo reglamentu taip pat nustatomas konsultacinės paramos mechanizmas, kuriuo siekiama remti projektų, kuriems reikalingos investicijos, rengimą ir galimybes gauti finansavimą, taip pat užtikrinti susijusią gebėjimų stiprinimo paramą (toliau – „InvestEU“ konsultacijų centras). Juo taip pat sukuriamą duomenų bazė, kuria užtikrinamas projektų, kuriems projektų vykdytojai siekia gauti finansavimą, matomumas ir kuria investuotojams teikiama informacija apie investavimo galimybes (toliau – „InvestEU“ portalas).
3. Šiame reglamente nustatomi programos „InvestEU“ tikslai, 2021–2027 m. biudžetas ir ES garantijos suma, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Apibrėžtys

1. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:
 - (1) programa „InvestEU“ – „InvestEU“ fondas, „InvestEU“ konsultacijų centras, „InvestEU“ portalas ir derinimo operacijos kartu;
 - (2) ES garantija – iš Sąjungos biudžeto teikiama bendra neatšaukiama, besąlyginė ir pagal pareikalavimą išmokama garantija, pagal kurią biudžeto garantijos pagal

Finansinio reglamento 219 straipsnio 1 dalį įsigalioja įsigaliojus individualiems susitarimams dėl garantijos su įgyvendinančiais partneriais;

- (3) politikos linija – tikslinė 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta ES garantija remiama sritis;
- (4) skyrius – ES garantijos dalis, nustatyta pagal jai užtikrinti naudojamų išteklių kilmę;
- (5) derinimo operacija – iš Sąjungos biudžeto remiama operacija, kuria visų formų negrąžintina arba grąžintina parama, arba abiejų rūšių parama iš Sąjungos biudžeto derinama su plėtros ar kitų viešųjų finansų įstaigų arba su komercinių finansų įstaigų ir investuotojų teikiama visų formų grąžintina parama. Pagal šią apibrėžtį Sąjungos programos, finansuojamos ne iš Sąjungos biudžeto, o iš kitų šaltinių, kaip antai ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS) inovacijų fondo, gali būti prilyginamos Sąjungos programoms, finansuojamoms iš Sąjungos biudžeto;
- (6) EIB – Europos investicijų bankas;
- (7) EIB grupė – EIB, jo patronuojamosios įmonės ir kiti subjektai, įsteigti pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 5 dėl Europos investicijų banko statuto (toliau – EIB statutas) 28 straipsnio 1 dalį;
- (8) finansinis įnašas – įgyvendinančiojo partnerio įnašas jo paties prisiimamos rizikos forma, teikiamas *pari passu* pagrindu su ES garantija arba kita forma, kuris sudaro sąlygas veiksmingai įgyvendinti programą „InvestEU“, kartu užtikrinant tinkamą interesų suderinimą;
- (9) susitarimas dėl įnašo – teisinė priemonė, kuria Komisija ir viena arba kelios valstybės narės nustato ES garantijos valstybių narių skyriuje sąlygas, kaip nustatyta 9 straipsnyje;
- (10) finansinis produktas – finansinis mechanizmas arba susitarimas, kurio sąlygomis įgyvendinantysis partneris tiesiogiai arba per tarpininkus teikia bet kurios 15 straipsnyje nurodytos rūšies finansavimą galutiniams gavėjams;
- (11) finansavimo ir (arba) investavimo operacijos – tiesioginio arba netiesioginio lėšų teikimo galutiniams gavėjams finansinių produktų forma operacijos, kurias savo vardu ir pagal savo vidaus taisykles, politiką ir procedūras vykdo įgyvendinantysis partneris ir kurios įtraukiamos į įgyvendinančiojo partnerio finansines ataskaitas arba apie kurias, kai tikslinga, informacija pateikiama tų finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose;
- (12) pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomi fondai – fondai, iš kurių numatoma galimybė dalį lėšų skirti biudžeto garantijos atidėjiniams „InvestEU“ fondo valstybių narių skyriuje suformuoti, t. y. Europos regioninės plėtros fondas (ERPF), „Europos socialinis fondas +“ (ESF+), Sanglaudos fondas, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (EJRŽF), Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir [Teisingos pertvarkos fondas (TPF)]⁴²;
- (13) susitarimas dėl garantijos – teisinė priemonė, kuria Komisija ir įgyvendinantysis partneris nustato finansavimo arba investavimo operacijų, kurioms turi būti suteikta ES garantija, siūlymo sąlygas, ES garantijos suteikimo toms operacijoms sąlygas ir jų įgyvendinimo pagal šio reglamento nuostatas sąlygas;

⁴²

COM(2020) 22 final.

- (14) įgyvendinantis partneris – reikalavimus atitinkanti garantijos šalis, kaip antai finansų įstaiga ar kitas finansų tarpininkas, su kuriuo Komisija sudaro susitarimą dėl garantijos;
- (15) bendriems Europos interesams svarbus projektas – projektas, atitinkantis visus kriterijus, nustatytus Komisijos komunikate „Valstybės pagalbos, skirtos bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti, suderinamumo su vidaus rinka analizės kriterijai“ (OL C 188, 2014 6 20, p. 4) ar vėliau peržiūrėtus;
- (16) „InvestEU“ konsultacijų centras – 24 straipsnyje apibrėžtos techninės paramos centras;
- (17) susitarimas dėl konsultacijų – teisinė priemonė, kuria Komisija ir patariamasis partneris nustato „InvestEU“ konsultacijų centro veiklos sąlygas;
- (18) konsultacijų iniciatyva – techninės paramos ir konsultacijų paslaugos, kuriomis remiamos investicijos, įskaitant gebėjimų stiprinimo veiklą, ir kurias teikia patariamieji partneriai, išorės paslaugų teikėjai, su kuriais Komisija yra sudariusi sutartis, arba vykdomosios įstaigos;
- (19) patariamasis partneris – reikalavimus atitinkanti garantijos šalis, pvz., finansų įstaiga arba kitas subjektas, su kuriuo Komisija yra sudariusi susitarimą dėl konsultacijų, pagal kurį įgyvendinama viena ar daugiau konsultacijų iniciatyvų, išskyrus konsultacijų iniciatyvas, kurias įgyvendina išorės paslaugų teikėjai, su kuriais Komisija yra sudariusi sutartis, arba vykdomosios įstaigos;
- (20) „InvestEU“ portalas – 25 straipsnyje apibrėžta duomenų bazė;
- (21) investavimo gairės – 7 straipsnio 7 dalyje nurodytu deleguotuoju aktu nustatytos gairės;
- (22) investavimo platforma – specialiosios paskirties vienetas, valdoma sąskaita, sutartimi grindžiamas bendro finansavimo arba rizikos pasidalijimo susitarimas arba kitomis priemonėmis nustatytas susitarimas; per tą platformą subjektai skiria finansinius įnašus tam tikriems investiciniams projektams finansuoti ir ji gali būti:
 - (a) nacionalinė arba subnacionalinė platforma, kurioje sutelkiami keli tam tikros valstybės narės teritorijoje vykdomi investiciniai projektai;
 - (b) tarpvalstybinė, daugiašalė, regioninė arba makroregioninė platforma, kurioje sutelkiami tam tikroje geografinėje teritorijoje vykdomais projektais besidomintys partneriai iš kelių valstybių narių, regionų arba trečiųjų valstybių;
 - (c) teminė platforma, kurioje sutelkiami tam tikro sektoriaus investiciniai projektai;
- (23) mikrofinansavimas – mikrofinansavimas, apibrėžtas Reglamento [[ESF+] numeris] 2 straipsnio 11 punkte;
- (24) nacionalinis skatinamojo finansavimo bankas ar įstaiga – juridinis asmuo, vykdomas profesinę finansinę veiklą, kuriam valstybė narė arba valstybės narės centrinio, regioninio arba vietos lygmens subjektas yra suteikę įgaliojimus vykdyti vystomąją ar skatinamąją veiklą;

- (25) mažosios ir vidutinės įmonės (MVI) – labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės, apibrėžtos Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB⁴³ priede;
- (26) maža vidutinės kapitalizacijos įmonė – subjektas, kuris nėra MVI ir kuriame dirba iki 499 darbuotojų;
- (27) socialinė įmonė – socialinė įmonė, apibrėžta Reglamento [[ESF+] numeris] 2 straipsnio 15 punkte;
- (28) trečioji valstybė – valstybė, kuri nėra Sąjungos valstybė narė.

3 straipsnis

Programos „InvestEU“ tikslai

1. Bendrasis programos „InvestEU“ tikslas – remti Sąjungos politikos tikslus pasitelkiant finansavimo ir investavimo operacijas, kuriomis prisidedama prie:
 - a) Sąjungos konkurencingumo, įskaitant mokslinius tyrimus, inovacijas ir skaitmeninimą;
 - b) Sąjungos ekonomikos augimo ir užimtumo, Sąjungos ekonomikos tvarumo ir su aplinka ir klimatu susijusių jos aspektų, padedančių siekti DVT ir Paryžiaus susitarimo dėl klimato kaitos tikslų ir kurti aukštos kokybės darbo vietas;
 - c) Sąjungos socialinio atsparumo, įtraukumo ir inovatyvumo;
 - d) mokslinės ir technologinės pažangos, kultūros, švietimo ir mokymo skatinimo;
 - e) Sąjungos kapitalo rinkų integracijos ir bendrosios rinkos stiprinimo, įskaitant sprendimus, kuriais sprendžiama Sąjungos kapitalo rinkų susiskaidymo problema, įvairinami Sąjungos įmonių finansavimo šaltiniai ir skatinamas tvarus finansavimas;
 - f) ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos arba
 - g) tvaraus ir įtraukaus Sąjungos ekonomikos atsigavimo po COVID-19 pandemijos sukeltos krizės, išlaikant ir stiprinant strategines vertės grandines ir Sąjungai strategiškai svarbią veiklą, susijusią su ypatingos svarbos infrastruktūra, transformatyviomis technologijomis, padėti iš esmės keičiančiomis inovacijomis ir išteklių įmonėms ir vartotojams.
2. Konkretūs programos „InvestEU“ tikslai:
 - a) remti su tvaria infrastruktūra susijusias finansavimo ir investavimo operacijas 7 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytose srityse;
 - b) remti su moksliniais tyrimais, inovacijomis ir skaitmeninimu susijusias finansavimo ir investavimo operacijas, įskaitant paramą novatoriškų įmonių veiklai plėsti ir technologijoms diegti rinkoje, 7 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytose srityse;

⁴³ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžčių (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

- c) didinti MVĮ ir mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių galimybes gauti finansavimą bei tokio finansavimo teikimą ir didinti jų konkurencingumą pasaulyje;
- d) didinti socialinių įmonių galimybes gauti mikrofinansavimą ir finansavimą ir tokio finansavimo teikimą ir taip remti su socialinėmis investicijomis, kompetencijomis ir įgūdžiais susijusias finansavimo ir investavimo operacijas ir plėtoti bei stiprinti socialinių investicijų rinkas 7 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytose srityse;
- e) remti finansavimo ir investavimo operacijas 7 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytuose sektoriuose, siekiant išlaikyti ir didinti Sąjungos ir jos ekonomikos strateginį savarankiškumą.

4 straipsnis

ES garantijos biudžetas ir suma

1. ES garantija 8 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyto ES skyriaus reikmėms – 75 153 850 000 EUR (einamosiomis kainomis). Jos atidėjinių norma – 45 proc. Pagal šią atidėjinių normą apskaičiuojant atidėjinių sumą taip pat atsižvelgiama į 34 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytą sumą.

8 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyto valstybių narių skyriaus reikmėms gali būti suteikta papildoma ES garantijos suma, jei valstybės narės pagal Reglamento [[BNR] *numerus*]⁴⁴ [10 straipsnio 1 dalį] ir Reglamento [[BŽŪP strateginis planas] *numerus*]⁴⁵ [75 straipsnio 1 dalį] skiria atitinkamas sumas.

Valstybės narės papildomą ES garantijos sumą valstybių narių skyriaus reikmėms taip pat gali skirti grynaisiais pinigais. Pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalies antrą sakinį tokia suma yra išorės asignuotosios pajamos.

Pirmoje pastraipoje nurodyta ES garantija taip pat gali būti padidinta 5 straipsnyje nurodytų trečiųjų valstybių įnašais, jei jos skiria visą atidėjinių sumą grynaisiais pinigais pagal Finansinio reglamento 218 straipsnio 2 dalį.

2. Iš 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos sumos 31 153 850 000 EUR (einamosiomis kainomis) skiriama operacijoms, kuriomis įgyvendinamos Reglamento [EURI] 2 straipsnyje nurodytos priemonės, siekiant 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytų tikslų.

Iš 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos sumos 41 500 000 000 EUR (einamosiomis kainomis) skiriama operacijoms, kuriomis įgyvendinamos Reglamento [EURI] 2 straipsnyje nurodytos priemonės, siekiant 3 straipsnio 2 dalies a–d punktuose nurodytų tikslų.

Iš 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos sumos 2 500 000 000 EUR (einamosiomis kainomis) skiriama 3 straipsnio 2 dalies a–d punktuose nurodytiems tikslams.

⁴⁴

⁴⁵

Pirmoje ir antroje pastraipose nurodytos sumos skiriamos tik nuo Reglamento [EURI] 4 straipsnio 3 dalyje nurodytos datos.

Preliminarus ES garantijos ES skyriaus reikmėms paskirstymas nustatytas šio reglamento I priede. Kai tikslinga, Komisija gali keisti I priede nurodytas sumas ir padidinti pirmoje pastraipoje nurodytą sumą ne daugiau kaip 15 proc. kiekvieno tikslo atveju. Komisija apie tokį keitimą informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

3. VI ir VII skyriuose nustatytoms priemonėms įgyvendinti skirtas finansinis paketas – 724 733 000 EUR (einamosiomis kainomis).
4. 3 dalyje nurodyta suma taip pat gali būti panaudota techninei ir administracinei paramai, skirtai programai „InvestEU“ įgyvendinti, pavyzdžiui, parengiamajai, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklai, įskaitant institucines informacinių technologijų sistemas.

5 straipsnis

„InvestEU“ fondo asocijuotosios trečiosios valstybės

Įnašus „InvestEU“ fondo ES skyriui, nurodytam 8 straipsnio 1 dalies a punkte, ir kiekvienai politikos linijai, nurodytai 7 straipsnio 1 dalyje, išskyrus strateginių Europos investicijų liniją, pagal Finansinio reglamento 218 straipsnio 2 dalį gali skirti toliau išvardytos trečiosios valstybės, kad galėtų dalyvauti teikiant tam tikrus finansinius produktus:

- a) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, Europos ekonominės erdvės susitarime nustatytomis sąlygomis;
- b) stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios šalys kandidatės pagal jų dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos bei tų trečiųjų valstybių susitarimuose nustatytomis konkrečiomis sąlygomis;
- c) trečiosios valstybės, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika, pagal tų valstybių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų trečiųjų valstybių susitarimuose nustatytomis konkrečiomis sąlygomis;
- d) trečiosios valstybės pagal konkrečiame susitarime nustatytas sąlygas, apimančias trečiosios valstybės dalyvavimą bet kurioje Sąjungos programoje, su sąlyga, kad tuo susitarimu:
 - i) užtikrinama sąžininga Sąjungos programose dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir naudos pusiausvyra;
 - ii) nustatomos dalyvavimo Sąjungos programose sąlygos, įskaitant finansinių įnašų ir įvairias individualias programas ir jų administracinių išlaidų apskaičiavimą. Pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalies antrą sakinį šie įnašai yra išorės asiguotosios pajamos;
 - iii) trečiajai valstybei nesuteikiami sprendimų priėmimo įgaliojimai Sąjungos programos atžvilgiu;

- iv) garantuojamos Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti savo finansinius interesus.

6 straipsnis

Sąjungos finansavimo įgyvendinimas ir jo formos

1. ES garantija įgyvendinama taikant netiesioginio valdymo principą su Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkto ii, iii, v ir vi papunkčiuose nurodytomis įstaigomis. Kitų formų Sąjungos finansavimas pagal šį reglamentą įgyvendinamas taikant tiesioginio arba netiesioginio valdymo principą pagal Finansinį reglamentą, įskaitant pagal Finansinio reglamento VIII antraštinę dalį įgyvendinamas dotacijas ir pagal šį straipsnį kuo sklandžiau ir užtikrinant veiksmingą bei nuoseklų Sąjungos politikos rėmimą įgyvendinamas derinimo operacijos.
2. Finansavimo ir investavimo operacijos, kurioms taikoma ES garantija ir kurios yra dalis derinimo operacija, kuria parama pagal šį reglamentą derinama su parama, teikiama pagal vieną ar daugiau kitų Sąjungos programų, arba su parama iš ES ATLPS inovacijų fondo:
 - a) turi atitikti politikos tikslus ir tinkamumo kriterijus, nustatytus Sąjungos programos, pagal kurią nusprendžiama teikti paramą, taisyklėse;
 - b) turi atitikti šį reglamentą.
3. Derinimo operacijos, įskaitant finansinę priemonę, kuri visa finansuojama pagal kitas Sąjungos programas arba iš ATLPS inovacijų fondo nenaudojant ES garantijos pagal šį reglamentą, turi atitikti politikos tikslus ir tinkamumo kriterijus, nustatytus Sąjungos programos, pagal kurią teikiama parama, taisyklėse.
4. Pagal 6 straipsnio 2 dalį sprendimai dėl visų formų negražintinos paramos ir finansinių priemonių iš Sąjungos biudžeto, kurios yra šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytos derinimo operacijos dalis, priimami pagal atitinkamos Sąjungos programos taisykles ir įgyvendinami vykdant derinimo operaciją pagal šį reglamentą ir Finansinio reglamento X antraštinę dalį.

Tokių derinimo operacijų ataskaitose taip pat pateikiama informacija apie jų suderinamumą su politikos tikslais ir tinkamumo kriterijais, nustatytais Sąjungos programos, pagal kurią nusprendžiama teikti paramą, taisyklėse, taip pat apie jų atitiktį šiam reglamentui.

II SKYRIUS

„InvestEU“ fondas

7 straipsnis

Politikos linijos

1. „InvestEU“ fondas veikia pagal šias penkias politikos linijas, kuriomis sprendžiamos rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemos, susijusios su jų konkrečia taikymo sritimi:
 - a) tvarios infrastruktūros politikos linija apima tvarias investicijas transporto, įskaitant daugiarūšį transportą, kelių eismo saugumo, be kita ko, siekiant Sąjungos tikslo iki 2050 m. iki nulio sumažinti kelių eismo įvykiuose žuvusių ir sunkiai sužalotų asmenų skaičių, geležinkelių ir kelių infrastruktūros atnaujinimo ir techninės priežiūros, energetikos, visų pirma atsinaujinančiosios energijos, energijos vartojimo efektyvumo laikantis 2030 m. energetikos strategijos, pastatų renovacijos projektų, kuriuose daug dėmesio skiriama energijos taupymui ir pastatų integravimui į susietas energetikos, energijos kaupimo, skaitmeninių tinklų ir transporto sistemas, tinklų sujungiamumo lygių gerinimo, skaitmeninio junglumo ir skaitmeninės prieigos, be kita ko, kaimo vietovėse, žaliavų tiekimo ir perdirbimo, kosmoso, vandenynų ir vandens, įskaitant vidaus vandenų kelius, atliekų tvarkymo laikantis atliekų hierarchijos ir žiedinės ekonomikos principų, gamtos ir kitos aplinkos infrastruktūros, kultūros paveldo, turizmo, įrangos, kilnojamojo turto ir naujoviškų technologijų diegimo srityse, kuriomis prisidedama prie Sąjungos aplinkosaugos, atsparumo klimato kaitai arba socialinio tvarumo tikslų ir kurios atitinka Sąjungos aplinkosaugos arba socialinio tvarumo standartus;
 - b) mokslinių tyrimų, inovacijų ir skaitmeninimo politikos linija apima mokslinių tyrimų, produktų kūrimo ir inovacijų veiklą, technologijų ir mokslinių tyrimų rezultatų perkėlimą į rinką rinkos varomosioms jėgoms ir įmonių bendradarbiavimui paremti, novatoriškų sprendimų demonstravimą bei diegimą ir paramą novatoriškų įmonių veiklai plėsti, taip pat Sąjungos pramonės skaitmeninimą;
 - c) MVĮ politikos linija apima visų pirma MVĮ, įskaitant novatoriškas MVĮ ir kultūros bei kūrybos sektoriuose veikiančias MVĮ, taip pat mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių galimybes gauti finansavimą ir tokio finansavimo teikimą;
 - d) socialinių investicijų ir įgūdžių politikos linija apima mikrofinansavimą, socialinių įmonių finansavimą ir socialinę ekonomiką bei priemones, kuriomis skatinama lyčių lygybė, įgūdžius, švietimą, mokymą ir susijusias paslaugas, socialinę infrastruktūrą, įskaitant sveikatos priežiūros ir švietimo infrastruktūrą ir socialinį būstą bei besimokančiųjų apgyvendinimą, socialines inovacijas, sveikatos ir ilgalaikę priežiūrą, įtrauktį ir prieinamumą; socialiniu tikslu vykdomą kultūrinę veiklą, pažeidžiamų asmenų, įskaitant trečiųjų valstybių piliečius, integraciją;
 - e) strateginių Europos investicijų politikos linija apima strategines investicijas, kuriomis remiami valstybėje narėje įsisteigę ir Sąjungoje veikiantys galutiniai gavėjai, kurie vykdo Sąjungai strategiškai svarbią, visų pirma žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai remti ir atsparumui didinti skirtą, veiklą vienoje iš šių sričių:
 - i) ypač svarbių sveikatos priežiūros paslaugų teikimas, vaistų, medicinos priemonių ir reikmenų gamyba ir atsargų kaupimas, reagavimo į sveikatos krizes pajėgumų ir civilinės saugos sistemos stiprinimas;
 - ii) ypatingos svarbos fizinė arba virtuali infrastruktūra, įskaitant infrastruktūros elementus, kurie laikomi ypač svarbiais energetikos, transporto, aplinkos, sveikatos, saugių skaitmeninių ryšių, 5G, daiktų interneto, internetinių paslaugų platformų, saugios debesijos kompiuterijos, duomenų apdorojimo ar saugojimo, mokėjimų ir finansų infrastruktūros, kosmoso, gynybos, ryšių, žiniasklaidos, švietimo ir mokymo, rinkimų infrastruktūros ir didesnės rizikos

objektų srityse, taip pat ypatingos svarbos infrastruktūros naudojimui būtina žemė ir nekilnojamasis turtas;

- iii) ii punkte nurodytos ypatingos svarbos infrastruktūros eksploatavimui ir techninei priežiūrai būtinų prekių tiekimas ir paslaugų teikimas;
- iv) bazinės didelio poveikio, transformatyviosios, žaliosios ir skaitmeninės technologijos, padėję iš esmės keičiančios inovacijos, į kurias investuoti yra strategiškai svarbu Sąjungos pramonės ateičiai, įskaitant:
 - a) dirbtinį intelektą, blokų grandinės technologijas, programinę įrangą, robotiką, puslaidininkius, mikroprocesorius, tinklo paribio debesijos technologijas, našiąją kompiuteriją, kibernetinį saugumą, kvantines technologijas, fotoniką, pramonines biotechnologijas,
 - b) atsinaujinančių išteklių energijos technologijas, energijos kaupimo technologijas, įskaitant baterijas, darniojo transporto technologijas, netaršaus vandenilio ir kuro elementų prietaiką, pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo technologijas, anglies dioksido surinkimą ir saugojimą, žiedinės ekonomikos technologijas,
 - c) biomediciną, nanotechnologijas, vaistus ir pažangiąsias medžiagas;
- v) masinės informacinių ir ryšių technologijų komponentų ir prietaisų gamybos objektai Europos Sąjungoje;
- vi) ypač svarbių išteklių, įskaitant energiją, žaliavas ar maistą, tiekimas viešojo sektoriaus subjektams, įmonėms ar vartotojams Europos Sąjungoje ir jų atsargų kaupimas atsižvelgiant į efektyvų išteklių naudojimą ir strateginių vertės grandinių žiediskumą;
- vii) Sąjungos ir jos valstybių narių saugumui ypač svarbios technologijos ir ištekliai, pvz., gynybos ir kosmoso sektorių, kibernetinio saugumo technologijos ir dvejopo naudojimo prekės, apibrėžtos Tarybos reglamento (EB) Nr. 428/2009 2 straipsnio 1 punkte.

Be to, tuo atveju, kai investuojama į kosmoso, gynybos ir kibernetinio saugumo sektorius ir į specifinius projektus, turinčius faktinį tiesioginį poveikį saugumui ypatingos svarbos sektoriuose, galutinių gavėjų neturi kontroliuoti trečioji valstybė arba trečiosios valstybės subjektai ir jų vykdomasis valdymas turi būti vykdomas Sąjungoje, kad būtų užtikrintas Sąjungos ir jos valstybių narių saugumas.

Valdančioji taryba nustato visus reikiamus reikalavimus, susijusius su kitose strateginių Europos investicijų linijos srityse veikiančių galutinių gavėjų kontrole ir vykdomuoju valdymu ir su veiklą pagal tą liniją vykdančių tarpininkų kontrole, atsižvelgdama į taikytinus viešosios tvarkos arba saugumo reikalavimus.

- 2. Jeigu 23 straipsnyje nurodytam Investicijų komitetui pasiūlyta finansavimo arba investavimo operacija priklauso daugiau nei vienai politikos linijai, ji priskiriama tai politikos linijai, kuriai priklauso jos arba daugumos jos paprojektų pagrindinis tikslas, išskyrus atvejus, kai investavimo gairėse nustatyta kitaip.
- 3. Finansavimo ir investavimo operacijos tikrinamos siekiant nustatyti, ar jos turi poveikį aplinkai, klimatui arba visuomenei. Jei tos operacijos tokį poveikį turi, atliekamas poveikio klimatui ir aplinkos bei socialiniam tvarumui patikrinimas, kad

būtų užtikrintas kuo mažesnis žalingas poveikis ir kuo didesnė nauda klimatui, aplinkai ir socialiniam aspektui. Tuo tikslu finansavimo prašantys projektų vykdytojai pateikia reikiamą informaciją, remdamiesi 4 dalyje nurodytomis gairėmis. Projektams, kurių vertė mažesnė už tam tikrą gairėse nustatytą dydį, patikrinimas netaikomas. Projektai, kurie yra nesuderinami su klimato politikos tikslais, laikomi netinkamais gauti paramą pagal šį reglamentą. Tais atvejais, kai įgyvendinantysis partneris nusprendžia, kad tvarumo patikrinimas nebus atliekamas, jis turi tai pagrįsti Investicijų komitetui.

4. Komisija parengia tvarumo gaires, kurios, laikantis Sąjungos aplinkosaugos ir socialinės politikos tikslų ir standartų, suteikia galimybę:
 - a) kalbant apie prisitaikymą prie klimato kaitos – užtikrinti atsparumą galimam neigiamam klimato kaitos poveikiui, atliekant pažeidžiamumo dėl klimato kaitos padarinių ir rizikos vertinimą, taip pat taikant atitinkamas prisitaikymo priemones, o kalbant apie klimato kaitos švelninimą – į sąnaudų ir naudos analizę įtraukti išlaidas, susijusias su išmetamomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, ir teigiamo klimato kaitos švelninimo priemonių poveikio naudą;
 - b) įtraukti bendrą projektų poveikį pagrindiniams gamtinio kapitalo komponentams, susijusiems su oru, vandeniu, dirvožemiu ir biologine įvairove;
 - c) įvertinti socialinį projektų poveikį, įskaitant poveikį lyčių lygybei, tam tikrų vietovių ar gyventojų socialinei įtraukčiai ir sričių bei sektorių, kuriems poveikį daro struktūrinės problemos, pvz., poreikis mažinti ekonomikos priklausomybę nuo iškastinio kuro, ekonominiam vystymuisi;
 - d) nustatyti projektus, kurie yra nesuderinami su siekiamais klimato politikos tikslais;
 - e) pateikti įgyvendinantiesiems partneriams gaires, pagal kurias būtų atliekamas 3 dalyje numatytas tikrinimas.
5. Įgyvendinantieji partneriai teikia informaciją, kuri yra būtina, kad būtų galima stebėti Sąjungos klimato ir aplinkos politikos tikslų siekti padedančias investicijas, remdamiesi gairėmis, kurias turės parengti Komisija.
6. Įgyvendinantieji partneriai siekia, kad bent 60 proc. investicijų pagal tvarios infrastruktūros politikos liniją prisidėtų prie Sąjungos klimato ir aplinkos politikos tikslų įgyvendinimo.

Komisija kartu su įgyvendinančiaisiais partneriais siekia užtikrinti, kad tvarios infrastruktūros politikos linijai naudojama ES garantijos dalis būtų paskirstoma siekiant įvairių 1 dalies a punkte nurodytų sričių pusiausvyros.
7. Komisijai pagal 33 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas nustatant kiekvienai politikos linijai skirtas investavimo gaires. Investavimo gairės rengiamos vykdant glaudų dialogą su EIB grupe ir kitais potencialiais įgyvendinančiaisiais partneriais.
8. Finansavimo ir investavimo operacijoms, vykdomoms pagal strateginių Europos investicijų liniją gynybos ir kosmoso sektoriuose ir kibernetinio saugumo srityje, investavimo gairėse gali būti nustatyti apribojimai, susiję su intelektinės nuosavybės teisių į ypatingos svarbos technologijas ir į Sąjungos ir jos valstybių narių saugumui užtikrinti būtinas technologijas perdavimu ir licencijavimu.

9. Komisija teikia informaciją apie investavimo gairių taikymą ir aiškinimą įgyvendinantiesiems partneriams, Investicijų komitetui ir patariamiesiems partneriams.

8 straipsnis

Skyriai

1. 7 straipsnio 1 dalyje nurodytos politikos linijos sudarytos iš ES skyriaus ir valstybių narių skyriaus. Tų skyrių lėšomis rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemos sprendžiamos taip:
- a) ES skyriaus lėšomis sprendžiamos bet kurios iš šių problemų:
 - i) rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemos, susijusios su Sąjungos politikos prioritetais;
 - ii) Sąjungos masto arba valstybei narei būdingos rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemos arba
 - iii) rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemos, visų pirma naujos ar sudėtingos problemos, kurioms spręsti reikia sukurti novatoriškus finansinius sprendimus ir rinkos struktūras;
 - b) valstybių narių skyriaus lėšomis sprendžiamos konkrečios rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemos viename ar keliuose regionuose arba valstybėse narėse, siekiant politikos tikslų, kuriems įgyvendinti skiriami įnašai iš pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų fondų arba valstybė narė pagal 4 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą skiria papildomą sumą, visų pirma stiprinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą Sąjungoje šalinant jos regionų skirtumus.
2. 1 dalyje nurodyti skyriai, kai tinkama, naudojami kaip papildoma tam tikros finansavimo arba investavimo operacijos rėmimo priemonė, be kita ko, derinant paramą abiejų skyrių lėšomis.

9 straipsnis

Valstybių narių skyriui taikomos konkrečios nuostatos

1. Sumos, kurias valstybė narė savanoriškai skiria pagal Reglamento [[BNR] *numeris*] [10 straipsnio 1 dalį] arba Reglamento [[BŽŪP strateginis planas] *numeris*] [75 straipsnio 1 dalį], naudojamos ES garantijos dalies, kuria dengiamos finansavimo ir investavimo operacijos atitinkamoje valstybėje narėje, atidėjiniams valstybių narių skyriuje suformuoti arba galimam įnašui iš pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų fondų „InvestEU“ konsultacijų centrui. Šiomis sumomis padedama siekti politikos tikslų, nustatytų Reglamento [[BNR] *numeris*] 7 straipsnyje nurodytame partnerystės susitarime, programose arba BŽŪP strateginiame plane, kuriais prisidedama prie programos „InvestEU“.

Pagal 4 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą valstybės narės skirta papildoma suma naudojama ES garantijos dalies atidėjiniams valstybių narių skyriuje suformuoti.

2. Valstybių narių skyriaus ES garantijos dalis nustatoma valstybei narei ir Komisijai sudarant susitarimą dėl įnašo.

Šios dalies ketvirta pastraipa ir šio straipsnio 5 dalis netaikomos papildomai sumai, kurią valstybė narė skiria pagal 4 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą.

Šio straipsnio nuostatos dėl sumų, skiriamų pagal Reglamento [BNR *numeris*] 10 straipsnio 1 dalį arba Reglamento [BŽŪP strateginis planas] 75 straipsnio 1 dalį, netaikomos susitarimui dėl įnašo, susijusiam su papildoma 4 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje nurodyta valstybės narės skirta suma.

Valstybė narė ir Komisija sudaro susitarimą dėl įnašo arba jį iš dalies pakeičia per keturis mėnesius nuo Komisijos sprendimo, kuriuo patvirtinamas partnerystės susitarimas pagal Reglamento [BNR] 9 straipsnio 4 dalį arba BŽŪP strateginis planas pagal Reglamentą [BŽŪP], priėmimo arba tuo pačiu metu, kai priimamas Komisijos sprendimas, kuriuo iš dalies keičiama programa pagal Reglamento [BNR] 10 straipsnį arba BŽŪP strateginis planas pagal Reglamento [BŽŪP] 107 straipsnį.

Dvi ar daugiau valstybių narių su Komisija gali sudaryti bendrą susitarimą dėl įnašo.

Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 211 straipsnio 1 dalies, valstybių narių skyriaus ES garantijos atidėjinių norma yra 40 proc. ir kiekviename susitarime dėl įnašo ji gali būti sumažinta arba padidinta, siekiant atsižvelgti į riziką, susijusią su numatoma naudoti finansiniais produktais.

3. Į susitarimą dėl įnašo įtraukiami bent šie elementai:

- a) su valstybe nare susijusi atitinkamos valstybių narių skyriaus ES garantijos dalies bendra suma, jos atidėjinių norma, įnašo iš pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų fondų suma, atidėjinių sudarymo etapas pagal metinį finansinį planą ir susijusio neapibrėžtojo įsipareigojimo suma, kuri turi būti padengta atitinkamos valstybės narės suteikta kompensacine garantija;
- b) valstybės narės strategija, kurią sudaro finansiniai produktai ir jų minimalus svertas, geografinė aprėptis, kai reikia, įskaitant regioninę aprėptį, projektų rūšys, investavimo laikotarpis ir, kai taikoma, galutinių gavėjų ir reikalavimus atitinkančių tarpininkų kategorijos;
- c) potencialus įgyvendinantysis partneris arba partneriai, pasiūlyti pagal 14 straipsnio 1 dalies ketvirtą pastraipą, ir Komisijos pareiga informuoti atitinkamą valstybę narę apie pasirinktą įgyvendinantįjį partnerį arba partnerius;
- d) įnašas iš pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų fondų „InvestEU“ konsultacijų centrui;
- e) pareigos valstybei narei teikti metines ataskaitas, įskaitant ataskaitas dėl atitinkamų rodiklių, susijusių su partnerystės susitarime, programoje arba BŽŪP strateginiame plane nustatytais politikos tikslais ir nurodytų susitarime dėl įnašo;
- f) nuostatos dėl valstybių narių skyriaus ES garantijos dalies kompensavimo;
- g) derinimas su ES skyriaus ištekliais pagal 8 straipsnio 2 dalį, įskaitant daugiasluoksnią struktūrą, kad būtų užtikrintas geresnis rizikos padengimas.

4. Susitarimus dėl įnašo Komisija įgyvendina pagal 16 straipsnį su įgyvendinančiaisiais partneriais sudarydama susitarimus dėl garantijos, o su patariamaisiais partneriais – susitarimus dėl konsultacijų pagal 24 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą.

Jeigu per devynis mėnesius nuo susitarimo dėl įnašo sudarymo susitarimas dėl garantijos nesudaromas, susitarimas dėl įnašo bendru sutarimu nutraukiamas arba pratęsiamas. Jeigu per devynis mėnesius nuo susitarimo dėl įnašo sudarymo vienu ar daugiau susitarimų dėl garantijos neprisiimami įsipareigojimai dėl visos susitarimo dėl įnašo sumos, ta suma atitinkamai keičiama. Nepanaudota atidėjinio suma, priskirtina valstybių narių pagal Reglamento [[BNR] 10 straipsnio 1 dalį] arba Reglamento [[BŽŪP] 75 straipsnio 1 dalį] skirtoms sumoms, pakartotinai panaudojama pagal Reglamento [[BNR] *numeris*] [10 straipsnio 5 dalį] ir Reglamento [[BŽŪP strateginis planas] *numeris*] [75 straipsnio 5 dalį]. Nepanaudota atidėjinio suma, priskirtina valstybės narės pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą skirtoms sumoms, grąžinama tai valstybei narei.

Jeigu susitarimas dėl garantijos nebuvo tinkamai įgyvendintas per Reglamento [[BNR] *numeris*] [10 straipsnio 6 dalyje] arba Reglamento [[BŽŪP strateginis planas] *numeris*] [75 straipsnio 6 dalyje] nustatytą laikotarpį, susitarimas dėl įnašo iš dalies pakeičiamas. Nepanaudota atidėjinio suma, priskiriama valstybių narių pagal Reglamento [[BNR] 10 straipsnio 1 dalį] arba Reglamento [[BŽŪP] 75 straipsnio 1 dalį] skirtoms sumoms, pakartotinai panaudojama pagal Reglamento [[BNR] *numeris*] [10 straipsnio 6 dalį] ir Reglamento [[BŽŪP strateginis planas] *numeris*] [75 straipsnio 6 dalį]. Nepanaudota atidėjinio suma, priskirtina valstybės narės pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą skirtoms sumoms, grąžinama tai valstybei narei.

5. Valstybių narių skyriaus ES garantijos dalies atidėjiniams, nustatytiems susitarime dėl įnašo, taikomos šios taisyklės:
- a) pasibaigus šio straipsnio 3 dalies a punkte nurodytam sudarymo etapui, metinis atidėjinių perteklius, apskaičiuotas palyginant atidėjinių sumą, reikalingą pagal atidėjinių normą, nustatytą susitarime dėl įnašo, ir faktinę atidėjinių sumą, pakartotinai panaudojamas pagal Reglamento [BNR] [10 straipsnio 7 dalį] ir Reglamento [[BŽŪP strateginis planas] *numeris*] [75 straipsnio 7 dalį];
 - b) nukrypstant nuo Finansinio reglamento 213 straipsnio 4 dalies, pasibaigus šio straipsnio 3 dalies a punkte nurodytam sudarymo etapui, atidėjiniai kasmet nepildomi, kol nepanaudojama ta valstybių narių skyriaus ES garantijos dalis;
 - c) Komisija nedelsdama informuoja valstybę narę, jeigu tos ES garantijos dalies atidėjinių lygis sumažėja iki mažiau nei 20 proc. pradinio atidėjinių lygio dėl reikalavimų mokėti pagal tą valstybių narių skyriaus ES garantijos dalį;
 - d) jeigu tos valstybių narių skyriaus ES garantijos dalies atidėjinių lygis pasiekia 10 proc. pradinio atidėjinių lygio, atitinkama valstybė narė Komisijos prašymu į bendrąjį atidėjinių fondą, nurodytą Finansinio reglamento 212 straipsnyje, skiria ne daugiau kaip 5 proc. pradinio atidėjinių lygio.

III SKYRIUS

KOMISIJOS IR EIB GRUPĖS PARTNERYSTĖ

10 straipsnis

Partnerystės taikymo sritis

1. Komisija ir EIB grupė pagal šį reglamentą sudaro partnerystę, kurios tikslas – remti programos „InvestEU“ įgyvendinimą ir didinti nuoseklumą, įtraukumą, papildomumą ir rezultatų diegimo efektyvumą. Laikydamosi šio reglamento ir sąlygų, išsamiau nustatytų 3 dalyje nurodytuose susitarimuose, EIB grupė:
 - a) įgyvendina ES garantijos dalį, nurodytą 12 straipsnio 4 dalyje;
 - b) remia „InvestEU“ fondo ES skyriaus ir, kai taikytina, valstybių narių skyriaus lėšų įgyvendinimą, visų pirma:
 - i) kartu su potencialiais įgyvendinančiaisiais partneriais prisideda prie investavimo gairių rengimo pagal 7 straipsnio 7 dalį, prisideda sudarant suvestinę pagal 21 straipsnį ir rengiant kitus dokumentus, kuriuose nustatomos „InvestEU“ fondo veiklos gairės;
 - ii) kartu su Komisija ir potencialiais įgyvendinančiaisiais partneriais nustato rizikos metodiką ir rizikos kartografavimo sistemą, susijusias su įgyvendinančiųjų partnerių finansavimo ir investavimo operacijomis, siekiant sudaryti galimybes tokias operacijas vertinti pagal bendrą reitingų skalę;
 - iii) Komisijai paprašius ir susitarus su atitinkamu potencialiu įgyvendinančiuoju partneriu, atlieka to potencialaus įgyvendinančiojo partnerio sistemų vertinimą ir teikia tikslines technines konsultacijas dėl tų sistemų, jei ir kiek tai yra būtina atsižvelgiant į ramsčio vertinimo audito išvadas, siekiant įgyvendinti to galimo įgyvendinančiojo partnerio numatytus finansinius produktus;
 - iv) teikia neprivalomą nuomonę dėl su bankais susijusių aspektų, visų pirma dėl finansinės rizikos ir finansinių sąlygų, susijusių su kitam nei EIB grupė įgyvendinančiajam partneriui skiriama ES garantijos dalimi, nustatoma su tuo įgyvendinančiuoju partneriu sudarytiname susitarime dėl garantijos;
 - v) atlieka finansinės rizikos ir atlyginimo už bendrą portfelį modeliavimą ir prognozes, remdamasi prielaidomis, dėl kurių susitarė su Komisija;
 - vi) įvertina finansinę riziką ir teikia finansines ataskaitas dėl bendro portfelio;
 - vii) Komisijai paprašius ir susitarus su įgyvendinančiuoju partneriu, teikia Komisijai restruktūrizavimo ir išieškojimo paslaugas, nustatytas 3 dalies b punkte nurodytame susitarime, laikantis 16 straipsnio 2 dalies g punkto, jei tas įgyvendinantysis partneris nebėra atsakingas už restruktūrizavimo ir išieškojimo veiklos vykdymą pagal atitinkamą susitarimą dėl garantijos;

- c) nacionalinio skatinamojo finansavimo banko ar įstaigos prašymu gali tam nacionaliniam skatinamojo finansavimo bankui ar įstaigai teikti 24 straipsnio 2 dalies h punkte nurodytas gebėjimų stiprinimo paslaugas ir kitas paslaugas, susijusias su ES garantija remiamų finansinių produktų įgyvendinimu;
- d) dėl „InvestEU“ konsultacijų centro:
 - i) iš 4 straipsnio 3 dalyje nurodyto finansinio paketo gauna iki 525 000 000 EUR sumą 24 straipsnyje nurodytoms konsultacijų iniciatyvoms ir šio d punkto ii papunktyje nurodytoms veiklos užduotims finansuoti;
 - ii) konsultuoja Komisiją ir vykdo veiklos užduotis, nustatytas 3 dalies c punkte nurodytame susitarime:
 - remia Komisiją kuriant ir steigiant „InvestEU“ konsultacijų centrą ir vykdant jo veiklą;
 - vertina prašymus teikti konsultacinę paramą, kurios Komisija nelaiko patenkančia į esamų konsultacijų iniciatyvų sritį, kad padėtų Komisijai priimti sprendimą dėl konsultacinės paramos prašymų, gautų per 24 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą bendrą prieigos tašką, skirstymo;
 - nacionaliniams skatinamojo finansavimo bankams ar įstaigoms jų prašymu teikia paramą gebėjimams stiprinti, kaip nurodyta 24 straipsnio 2 dalies h punkte, kad jie plėtotų savo patariamuosius gebėjimus ir galėtų dalyvauti konsultacijų iniciatyvose;
 - Komisijos ir potencialaus patariamojo partnerio prašymu, jei EIB grupė pritaria, Komisijos vardu sudaro sutartis su patariamaisiais partneriais dėl konsultacijų iniciatyvų įgyvendinimo.

EIB grupė užtikrina, kad jos užduotys, nurodytos pirmos pastraipos d punkto ii papunktyje, būtų vykdomos visiškai nepriklausomai nuo jos kaip patariamojo partnerio funkcijos.

Prireikus Komisija bendradarbiauja su įgyvendinančiuoju partneriu remdamasi šios dalies pirmos pastraipos b punkto iv papunktyje nurodytos EIB grupės nuomonės išvadomis. Komisija apie savo priimtą sprendimą praneša EIB grupei,

2. Su bankais susijusi informacija, kurią EIB grupei perduoda Komisija pagal 1 dalies b punkto ii, iv, v ir vi papunkčius, apima tik tą informaciją, kurios būtinai reikia EIB grupei vykdyti jos įsipareigojimams pagal tuos punktus. Komisija, palaikydama glaudų dialogą su EIB grupe ir potencialiais įgyvendinančiaisiais partneriais, apibrėžia tos su bankais susijusios informacijos pobūdį ir taikymo sritį, atsižvelgdama į ES garantijos patikimo finansų valdymo reikalavimus, teisėtus įgyvendinančiojo partnerio interesus, susijusius su neskelbtina komercine informacija, ir EIB grupės poreikius vykdyti savo įsipareigojimus pagal tuos punktus.
3. Partnerystės sąlygos nustatomos susitarimuose, įskaitant:
 - a) susitarimą dėl ES garantijos dalies, nurodytos 12 straipsnio 4 dalyje, suteikimo ir įgyvendinimo:
 - i) Komisijos ir EIB grupės susitarimą dėl garantijos arba

- ii) atskirus Komisijos ir EIB bei jo patronuojamųjų įmonių ar kitų subjektų, nustatytų EIB statuto 28 straipsnio 1 dalyje, susitarimus dėl garantijos;
 - b) Komisijos ir EIB grupės susitarimą, susijusį su 1 dalies b ir c punktais;
 - c) Komisijos ir EIB grupės susitarimą, susijusį su „InvestEU“ konsultacijų centru;
 - d) EIB grupės ir nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų bei įstaigų susitarimus dėl gebėjimų stiprinimo ir kitų paslaugų pagal 1 dalies c punktą.
4. Nedarant poveikio šio reglamento 17 straipsnio 3 dalies ir 24 straipsnio 4 dalies nuostatoms, EIB grupės sąnaudos, patirtos vykdant šio straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytas užduotis, turi atitikti šio straipsnio 3 dalies b punkte nurodyto susitarimo sąlygas ir gali būti padengtos iš ES garantijai priskirtinų grąžinamų sumų ar pajamų arba iš atidėjinių, laikantis Finansinio reglamento 211 straipsnio 4 ir 5 dalių, arba gali būti apmokėtos iš šio reglamento 4 straipsnio 3 dalyje nurodyto finansinio paketo, jei EIB grupė pateikia tų sąnaudų pagrindimą ir neviršijama bendra viršutinė riba – 10 000 000 EUR.
5. EIB grupės sąnaudos, patirtos vykdant 1 dalies d punkto ii papunktyje nurodytas veiklos užduotis, visiškai padengiamos ir apmokamos iš 1 dalies d punkto i papunktyje nurodytos sumos, jei EIB grupei pateikia tų sąnaudų pagrindimą ir neviršijama bendra viršutinė riba – 15 000 000 EUR.

11 straipsnis

Interesų konfliktai

1. Pagal 10 straipsnyje nurodytą partnerystę EIB grupė imasi visų būtinų priemonių ir atsargumo priemonių, kad išvengtų interesų konfliktų su kitais įgyvendinančiaisiais partneriais, be kita ko, sudarydama specialią nepriklausomą grupę 10 straipsnio 1 dalies b punkto iii–vi papunkčiuose nurodytoms užduotims vykdyti. Tai grupei taikomos griežtos konfidencialumo taisyklės, jos ir toliau taikomos grupę palikusiems nariams.
2. EIB grupė ir kiti įgyvendinantieji partneriai nedelsdami informuoja Komisiją apie kiekvieną interesų konflikto atvejį arba interesų konfliktą lemti galintį atvejį. Jei kyla abejonių, Komisija nustato, ar yra interesų konfliktas, ir savo išvadą praneša EIB grupei. Interesų konflikto atveju EIB grupė imasi atitinkamų priemonių. Apie tas priemones ir jų rezultatus informuojama valdančioji taryba.
3. EIB grupė imasi būtinų atsargumo priemonių, kad būtų išvengta interesų konflikto atvejų vykdant „InvestEU“ konsultacijų centro veiklą, visų pirma susijusių su 10 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktyje nurodytomis jo veiklos užduotimis remiant Komisiją. Interesų konflikto atveju EIB grupė imasi atitinkamų priemonių.

IV SKYRIUS

ES GARANTIJA

12 straipsnis

ES garantija

1. ES garantija – neatšaukiama, besąlyginė ir pagal reikalavimą išmokama garantija – įgyvendinantiesiems partneriams suteikiama pagal Finansinio reglamento 219 straipsnio 1 dalį ir įgyvendinama taikant netiesioginio valdymo principus pagal to reglamento X antraštinę dalį.
2. Atlyginimas už ES garantiją susiejamas su finansinių produktų ypatybėmis ir rizikos profiliu, atsižvelgiant į tų finansavimo ir investavimo operacijų pobūdį ir numatytą politikos tikslą, kurių siekiama finansiniais produktais, įgyvendinimą.

Tinkamai pagrįstais atvejais, susijusiais su politikos tikslų, kurių siekiama finansiniu produktu, pobūdžiu ir būtinybe, kad finansiniai produktai būtų finansiškai prieinami tiksliniams galutiniams gavėjams, galutiniam gavėjui teikiamo finansavimo sąnaudos gali būti sumažintos arba to finansavimo sąlygos pagerintos patikslinant atlyginimą už ES garantiją arba prireikus ES biudžeto lėšomis padengiant neapmokėtas administracines išlaidas, kurias patyrė įgyvendinantysis partneris, visų pirma:

 - a) kai dėl nepalankių finansų rinkos sąlygų kiltų kliūčių vykdyti finansavimo arba investavimo operaciją rinka pagrįstomis kainomis arba
 - b) kai būtina paskatinti finansavimo ir investavimo operacijas tuose sektoriuose ar srityse, kuriuose yra didelis rinkos nepakankamumas arba neoptimali investavimo aplinka, arba kai būtina palengvinti investavimo platformų steigimą,

tokiu mastu, kad atlyginimo už ES garantiją sumažinimas arba neapmokėtų administracinių išlaidų, kurias patyrė įgyvendinantysis partneris, apmokėjimas nedarytų reikšmingo poveikio ES garantijos atidėjiniams.

Atlyginimo už ES garantiją sumažinimas yra visapusiškai naudingas galutiniams gavėjams.
3. Finansinio reglamento 219 straipsnio 4 dalyje nustatyta sąlyga taikoma kiekvienam įgyvendinančiajam partneriui atsižvelgiant į portfelį.
4. 75 proc. ES skyriaus ES garantijos, nurodytos 4 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje – 56 365 380 000 EUR – skiriami EIB grupei. EIB grupė suteikia bendrą finansinį įnašą, kuris siekia 9 418 270 000 EUR. Šis įnašas skiriamas tokiu būdu ir tokia forma, kad būtų lengviau įgyvendinti „InvestEU“ fondą ir pasiekti 14 straipsnio 2 dalyje nustatytus tikslus.
5. Likę 25 proc. ES skyriaus ES garantijos skiriami kitiems įgyvendinantiesiems partneriams, kurie taip pat turi pateikti finansinį įnašą, kuris turi būti nustatytas susitarimuose dėl garantijos.
6. Dedamos visos įmanomos pastangos siekiant užtikrinti, kad pasibaigus investavimo laikotarpiui investicijos būtų paskirstytos įvairiems sektoriams ir regionams ir kad

būtų išvengta per didelės sektorinės arba geografinės koncentracijos. Tos pastangos apima paskatas mažesniems ar mažiau išplėtotiems nacionaliniams skatinamojo finansavimo bankams ar įstaigoms, kurie turi lyginamąjį pranašumą dėl savo buvimo vietos, žinių ir investavimo kompetencijos. Komisija šioms pastangoms remti suformuoja nuoseklų požiūrį.

7. 4 straipsnio 2 dalies pirmoje ir antroje pastraipose nurodyta parama suteikiant ES garantiją skiriama Reglamento [EURI] 4 straipsnio 6 dalyje nustatytais sąlygomis. Kitais atvejais parama suteikiant ES garantiją gali būti skiriama finansavimo ir investavimo operacijoms, kurioms taikomas šis reglamentas, investavimo laikotarpiu, kuris baigiasi 2027 m. gruodžio 31 d.

Įgyvendinančiojo partnerio ir galutinio gavėjo, finansų tarpininko ar bet kurio kito subjekto, nurodyto 15 straipsnio 1 dalies a punkte, sutartys, kurioms taikoma 4 straipsnio 2 dalies pirmoje ir antroje pastraipose nurodyta ES garantija, pasirašomos per vienus metus po to, kai įgyvendinantis partneris patvirtina atitinkamą finansavimo arba investavimo operaciją. Kitais atvejais įgyvendinančiojo partnerio ir galutinio gavėjo, finansų tarpininko ar bet kurio kito subjekto, nurodyto 15 straipsnio 1 dalies a punkte, sudaromos sutartys pasirašomos iki 2028 m. gruodžio 31 d.

13 straipsnis

Reikalavimus atitinkančios finansavimo ir investavimo operacijos

1. „InvestEU“ fondas remia tik tas finansavimo ir investavimo operacijas, kurios
 - a) atitinka Finansinio reglamento 209 straipsnio 2 dalies a–e punktuose nustatytas sąlygas, visų pirma susijusias su rinkos nepakankamumu, neoptimalia investavimo aplinka ir papildomumu, kaip nustatyta Finansinio reglamento 209 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose ir šio reglamento V priede, ir tam tikrais atvejais didina privačiojo sektoriaus investicijas pagal Finansinio reglamento 209 straipsnio 2 dalies d punktą;
 - b) padeda siekti Sąjungos politikos tikslų ir yra priskiriamos prie šio reglamento II priede išvardytų sričių, kuriose pagal atitinkamą politikos liniją galima vykdyti finansavimo ir investavimo operacijas;
 - c) neteikia finansinės paramos neįtrauktai veiklai, nurodytai šio reglamento V priedo B punkte, ir
 - d) atitinka investavimo gaires.
2. Be Sąjungoje arba su valstybe nare susijusioje užjūrio šalyje ar teritorijoje, nurodytoje SESV II priede, vykdomų projektų, „InvestEU“ fondas, vykdydamas finansavimo ir investavimo operacijas pagal kitas nei strateginių Europos investicijų linija linijas, gali remti šiuos projektus ir operacijas:
 - a) projektus, kuriuose dalyvauja vienoje ar daugiau valstybių narių esantys arba įsisteigę subjektai, apimančius vieną ar daugiau trečiųjų valstybių, įskaitant stojančiąsias valstybes, šalis kandidates ir potencialias šalis kandidates, šalis, kurios patenka į Europos kaimynystės politikos taikymo sritį, taip pat EEE ar ELPA šalis arba užjūrio šalis ir teritorijas, nurodytas SESV II priede, arba asocijuotąsias trečiąsias valstybes, neatsižvelgiant į tai, ar esama partnerių tose trečiojoiose valstybėse arba užjūrio šalyse ar teritorijose;

- b) finansavimo ir investavimo operacijas 5 straipsnyje nurodytose trečiosiose valstybėse, kurios prisidėjo prie konkretaus finansinio produkto.
3. „InvestEU“ fondas gali remti finansavimo ir investavimo operacijas, kuriomis teikiamos lėšos galutiniams gavėjams, kurie yra teisės subjektai, įsteigti bet kurioje iš toliau nurodytų valstybių ar teritorijų:
- a) valstybėje narėje arba su valstybe nare susijusioje užjūrio šalyje ar teritorijoje, nurodytoje SESV II priede;
 - b) trečiojoje valstybėje, kuri yra asocijuotoji programos „InvestEU“ valstybė pagal 5 straipsnį;
 - c) kai taikytina, trečiojoje valstybėje, nurodytoje 2 dalies a punkte;
 - d) kitose trečiosiose valstybėse, jei reikia finansuoti projektą valstybėje arba teritorijoje, nurodytoje a, b ir c punktuose.

Nepaisant pirmos pastraipos, pagal strateginių Europos investicijų liniją remiami galutiniai gavėjai ir tarpininkai turi būti teisės subjektai, atitinkantys 7 straipsnio 1 dalies e punkto įvardiniame sakinyje ir antroje pastraipoje nustatytus reikalavimus ir reikalavimus, nustatytus pagal to punkto trečią pastraipą.

14 straipsnis

Įgyvendinančiųjų partnerių, išskyrus EIB grupę, atranka

1. Komisija įgyvendinančiuosius partnerius, išskyrus EIB grupę, atranka pagal Finansinio reglamento 154 straipsnį.
- Įgyvendinantieji partneriai gali sudaryti grupę. Įgyvendinantysis partneris gali būti vienos ar kelių grupių narys.
- ES skyriaus atveju reikalavimus atitinkančios garantijos šalys yra išreiškusios susidomėjimą dėl ES garantijos dalies, nurodytos 12 straipsnio 5 dalyje.
- Valstybių narių skyriaus atveju atitinkama valstybė narė įgyvendinančiuoju partneriu gali pasiūlyti vieną ar daugiau garantijos šalių iš tų garantijos šalių, kurios išreiškė susidomėjimą. Atitinkama valstybė narė įgyvendinančiuoju partneriu taip pat gali pasiūlyti EIB grupę ir savo pačios lėšomis gali sudaryti sutartį su EIB grupe dėl 10 straipsnyje išvardytų paslaugų teikimo.
- Jeigu atitinkama valstybė narė nepasiūlo įgyvendinančiojo partnerio, Komisija pagal šios dalies trečią pastraipą atranka įgyvendinantįjį partnerį iš reikalavimus atitinkančių garantijos šalių, galinčių vykdyti finansavimo ir investavimo operacijas atitinkamose geografinėse vietovėse.
2. Atrinkdama įgyvendinančiuosius partnerius, Komisija užtikrina, kad „InvestEU“ fondo lėšomis finansuojamu finansinių produktų portfeliu būtų siekiama šių tikslų:
- a) maksimaliai padidinti 3 straipsnyje nustatytų tikslų aprėptį;
 - b) maksimaliai padidinti ES garantijos poveikį, naudojant įgyvendinančiojo partnerio skirtus nuosavus išteklius;
 - c) tam tikrais atvejais maksimaliai padidinti privačiojo sektoriaus investicijas;

- d) skatinti diegti novatoriškus finansinius ir rizikos sprendimus, kad būtų sprendžiamos rinkos nepakankamumo ir neoptimalios investavimo aplinkos problemos;
 - e) užtikrinti geografinę diversifikaciją laipsniškai skiriant ES garantiją ir sudaryti galimybę finansuoti mažesnius projektus;
 - f) užtikrinti pakankamą rizikos diversifikaciją.
3. Atrinkdama įgyvendinančiuosius partnerius, Komisija taip pat atsižvelgia į:
- a) galimas išlaidas ir atlyginimą į Sąjungos biudžetą;
 - b) įgyvendinančiojo partnerio gebėjimą visapusiškai vykdyti Finansinio reglamento 155 straipsnio 2 dalies ir 3 dalių reikalavimus, susijusius su mokesčių vengimu, mokestiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu, pinigų plovimu, teroristų finansavimu ir nebendradarbiaujančiais jurisdikciją turinčiais subjektais.
4. Nacionaliniai skatinamojo finansavimo bankai ar įstaigos gali būti pasirinkti kaip įgyvendinantieji partneriai, jei atitinka šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus.

15 straipsnis

Reikalavimus atitinkančio finansavimo rūšys

1. ES garantija gali būti naudojama su šių rūšių finansavimu, kurį teikia įgyvendinantieji partneriai, susijusiai rizikai padengti:
- a) tiesiogiai arba netiesiogiai per finansų tarpininkus, fondus, investavimo platformas ar kitas priemones galutiniams gavėjams teikiamų paskolų, garantijų, priešpriešinių garantijų, kapitalo rinkos priemonių, bet kokių kitų finansavimo formų ar kredito vertės didinimo priemonių, įskaitant subordinuotąją skolą arba investicijas į nuosavą ar kvazinuosavą kapitalą;
 - b) įgyvendinančiojo partnerio teikiamo finansavimo arba garantijų kitai finansų įstaigai, kad pastaroji galėtų teikti a punkte nurodytą finansavimą.

Kad būtų suteikta ES garantija, šios dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytos finansavimo priemonės suteikiamos, įsigyjamos ar išleidžiamos 13 straipsnio 1 dalyje nurodytoms finansavimo arba investavimo operacijoms vykdyti, jeigu įgyvendinančiojo partnerio finansavimas suteiktas pagal finansavimo susitarimą arba sandorį, kurį įgyvendinantysis partneris pasirašė arba sudarė po to, kai buvo pasirašytas susitarimas dėl garantijos, ir kurio galiojimas nesibaigė ar kuris nebuvo nutrauktas.

2. Finansavimo ir investavimo operacijos, vykdomos per fondus ar kitas tarpines struktūras, remiamos ES garantija pagal nuostatas, kurios turi būti išdėstytos investavimo gairėse, net jei tokios struktūros investuoja tik nedidelę dalį savo investicijų ne Sąjungoje arba 13 straipsnio 2 dalyje nurodytose trečiosiose valstybėse arba į turtą, kuris nėra šio reglamento reikalavimus atitinkantis turtas.

Investavimo gairėse gali būti nustatyta daugiau apribojimų, susijusių su ne Sąjungoje į finansavimo ir investavimo operacijas, vykdomas per fondus ar kitas tarpines

struktūras pagal strateginių Europos investicijų liniją, investuojamų sumų dalimi, įskaitant galimas išlygas dėl tokių investicijų nutraukimo.

16 straipsnis

Susitarimai dėl garantijos

1. Komisija su kiekvienu įgyvendinančiuoju partneriu sudaro susitarimą dėl garantijos, pagal kurį suteikiama ES garantija, o šios garantijos suma turi neviršyti sumos, kurią turi nustatyti Komisija.

Jeigu įgyvendinantieji partneriai suformuoja grupę, Komisija ir kiekvienas grupei priklausantis įgyvendinantysis partneris arba vienas įgyvendinantysis partneris grupės vardu sudaro vieną susitarimą dėl garantijos.

2. Į susitarimą dėl garantijos įtraukiamos:

- a) nuostatos dėl finansinio įnašo, kurį turi pateikti įgyvendinantysis partneris, sumos ir sąlygų;
- b) finansavimo arba garantijų, kurias įgyvendinantysis partneris turi suteikti kitam įgyvendinimo procese dalyvaujančiam teisės subjektui, jei toks yra, sąlygos;
- c) išsamios ES garantijos suteikimo taisyklės, laikantis 18 straipsnio, įskaitant jos aprėpties taikymą specialių rūšių priemonių portfeliams ir atitinkamus įvykius, dėl kurių gali būti reikalaujama taikyti ES garantiją;
- d) nuostatos dėl atlyginimo už rizikos prisiėmimą, kuris turi būti paskirstytas proporcingai Sąjungos ir įgyvendinančiojo partnerio atitinkamai priimtoms rizikos daliai arba pritaikytas tinkamai pagrįstais atvejais pagal 12 straipsnio 2 dalį;
- e) mokėjimo sąlygos;
- f) nuostatos dėl įgyvendinančiojo partnerio išipareigojimo sutikti su Komisijos ir Investicijų komiteto sprendimais dėl ES garantijos naudojimo siūlomai finansavimo ar investavimo operacijai vykdyti, nepažeidžiant įgyvendinančiojo partnerio teisės priimti sprendimą dėl siūlomos operacijos be ES garantijos;
- g) nuostatos ir procedūros, susijusios su išmokėtų sumų išieškojimu, kuris turi būti pavestas įgyvendinančiajam partneriui;
- h) nuostatos dėl finansinių ir veiklos ataskaitų teikimo ir pagal ES garantiją vykdomų finansavimo ir investavimo operacijų stebėsenos;
- i) nuostatos dėl pagrindinių veiklos rodiklių, visų pirma susijusių su ES garantijos naudojimu, atitiktimi 3, 7 ir 13 straipsniuose nustatytiems tikslams ir kriterijams ir privataus kapitalo sutelkimu;
- j) kai taikytina, nuostatos ir procedūros, susijusios su derinimo operacijomis;
- k) kitos atitinkamos nuostatos, atitinkančios Finansinio reglamento 155 straipsnio 2 dalies ir X antraštinės dalies reikalavimus;
- l) nuostatos dėl tinkamų mechanizmų, skirtų privačiųjų investuotojų galimiams susirūpinimą keliantiems klausimams, taikymo.

3. Susitarime dėl garantijos taip pat numatoma, kad Sąjungai priskirtinas atlyginimas dėl finansavimo ir investavimo operacijų, kurioms taikomas šis reglamentas, vykdymo turi būti pateikiamas atskaičius mokėjimus pagal reikalavimą taikyti ES garantiją.
4. Be to, susitarime dėl garantijos numatoma, kad bet kokia įgyvendinančiajam partneriui mokėtina su ES garantija susijusi suma atskaitoma iš bendros įgyvendinančiojo partnerio Sąjungai dėl finansavimo ir investavimo operacijų, kurioms taikomas šis reglamentas, vykdymo mokėtinos atlyginimo, pajamų ir grąžinimų sumos. Jeigu tos sumos nepakanka įgyvendinančiajam partneriui pagal 17 straipsnio 3 dalį mokėtina sumai padengti, likusi suma imama iš ES garantijos atidėjinių.
5. Jei susitarimas dėl garantijos sudaromas valstybių narių skyriuje, susitarime gali būti numatyta, kad valstybės narės arba atitinkamų regionų atstovai dalyvauja stebint, kaip įgyvendinamas tas susitarimas dėl garantijos.

17 straipsnis

ES garantijos naudojimo reikalavimai

1. ES garantija suteikiama įsigaliojus su atitinkamu įgyvendinančiuoju partneriu sudarytam susitarimui dėl garantijos.
2. Finansavimo ir investavimo operacijoms ES garantija suteikiama tik jei jos atitinka šiame reglamente ir atitinkamose investavimo gairėse nustatytus kriterijus ir jei Investicijų komitetas padarė išvadą, kad tos operacijos atitinka ES garantijos suteikimo reikalavimus. Įgyvendinantieji partneriai išlieka atsakingi už tai, kad būtų užtikrinta, jog finansavimo ir investavimo operacijos atitiktų šį reglamentą ir atitinkamas investavimo gaires.
3. Komisija įgyvendinančiajam partneriui nedengia jokių administracinių išlaidų ar mokesčių, susijusių su finansavimo ir investavimo operacijų pagal ES garantiją įgyvendinimu, nebent dėl politikos tikslų, kurių siekiama įgyvendinamu finansiniu produktu, pobūdžio ir finansinio prieinamumo tiksliniams galutiniais gavėjams arba suteikto finansavimo pobūdžio įgyvendinantysis partneris gali tinkamai pagrįsti Komisijai, kad reikia taikyti išimtį. Tokios išlaidos padengiamos iš Sąjungos biudžeto apsiribojant suma, kurios būtinai reikia atitinkamoms finansavimo ir investavimo operacijoms įgyvendinti, ir tik tokiu mastu, kai padengiamos išlaidos, kurios nebuvo padengtos iš įgyvendinančiųjų partnerių gautų pajamų, susijusių su atitinkamomis finansavimo ir investavimo operacijomis. Su mokesčiais susijusi tvarka nustatoma susitarime dėl garantijos ir atitinka 16 straipsnio 4 dalies sąlygas ir Finansinio reglamento 209 straipsnio 2 dalies g punktą.
4. Be to, įgyvendinantysis partneris gali naudoti ES garantiją atitinkamai daliai išieškojimo išlaidų pagal 16 straipsnio 4 dalį, nebent tos išlaidos būtų išskaičiuotos iš pajamų, gautų iš išieškojimo.

ES garantijos aprėptis ir sąlygos

1. Atlyginimas už prisiimamą riziką paskirstomas Sąjungai ir įgyvendinančiajam partneriui proporcingai jų atitinkamai prisiimtoms finansavimo ir investavimo operacijų portfelio arba, kai taikoma, atskirų finansavimo ir investavimo operacijų rizikos daliai. Atlyginimas už ES garantiją gali būti sumažintas tinkamai pagrįstais atvejais, kaip nurodyta 12 straipsnio 2 dalyje.

Įgyvendinantysis partneris prisiima atitinkamą riziką, susijusią su finansavimo ir investavimo operacijomis, kurioms suteikta ES garantija, nebent išimtinu atveju, kai politikos tikslai, kurių siekiama įgyvendinamu finansiniu produktu, yra tokio pobūdžio, kad įgyvendinantysis partneris pagrįstai negalėjo prisidėti savo pajėgumu prisiimti riziką.

2. ES garantija padengia:

- a) 15 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų skolos produktų atveju:
 - i) pagrindinę sumą ir visas laikantis finansavimo operacijų sąlygų iki įsipareigojimų neįvykdymo momento įgyvendinančiajam partneriui mokėtinas, bet nesumokėtas palūkanas ir sumas;
 - ii) restruktūrizavimo nuostolius;
 - iii) nuostolius, susidarančius dėl valiutų, išskyrus euro, kursų svyravimų rinkose, kuriose ilgalaikio apsidraudimo galimybės yra ribotos;
- b) 15 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų investicijų į nuosavą kapitalą arba kvazinuosavą kapitalą atveju – investuotas sumas ir su jomis susijusias finansavimo išlaidas bei nuostolius, susidarančius dėl valiutų, išskyrus euro, kursų svyravimų
- c) pagal 15 straipsnio 1 dalies b punktą įgyvendinančiojo partnerio kitai finansų įstaigai teikiamo finansavimo arba garantijų atveju – panaudotas sumas ir su jomis susijusias finansavimo išlaidas.

Taikant pirmos pastraipos a punkto i papunktį, subordinuotosios skolos atveju įsipareigojimų neįvykdymo įvykiu laikomas atidėjimas, sumažinimas arba reikalaujamas investavimo nutraukimas.

3. Jeigu Sąjunga įgyvendinančiajam partneriui pareikalavus išmoka sumą pagal ES garantiją, Sąjungai perleidžiamos visos atitinkamos likusios galioti įgyvendinančiojo partnerio teisės, susijusios su jo finansavimo ir investavimo operacijomis, kurioms taikyta ES garantija.

Įgyvendinantysis partneris Sąjungos naudai vykdo perleistų sumų išieškojimą ir atlygina Sąjungai iš susigrąžintų lėšų.

V SKYRIUS

VALDYMAS

19 straipsnis

Patariamoji taryba

1. Komisijai ir valdančiajai tarybai, įsteigtai pagal 20 straipsnį, pataria patariamoji taryba.
2. Patariamoji taryba siekia užtikrinti lyčių pusiausvyrą ir ją sudaro:
 - a) vienas kiekvieno įgyvendinančiojo partnerio atstovas;
 - b) vienas kiekvienos valstybės narės atstovas;
 - c) vienas Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto paskirtas ekspertas;
 - d) vienas Regionų komiteto paskirtas ekspertas.
3. Patariamajai tarybai pirmininkauja Komisijos atstovas. Pirmininko pavaduotojas yra EIB grupės paskirtas atstovas.

Patariamoji taryba posėdžiauja reguliariai, ne rečiau kaip du kartus per metus; į posėdžius ji renkasi pirmininko prašymu.
4. Patariamoji taryba:
 - a) teikia konsultacijas Komisijai ir valdančiajai tarybai apie finansinių produktų, naudojamų pagal šį reglamentą, kūrimą;
 - b) Komisijai ir valdančiajai tarybai teikia konsultacijas rinkos pokyčių, rinkos sąlygų, rinkos nepakankamumo ir neoptimalios investavimo aplinkos klausimais;
 - c) keičiasi nuomonėmis apie rinkos pokyčius ir dalijasi geriausia patirtimi.
5. Komisija, pasikonsultavusi su potencialiais įgyvendinančiaisiais partneriais, paskiria pirmuosius patariamąsios tarybos narius, atstovaujančius įgyvendinantiesiems partneriams, išskyrus EIB grupę. Jų kadencija yra vieni metai.
6. Taip pat ne rečiau kaip du kartus per metus atskirai organizuojami valstybių narių atstovų susitikimai, kuriems pirmininkauja Komisija.
7. Patariamoji taryba ir į 6 dalyje nurodytus susitikimus susirinkę valstybių narių atstovai, gali teikti valdančiajai tarybai svarstyti rekomendacijas dėl programos „InvestEU“ įgyvendinimo ir veikimo.
8. Išsamūs patariamąsios tarybos posėdžių protokolai skelbiami viešai kuo greičiau po to, kai patariamoji taryba juos patvirtina.

Komisija nustato patariamąsios tarybos veiklos taisykles ir procedūras ir vadovauja patariamąsios tarybos sekretariatui. Patariamajai tarybai pateikiami visi reikalingi dokumentai ir informacija, kad ji galėtų vykdyti savo užduotis.
9. Nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ar įstaigų atstovai patariamąjoje taryboje iš savo tarpo renka įgyvendinančiųjų partnerių, išskyrus EIB grupę, atstovus

valdančiojoje taryboje, nurodytoje 20 straipsnio 1 dalyje. Nacionaliniai skatinamojo finansavimo bankai ar įstaigos siekia užtikrinti pagal dydį ir geografinę vietą proporcingą atstovavimą valdančiojoje taryboje. Atrinkti atstovai atstovauja visų įgyvendinančiųjų partnerių, išskyrus EIB grupę, sutartai bendrai pozicijai.

20 straipsnis

Valdančioji taryba

1. Įsteigiama „InvestEU“ programos valdančioji taryba. Ją sudaro keturi Komisijos atstovai, trys EIB grupės atstovai, du kitų (ne EIB grupės) įgyvendinančiųjų partnerių atstovai ir vienas Europos Parlamento paskirtas balsavimo teisės neturintis ekspertas. Tas Europos Parlamento paskirtas balsavimo teisės neturintis ekspertas nesiekia gauti nurodymų iš Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ar agentūrų, kurios nors valstybės narės vyriausybės ar kitų viešųjų ar privačiųjų įstaigų, nesivadovauja jų nurodymais ir veiklą vykdo visiškai nepriklausomai. Tas ekspertas savo pareigas vykdo nešališkai ir atsižvelgdamas į „InvestEU“ fondo interesus.

Valdančiosios tarybos nariai skiriami ketverių metų kadencijai, kuri gali būti pratęsta vieną kartą, išskyrus kitus (ne EIB grupę) įgyvendinančiuosius partnerius, kurie skiriami dvejų metų kadencijai.
2. Valdančioji taryba iš Komisijos atstovų renka pirmininką ketverių metų kadencijai, kuri gali būti pratęsta vieną kartą. Pirmininkas valstybių narių atstovams patariamojoje taryboje du kartus per metus teikia programos „InvestEU“ įgyvendinimo ir veikimo ataskaitą.

Išsamūs valdančiosios tarybos posėdžių protokolai skelbiami viešai iš karto po to, kai valdančioji taryba juos patvirtina.
3. Valdančioji taryba:
 - a) įgyvendinantiems partneriams teikia strategines ir veiklos gaires, įskaitant finansinių produktų kūrimo ir su kitomis „InvestEU“ fondo veikimui būtinomis politikos priemonėmis ir procedūromis susijusias gaires;
 - b) patvirtina rizikos vertinimo metodikos sistemą, kurią parengia Komisija bendradarbiaudama su EIB grupe ir kitais įgyvendinančiais partneriais;
 - c) prižiūri, kaip įgyvendinama programa „InvestEU“;
 - d) konsultuoja, atsižvelgdama į visų savo narių nuomones, dėl galutinio kandidatų į Investicijų komitetą sąrašo prieš išrinkimą pagal 23 straipsnio 2 dalį;
 - e) priima 23 straipsnio 4 dalyje nurodytas Investicijų komiteto sekretoriato darbo tvarkos taisykles.
 - f) priima operacijoms su investavimo platformomis taikytinas taisykles.
4. Vykstant diskusijoms valdančiojoje taryboje taikomas bendru sutarimu grindžiamas požiūris, todėl kuo labiau atsižvelgiama į visų narių pozicijas. Jei nariai nepasiekia bendro sutarimo, valdančioji taryba sprendimus priima kvalifikuota jos balsuojančių narių balsų dauguma, kurią turi sudaryti ne mažiau nei 7 balsai.

21 straipsnis

Suvestinė

1. Kad Investicijų komitetas galėtų atlikti nepriklausomą, skaidrų ir suderintą prašymų suteikti ES garantiją įgyvendinančiųjų partnerių siūlomoms finansavimo ar investavimo operacijoms vertinimą, sudaroma rodiklių suvestinė (toliau – suvestinė).
2. Įgyvendinantieji partneriai pildo savo pasiūlymų dėl finansavimo ir investicijų operacijų suvestinę.
3. Suvestinėje pateikiami šie elementai:
 - a) siūlomos finansavimo ir investavimo operacijos aprašas;
 - b) kaip siūloma operacija padeda siekti ES politikos tikslų;
 - c) papildomumo aprašas;
 - d) rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemos aprašas;
 - e) finansinis ir techninis įgyvendinančiojo partnerio indėlis;
 - f) investicijos poveikis;
 - g) finansavimo ir investavimo operacijos finansinis profilis;
 - h) papildomumo rodikliai.
4. Komisijai pagal 33 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant papildomus suvestinės elementus, įskaitant išsamias suvestinės, kurią turi naudoti įgyvendinantieji partneriai, taisykles.

22 straipsnis

Politikos patikra

1. Komisija atlieka patikrą, kad patvirtintų, jog įgyvendinančiųjų partnerių, išskyrus EIB, siūlomos finansavimo ir investavimo operacijos atitinka Sąjungos teisę ir politiką.
2. Jei vykdomos EIB finansavimo ir investavimo operacijos, kurioms taikomas šis reglamentas, ES garantija joms netaikoma tuo atveju, jei Komisija pateikia nepalankią nuomonę EIB statuto 19 straipsnyje nustatyta tvarka.

23 straipsnis

Investicijų komitetas

1. Įsteigiamas visiškai nepriklausomas investicijų komitetas „InvestEU“ fondo reikmėms (toliau – Investicijų komitetas). Investicijų komitetas:

- a) nagrinėja įgyvendinančiųjų partnerių pateiktus pasiūlymus suteikti ES garantiją finansavimo ir investavimo operacijoms, kurios buvo patvirtintos atlikus 22 straipsnio 1 dalyje nurodytą politikos patikrą arba dėl kurių pateikta palanki nuomonė EIB statuto 19 straipsnyje nustatyta tvarka;
 - b) patikrina, ar jie atitinka šį reglamentą ir atitinkamas investavimo gaires;
 - c) ypatingą dėmesį skiria papildomumo reikalavimui, nustatytam Finansinio reglamento 209 straipsnio 2 dalies b punkte ir šio reglamento V priede, ir privačiojo sektoriaus investicijų didinimo reikalavimui, nustatytam Finansinio reglamento 209 straipsnio 2 dalies d punkte; ir
 - d) tikrina, ar finansavimo ir investavimo operacijos, kurioms būtų skiriama parama suteikiant ES garantiją, atitinka visus atitinkamus reikalavimus.
2. Investicijų komitetas į posėdžius renkasi penkių skirtingų sudėčių, atitinkančių 7 straipsnio 1 dalyje nurodytas penkias politikos linijas.

Kiekvienos sudėties Investicijų komitetą sudaro šeši atlyginimą gaunantys išorės ekspertai. Ekspertus atranka ir skiria Komisija, remdamasi valdančiosios tarybos rekomendacija. Ekspertai skiriami ketverių metų kadencijai, kuri gali būti pratęsta vieną kartą. Atlyginimą jiems moka Sąjunga. Komisija, remdamasi valdančiosios tarybos rekomendacija, gali nuspręsti pratęsti einančio pareigas Investicijų komiteto nario kadenciją, nesilaikydama šioje dalyje nustatytos tvarkos.

Ekspertai turi turėti aukšto lygio atitinkamos rinkos patirties, susijusios su projektų struktūros formavimu ir finansavimu arba MVĮ ar bendrovių finansavimu.

Investicijų komitetas yra tokios sudėties, kad būtų užtikrinta, kad jis turėtų plačių žinių apie sektorius, kuriems taikomos politikos linijos, nurodytos 7 straipsnio 1 dalyje, ir apie geografines rinkas Sąjungoje, ir kad jame būtų užtikrinta lyčių pusiausvyra.

Penki Investicijų komiteto nariai turi būti kiekvienos iš penkių sudėčių Investicijų komiteto nuolatiniai nariai. Bent vienas iš nuolatinių narių turi turėti praktinės patirties tvarių investicijų srityje. Be to, kiekvienoje iš penkių sudėčių turi būti po du ekspertus, turinčius investavimo į sektorius, kuriems taikoma atitinkama politikos linija, patirties. Valdančioji taryba paskiria atitinkamos sudėties Investicijų komiteto narius. Iš savo nuolatinių narių Investicijų komitetas išsirenka pirmininką.
3. Investicijų komiteto nariai, dalyvaudami šio komiteto veikloje, vykdo savo pareigas nešališkai ir vadovaudamiesi tik „InvestEU“ fondo interesais. Jie nesiekia gauti nurodymų iš įgyvendinančiųjų partnerių, Sąjungos institucijų, valstybių narių arba kitų viešųjų ar privačiųjų įstaigų ir jų nurodymais nesivadovauja.

Kiekvieno Investicijų komiteto nario gyvenimo aprašymas ir interesų deklaracija skelbiami viešai ir nuolat atnaujinami. Kiekvienas Investicijų komiteto narys nedelsdamas perduoda Komisijai ir valdančiajai tarybai visą informaciją, kurios reikia reguliariai patvirtinant, kad nėra interesų konfliktų.

Valdančioji taryba gali rekomenduoti Komisijai pašalinti narį iš pareigų, jeigu tas narys nesilaiko šioje dalyje nustatytų reikalavimų arba dėl kitų tinkamai pagrįstų priežasčių.
4. Veikdamas pagal šį straipsnį, Investicijų komitetas naudoja sekretoriato paslaugomis. Sekretoriatas yra nepriklausomas ir atskaitingas Investicijų komiteto pirmininkui. Administraciniu požiūriu sekretoriatas priklauso Komisijai. Sekretoriato

darbo tvarkos taisyklėmis užtikrinamas įgyvendinančiųjų partnerių ir atitinkamų valdymo organų keitimosi informacija ir dokumentais konfidencialumas. EIB grupė gali teikti pasiūlymus dėl finansavimo ir investavimo operacijų tiesiogiai Investicijų komitetui ir apie tai praneša sekretoriatui.

Įgyvendinančiųjų partnerių pateikiami dokumentai apima standartinę prašymo formą, 21 straipsnyje nurodytą suvestinę ir bet kokią kitą dokumentą, kurį Investicijų komitetas laiko svarbiu, visų pirma, rinkos nepakankamumo pobūdžio arba neoptimalios investavimo aplinkos problemos aprašą, kuriame taip pat išdėstoma, kaip tokia padėtis bus sušvelninta vykdant finansavimo arba investavimo operaciją, taip pat patikimą operacijos vertinimą, kuriuo patvirtinamas finansavimo arba investavimo operacijos papildomumas. Sekretoriatas tikrina įgyvendinančiųjų partnerių, išskyrus EIB grupę, pateiktų dokumentų išsamumą. Investicijų komitetas gali prašyti atitinkamo įgyvendinančiojo partnerio pateikti paaiškinimus, susijusius su investavimo arba finansavimo operacijos pasiūlymu, be kita ko, pakviesdamas atitinkamo įgyvendinančiojo partnerio atstovą tiesiogiai dalyvauti diskusijose dėl minėtos operacijos. Bet koks įgyvendinančiojo partnerio atliktas projekto vertinimas, susijęs su finansavimo ar investavimo operacija, kuriai taikoma ES garantija, Investicijų komitetui nėra privalomas.

Investicijų komitetas, vertindamas ir tikrindamas siūlomas finansavimo ir investavimo operacijas, naudoja 21 straipsnyje nurodytą suvestinę.

5. Investicijų komiteto išvados priimamos visų narių paprasta balsų dauguma, jei į tą paprastą daugumą įeina bent vienas iš nenuolatinių tam tikros sudėties, susijusių su politikos linija, pagal kurią teikiamas pasiūlymas, komiteto narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, Investicijų komiteto pirmininko balsas yra lemiamas.

Investicijų komiteto išvados pritarti ES garantijos suteikimui finansavimo ir investavimo operacijoms yra viešai prieinamos ir jose, be kita ko, pateikiamas pritarimo pagrindimas ir informacija apie operaciją, visų pirma jos aprašymas, vykdytojo arba finansų tarpininko tapatybė ir operacijos tikslai. Išvadose taip pat nurodomas bendras įvertinimas, atliktas remiantis suvestine.

Atitinkama suvestinė viešai skelbiama po to, kai pasirašoma finansavimo arba investavimo operacija arba paprojektis, jei toks yra.

Pagal antrą ir trečią pastraipą viešai skelbtinoje informacijoje neturi būti neskelbtinos komercinės informacijos ar asmens duomenų, kurie pagal Sąjungos duomenų apsaugos taisykles neturi būti atskleisti. Investicijų komiteto išvadų dalis, kuriose esama neskelbtinos komercinės informacijos, Komisija perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai jų prašymu, laikydamasi griežtų konfidencialumo reikalavimų.

Investicijų komitetas du kartus per metus perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai visų per pastaruosius šešis mėnesius Investicijų komiteto parengtų išvadų sąrašą ir su jomis susijusias paskelbtas suvestines. Kartu, laikantis griežtų konfidencialumo reikalavimų, pateikiami sprendimai nepritari ES garantijos naudojimui.

Investicijų komiteto išvadas Investicijų komiteto sekretoriatas laiku pateikia atitinkamam įgyvendinančiajam partneriui.

Investicijų komiteto sekretoriatas visą Investicijų komitetui pateiktą informaciją, susijusią su finansavimo ir investavimo operacijų pasiūlymais, ir Investicijų komiteto išvadas dėl tų pasiūlymų užregistruoja centrinėje saugykloje.

6. Kai Investicijų komiteto prašoma patvirtinti ES garantijos naudojimą finansavimo arba investavimo operacijai, kuri yra priemonė, programa arba struktūra, kurią sudaro pagrindiniai paprojekčiai, tas patvirtinimas apima tuos pagrindinius paprojekčius, išskyrus atvejus, kai Investicijų komitetas nusprendžia pasilikti teisę juos patvirtinti atskirai. Investicijų komitetas neturi teisės atskirai tvirtinti paprojekčių, kurių vertė yra mažesnė nei 3 000 000 EUR.
7. Investicijų komitetas, jei mano, kad tai būtina, gali pateikti Komisijai apsvarstyti bet kokią operacijų srities klausimą, susijusį su investavimo gairių taikymu ar aiškinimu.
8. Investicijų komitetas nuo jo įsteigimo dienos taip pat yra atsakingas už ES garantijos naudojimą pagal Reglamentą (ES) 2015/1017 tvirtinimą likusią tame reglamente nustatyto investavimo laikotarpio dalį. Pasiūlymai vertinami pagal tame reglamente nustatytus kriterijus. Tuos pasiūlymus vertina už tvarios infrastruktūros liniją ir strateginių Europos investicijų liniją atsakingos Investicijų komiteto sudėty. 22 straipsnis tokiems pasiūlymams netaikomas.

VI SKYRIUS

„InvestEU“ konsultacijų centras

24 straipsnis

„InvestEU“ konsultacijų centras

1. Komisija įsteigia „InvestEU“ konsultacijų centrą. „InvestEU“ konsultacijų centras teikia konsultacinę paramą, susijusią su investicinių projektų nustatymu, rengimu, plėtojimu, struktūros formavimu, viešaisiais pirkimais ir įgyvendinimu ir su projektų vykdytojų ir finansų tarpininkų gebėjimų įgyvendinti finansavimo ir investavimo operacijas stiprinimu. Parama gali būti teikiama bet kuriuo projekto gyvavimo ciklo arba remiamo subjekto finansavimo etapu.

Komisija sudaro susitarimus dėl konsultacijų su EIB grupe ir kitais potencialiais patariamaisiais partneriais ir paveda jiems teikti pirmoje pastraipoje nurodytą konsultacinę paramą ir 2 dalyje nurodytas paslaugas. Komisija taip pat gali įgyvendinti konsultacijų iniciatyvas, be kita ko, sudarydama sutartis su išorės paslaugų teikėjais. Komisija įsteigia bendrą prieigos prie „InvestEU“ konsultacijų centro tašką ir paveda tvarkyti konsultacinės paramos prašymus, nagrinėtinus pagal atitinkamą konsultacijų iniciatyvą. Komisija, EIB grupė ir kiti patariamieji partneriai glaudžiai bendradarbiauja, kad būtų užtikrintas veiksmingumas, sinergija ir veiksminga geografinė paramos aprėptis visoje Sąjungoje, tinkamai atsižvelgiant į esamas struktūras ir veiklą.

Konsultacijų iniciatyvos yra kiekvienos politikos linijos, nurodytos 7 straipsnio 1 dalyje, komponentas, apimantis tą liniją sudarančius sektorius. Be to, konsultacijų iniciatyvos vykdomos įgyvendinant įvairius sektorius apimančią komponentą.

2. „InvestEU“ konsultacijų centras visų pirma:

- a) yra Komisijos valdomas ir Komisijoje įsikūręs bendras prieigos taškas kreipiantis dėl projektų plėtojimo pagalbos, kurią „InvestEU“ konsultacijų centras teikia valdžios institucijoms ir projektų vykdytojams;
 - b) skleidžia visą turimą papildomą informaciją apie Komisijos pateiktas investavimo gaires, be kita ko, apie šių gairių aiškinimą ir taikymą, valdžios institucijoms ir projektų vykdytojams;
 - c) prireikus padeda projektų vykdytojams plėtoti jų projektus, kad jie atitiktų 3 ir 7 straipsniuose nustatytus tikslus ir 13 straipsnyje nustatytus tinkamumo kriterijus, taip pat sudaro palankesnes sąlygas plėtoti bendriems Europos interesams svarbius projektus ir sujungti nedidelio masto projektus, be kita ko, pasinaudojant šios dalies f punkte nurodytomis platformomis, su sąlyga, kad tokia pagalba nedaro įtakos Investicijų komiteto išvadoms dėl ES garantija tokiems projektams teikiamos paramos aprėpties;
 - d) remia veiksmus ir vietos žinių panaudojimą siekiant sudaryti palankesnes sąlygas visoje Sąjungoje naudotis „InvestEU“ fondo parama ir, kai įmanoma, aktyviai prisidėti prie „InvestEU“ fondo sektorių ir geografinės diversifikacijos tikslo, remiant įgyvendinančiuosius partnerius jiems inicijuojant ir plėtojant potencialias finansavimo ir investavimo operacijas;
 - e) sudaro palankesnes sąlygas kurti bendradarbiavimo platformas, skirtas keistis ir dalytis tarpusavyje duomenimis, praktine patirtimi ir geriausios patirties pavyzdžiais, siekiant remti projektų bazę ir sektorių plėtrą;
 - f) savo iniciatyva teikia konsultacinę paramą kuriant investavimo platformas, įskaitant tarpvalstybines bei makroregionines investavimo platformas ir investavimo platformas, kuriose maži ir vidutinio dydžio projektai vienoje ar daugiau valstybių narių sujungiami pagal temą arba regioną;
 - g) remia derinimo su dotacijomis ar finansinėmis priemonėmis, kurios finansuojamos iš Sąjungos biudžeto ar iš kitų šaltinių, naudojimą, siekiant sustiprinti Sąjungos priemonių sinergiją ir papildomumą ir kuo labiau padidinti programos „InvestEU“ poveikį ir įtaką;
 - h) remia gebėjimų stiprinimo veiksmus, kad būtų plėtojami organizaciniai gebėjimai, įgūdžiai ir procesai ir paspartintas organizacijų pasirengimas investicijoms, kad valdžios institucijos ir projektų vykdytojai galėtų kurti investicinių projektų bazes, plėtoti finansinius mechanizmus ir investavimo platformas ir valdyti projektus, o finansų tarpininkai įgyvendinti finansavimo ir investavimo operacijas, padėdami subjektams, patiriantiems sunkumų gauti finansavimą, be kita ko, padedant ugdyti rizikos vertinimo gebėjimus ar įgyti su konkrečiu sektoriumi susijusių žinių;
 - i) teikia konsultacinę paramą startuoliams, ypač tais atvejais, kai jie siekia apsaugoti savo investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas, įsigydami intelektualinės nuosavybės teises, pavyzdžiui, patentus.
3. „InvestEU“ konsultacijų centro paslaugomis gali naudotis viešųjų ir privačių projektų vykdytojai, įskaitant MVI ir startuolius, taip pat valdžios institucijos, nacionaliniai skatinamojo finansavimo bankai ar įstaigos, finansų bei kitų sričių tarpininkai.
4. Komisija sudaro susitarimą dėl konsultacijų su kiekvienu patariamuoju partneriu dėl vienos ar daugiau konsultacijų iniciatyvų įgyvendinimo. 2 dalyje nurodytoms

paslaugoms gali būti taikomi mokesčiai daliai išlaidų, susijusių su tų paslaugų teikimu, padengti, išskyrus viešiesiems projektų vykdytojams ir ne pelno organizacijoms teikiamas paslaugas, kurios yra nemokamos, jei tai pagrindžiama. MVĮ už 2 dalyje nurodytas paslaugas mokami mokesčiai neviršija trečdalyio tų paslaugų teikimo išlaidų.

5. Siekiant 1 dalyje nurodyto tikslo ir sudaryti palankesnes sąlygas teikti konsultacinę paramą, „InvestEU“ konsultacijų centras remiasi Komisijos, EIB grupės ir kitų patarėjų partnerių praktine patirtimi.
6. Į kiekvieną konsultacijų iniciatyvą įtraukiamas Komisijos ir patariamojo partnerio sąnaudų pasidalijimo mechanizmas, išskyrus atvejus, kai Komisija tinkamai pagrįstais atvejais, kai to reikia dėl konsultacijų iniciatyvos specifikos ir užtikrinamos aiškos ir vienodos sąlygos visiems patariamiesiems partneriams, sutinka padengti visas konsultacijų iniciatyvos išlaidas.
7. Prireikus „InvestEU“ konsultacijų centras veikia vietos lygmeniu. Vietos padaliniai steigiami pirmiausia tose valstybėse narėse ar regionuose, kurie patiria sunkumų plėtodami „InvestEU“ fondo finansuojamus projektus. „InvestEU“ konsultacijų centras padeda perduoti žinias regiono ir vietos lygmenims siekiant stiprinti regioninius ir vietos gebėjimus ir kaupti praktinę patirtį, reikalingus 1 dalyje nurodytai konsultacinei paramai, įskaitant paramą įgyvendinti ir įtraukti mažus projektus, teikti.
8. Siekiant teikti 1 dalyje nurodytą konsultacinę paramą ir sudaryti palankesnes sąlygas ją teikti vietos lygmeniu, „InvestEU“ konsultacijų centras bendradarbiauja, kai įmanoma, su nacionaliniais skatinamojo finansavimo bankais arba įstaigomis ir naudojami jų ekspertinėmis žiniomis. Pasitelkiant „InvestEU“ konsultacijų centrą, prireikus sudaromi bendradarbiavimo susitarimai su nacionaliniais skatinamojo finansavimo bankais ar įstaigomis – su bent vienu kiekvienos valstybės narės nacionaliniu skatinamojo finansavimo banku ar įstaiga.
9. Finansavimo prašantiems projektų, visų pirma nedidelių projektų, vykdytojams įgyvendinantieji partneriai atitinkamai pasiūlo prašyti „InvestEU“ konsultacijų centro paramos jų projektams, kad, kai tinkama, būtų galima patobulinti jų projektų rengimą ir įvertinti galimybę sujungti projektus.

Įgyvendinantieji partneriai ir patariamieji partneriai taip pat informuoja projektų vykdytojus apie galimybę įtraukti jų projektus į sąrašą 25 straipsnyje nurodytame „InvestEU“ portale.

VII SKYRIUS

„InvestEU“ portalas

25 straipsnis

„InvestEU“ portalas

1. Komisija sukuria „InvestEU“ portalą. „InvestEU“ portalas turi būti lengvai prieinama ir patogi naudotis projektų duomenų bazė, kurioje teikiama aktuali informacija apie kiekvieną projektą.
2. „InvestEU“ portalas turi būti vieta, kurioje projektų vykdytojai investuotojams gali pristatyti savo projektus, kuriems siekia gauti finansavimą. Projektų įtraukimas į „InvestEU“ portalą nedaro poveikio sprendimams dėl galutinių projektų, atrenkamų paramai pagal šį reglamentą ar bet kokią kitą Sąjungos priemonę teikti arba sprendimams dėl viešojo finansavimo.
3. „InvestEU“ portale pateikiami tik Sąjungos teisę ir politiką atitinkantys projektai.
4. 3 dalyje nustatytas sąlygas atitinkančius projektus Komisija perduoda atitinkamiems įgyvendinantiesiems partneriams. Atitinkamais atvejais, kai vykdoma konsultacijų iniciatyva, Komisija tokius projektus perduoda ir „InvestEU“ konsultacijų centrui.
5. Įgyvendinantieji partneriai nagrinėja projektus, patenkančius į jų geografinę ir veiklos sritį.

VIII SKYRIUS

ATSKAITOMYBĖ, STEBĖSENA IR ATASKAITŲ TEIKIMAS, VERTINIMAS IR KONTROLĖ

26 straipsnis

Atskaitomybė

1. Europos Parlamento ar Tarybos prašymu valdančiosios tarybos pirmininkas prašančiajai institucijai pateikia „InvestEU“ fondo veiklos rezultatų ataskaitą ir, be kita ko, dalyvauja klausyme Europos Parlamente.
2. Valdančiosios tarybos pirmininkas žodžiu arba raštu atsako į Europos Parlamento arba Tarybos dėl „InvestEU“ fondo pateiktus klausimus ne vėliau kaip per penkias savaites nuo jų gavimo dienos.

27 straipsnis

Stebėsena ir ataskaitų teikimas

1. Rodikliai, kuriais grindžiama programos „InvestEU“ įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje nustatytų bendrųjų ir konkrečių tikslų, ataskaita, pateikti III priede.
2. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku ir kad remiantis tais duomenimis būtų galima vykdyti deramą rizikos ir garantijų portfelio stebėseną. Todėl įgyvendinantiesiems partneriams, patariamiesiems partneriams ir, kai tinkama,

kitiems Sąjungos lėšų gavėjams nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

3. Komisija pagal Finansinio reglamento 241 ir 250 straipsnius parengia programos „InvestEU“ įgyvendinimo ataskaitą. Pagal Finansavimo reglamento 41 straipsnio 5 dalį metinėje ataskaitoje pateikiama informacija apie programos įgyvendinimo lygį pagal jos tikslus ir veiklos rodiklius. Tuo tikslu kiekvienas įgyvendinantis partneris kasmet teikia informaciją, kuri yra būtina, kad Komisija galėtų vykdyti savo ataskaitų teikimo pareigas, įskaitant informaciją apie ES garantijos naudojimą.
4. Kiekvienas įgyvendinantis partneris kas šešis mėnesius Komisijai pateikia ataskaitą dėl finansavimo ir investavimo operacijų, kurioms taikomas šis reglamentas, suskirstytą atitinkamai pagal ES skyrių ir valstybių narių skyrių. Kiekvienas įgyvendinantis partneris taip pat pateikia informaciją apie valstybės narės skyrių valstybei narei, kurios skyriui jis teikia paslaugas. Ataskaitoje įvertinama atitiktis ES garantijos naudojimo reikalavimams ir pagrindiniams veiklos rezultatų rodikliams, nustatytiems šio reglamento III priede. Ataskaitoje taip pat pateikiami veiklos, statistiniai, finansiniai ir apskaitos duomenys, susiję su kiekviena finansavimo ir investavimo operacija, ir numatomų pinigų srautų įvertinimas skyriaus, politikos linijos ir „InvestEU“ fondo lygmeniu. Į kartą per metus EIB grupės ir prireikus kitų įgyvendinančių partnerių teikiamą ataskaitą taip pat įtraukiama informacija apie investavimo kliūtis, su kuriomis susidurta vykdant finansavimo ir investavimo operacijas, kurioms taikomas šis reglamentas. Ataskaitose pateikiama informacija, kurią įgyvendinantieji partneriai turi pateikti pagal Finansinio reglamento 155 straipsnio 1 dalies a punktą.
5. Siekiant veiksmingai įvertinti „InvestEU“ programos įgyvendinimo pažangą, padarytą siekiant jos tikslų, Komisijai pagal 33 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas šis reglamentas peržiūrinti ar papildant III priede nustatytus rodiklius, kai manoma, kad to reikia, ir nuostatas dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos sukūrimo.

28 straipsnis

Vertinimas

1. Programos „InvestEU“ vertinimai atliekami laiku, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.
2. Ne vėliau kaip 2024 m. rugsėjo 30 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai nepriklausomą tarpinį programos „InvestEU“ vertinimą, kuriame visų pirma įvertinamas ES garantijos panaudojimas, 10 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nustatytų EIB grupės pareigų vykdymas, 12 straipsnio 4 ir 5 dalyse numatytos ES garantijos skyrimas, „InvestEU“ konsultacijų centro veikimas, 10 straipsnio 1 dalies d punkto i papunktyje numatytų biudžeto lėšų skyrimas ir 7 straipsnio 6 dalies nuostatų taikymas. Visų pirma vertinime parodoma, kaip į programos „InvestEU“ įgyvendinimą įtraukiant įgyvendinančiuosius partnerius ir patariamuosius partnerius prisidėta siekiant programos „InvestEU“ tikslų, taip pat ES politikos tikslų, ypač siekiant užtikrinti remiamų finansavimo ir investavimo operacijų pridėtinę vertę, geografinę ir sektorinę pusiausvyrą. Taip pat įvertinamas tvarumo patikrinimo

taikymas pagal 7 straipsnio 3 dalį ir tai, koks dėmesys skirtas MVĮ pagal MVĮ politikos liniją, nurodytą 7 straipsnio 1 dalies c punkte.

3. Baigiant įgyvendinti programą „InvestEU“, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po 1 straipsnio 3 dalyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai nepriklausomo galutinio programos „InvestEU“ vertinimo ataskaitą, kurioje visų pirma įvertinamas ES garantijos panaudojimas.
4. Vertinimų išvadas ir savo pastabas Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.
5. Įgyvendinantieji partneriai ir patariamieji partneriai prisideda prie 2 ir 3 dalyse nurodytų vertinimų ir teikia Komisijai informaciją, kurios reikia tiems vertinimams atlikti.
6. Pagal Finansinio reglamento 211 straipsnio 1 dalį Komisija kas trejus metus į Finansinio reglamento 250 straipsnyje nurodytą metinę ataskaitą įtraukia šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje nustatytos atidėjinių normos tinkamumo peržiūrą, kurioje įvertina faktinį finansavimo ir investavimo operacijų, kurioms taikoma ES garantija, rizikos profilį. Komisijai pagal šio reglamento 33 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas šis reglamentas pakoreguojant jo 4 straipsnio 1 dalyje nustatytą atidėjinių normą ne daugiau kaip 15 proc., remiantis ta peržiūra.

29 straipsnis

Auditai

Asmenų ar subjektų, tarp jų ir Sąjungos institucijų ar įstaigų neįgaliotų asmenų ar subjektų, atliktais Sąjungos finansavimo naudojimo auditais grindžiamas bendras užtikrinimas pagal Finansinio reglamento 127 straipsnį.

30 straipsnis

Sąjungos finansinių interesų apsauga

Kai trečioji valstybė dalyvauja programoje „InvestEU“, kaip nustatyta sprendimu, priimtu pagal tarptautinį susitarimą, arba kita teisine priemone, trečioji valstybė suteikia reikiamas teises ir prieigą atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) ir Europos Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai vykdyti savo atitinkamus įgaliojimus. OLAF atveju tokios teisės apima teisę atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, nurodytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų.

IX SKYRIUS

SKAIDRUMAS IR MATOMUMAS

31 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Įgyvendinantieji partneriai ir patariamieji partneriai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir tikslią informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
Pirmoje pastraipoje nustatyti reikalavimai gynybos ir kosmoso sektorių projektams taikomi laikantis įsipareigojimų užtikrinti konfidencialumą ir saugoti paslaptį.
2. Įgyvendinantieji partneriai ir patariamieji partneriai informuoja arba įpareigoja kitus finansų tarpininkus informuoti galutinius gavėjus, įskaitant MVĮ, apie programos „InvestEU“ paramą, užtikrindami, kad ta informacija būtų aiškiai matoma, ypač MVĮ atveju, atitinkamame su programos „InvestEU“ paramos teikimu susijusiame susitarime, taip didinant visuomenės informuotumą ir gerinant matomumą.
3. Komisija vykdo su programa „InvestEU“ ir jos veiksmais bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Programai „InvestEU“ skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politikos prioritetus tiek, kiek jie susiję su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.

X SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32 straipsnis

Dalyvavimas didinant Europos investicijų fondo kapitalą

Sąjunga pasirašo akcijas, susijusias su būsimu Europos investicijų fondo kapitalo didinimu, kad jos santykinė kapitalo dalis išliktų dabartinio lygio. Akcijos pasirašomos ir ne daugiau kaip 900 000 000 EUR už apmokėtiną akcijų dalį sumokama laikantis Fondo visuotinio susirinkimo patvirtintų sąlygų.

33 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis. Jeigu deleguotieji aktai susiję su EIB grupės ir kitų įgyvendinančiųjų partnerių vykdoma ar su jais susijusia veikla, Komisija, prieš rengdama tuos deleguotuosius aktus, konsultuojasi su EIB grupe ir potencialiais įgyvendinančiaisiais partneriais.
2. 7 straipsnio 7 dalyje, 21 straipsnio 4 dalyje, 27 straipsnio 5 dalyje ir 28 straipsnio 6 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami iki 2028 m. gruodžio 31 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 7 straipsnio 7 dalyje, 21 straipsnio 4 dalyje, 27 straipsnio 5 dalyje ir 28 straipsnio 6 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jam nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 7 straipsnio 7 dalį, 21 straipsnio 4 dalį, 27 straipsnio 5 dalį ir 28 straipsnio 6 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

34 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 209 straipsnio 3 dalies pirmos ir paskutinės pastraipų, iš šio reglamento IV priede nurodytose programose nustatytų finansinių priemonių gautos pajamos, grąžintos ir išieškotos sumos gali būti naudojamos ES garantijos atidėjiniams suformuoti pagal šį reglamentą, atsižvelgiant į Reglamento *[paskolų viešajam sektoriui priemonė]* [4 straipsnį].
2. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 213 straipsnio 4 dalies a punkto, Reglamentu (ES) 2015/1017 nustatytos ES garantijos atidėjinių perteklius gali būti naudojamas ES garantijos atidėjiniams suformuoti pagal šį reglamentą, atsižvelgiant į [Reglamento] *[paskolų viešajam sektoriui priemonė]* [4 straipsnį].

3. 33 000 440 000 EUR suma (einamosiomis kainomis), nurodyta Reglamento [EURI] 3 straipsnio 2 dalies c punkto i papunktyje, naudojama taip:
- (a) 32 800 000 000 EUR (einamosiomis kainomis), papildomai prie Finansinio reglamento 211 straipsnio 4 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų išteklių, – ES garantijos atidėjiniams suformuoti pagal šį reglamentą;
- (b) 200 440 000 EUR suma (einamosiomis kainomis) – įgyvendinti V ir VI skyriuose nustatytoms priemonėms ir Reglamento [EURI] 2 straipsnio 2 dalies antrame sakinyje nurodytoms priemonėms, laikantis to reglamento 4 straipsnio 4 ir 8 dalių.
- Pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalį ši suma yra išorės asignuotosios pajamos.

35 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

Turinys

1.	PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA	2
1.1.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas	2
1.2.	Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) (<i>programų grupė</i>)	2
1.3.	Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:	2
1.4.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas	2
1.4.1.	Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį	2
1.4.2.	Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.....	2
1.4.3.	Panašios patirties išvados.....	3
1.4.4.	Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis	4
1.5.	Trukmė ir finansinis poveikis	5
1.6.	Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)	5
2.	VALDYMO PRIEMONĖS.....	6
2.1.	Stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės	6
2.2.	Valdymo ir kontrolės sistema (-os)	6
2.2.1.	Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas.....	6
2.2.2.	Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)	6
2.2.3.	Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą).....	7
2.3.	Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės	7
3.	NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS	8
3.1.	Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija ir siūloma nauja biudžeto išlaidų eilutė (-ės)	8
3.2.	Numatomas poveikis išlaidoms	9
3.2.1.	Numatomo poveikio išlaidoms santrauka	9
3.2.2.	Numatomo poveikio administracinio pobūdžio asignavimams santrauka.....	12
3.3.	Numatomas poveikis pajamoms	15

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pakeistas pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) (*programų grupė*)

Europos strateginės investicijos

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

☐ nauju veiksmu

☐ nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai⁴⁶

☐ esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

x vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.4.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį*

Programa „InvestEU“ yra specialiai pritaikyta ilgalaikiam finansavimui teikti ir Sąjungos politikai remti, kol bus atsigaunama po gilios ekonomikos krizės. Ši programa parengta remiantis Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) ir finansinių priemonių, kuriuos galima laikyti jos pirmtakais, įgyvendinimo patirtimi, įgyta po praėjusios finansų krizės.

Dabartinės krizės sąlygomis išteklių paskirstymas rinkoje nėra visiškai efektyvus, o suvokiama rizika labai kenkia privačiųjų investicijų srautui. Tokiomis aplinkybėmis pagrindinė programos „InvestEU“ funkcija – mažinti projektų riziką siekiant pritraukti privatų finansavimą – yra ypač vertinga ir turėtų būti išnaudota. Pagal sustiprintą programą „InvestEU“ ekonomikos atsigavimo etapu bus galima teikti be galo reikalingą paramą įmonėms ir kartu, laikantis programos pradinių tikslų, užtikrinti, kad investuotojai daug dėmesio skirtų Sąjungos vidutinės trukmės ir ilgalaikiams politikos prioritetams, pvz., Europos žaliajam kursui, Europos žaliojo kurso investicijų planui ir Europos skaitmeninės ateities kūrimo strategijai. Dabartinėmis aplinkybėmis, kai Europos investicijų banko (EIB) grupės ir nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ir įstaigų, taip pat kitų įgyvendinančiųjų partnerių rizikos prisiėmimo pajėgumams tenka didesnė našta, programa padės didinti šiuos jų pajėgumus, kad būtų galima remti ekonomikos atsigavimą.

1.4.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai*

⁴⁶

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.

Šis pasiūlymas dera su pradiniu pasiūlymu dėl programos „InvestEU“; siekiant padėti atsigauti po COVID-19 pandemijos sukeltos krizės; šiuo pasiūlymu išplečiamas pradinis pasiūlymas. Be to, juo papildoma Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) Mokumo palaikymo priemonė. Pagal Mokumo palaikymo priemonę ketinama teikti paramą mokumo poreikiams, kurių labiausiai krizės paveiktoms bendrovių iškilo dėl COVID-19 sąlygoto ekonomikos susitraukimo, patenkinti, siekiant atkurti tų bendrovių kapitalo padėtį, o pagal programą „InvestEU“ daugiausia dėmesio bus skiriama ilgalaikėms investicijoms, kuriomis bus remiami ES politikos tikslai, be kita ko, Europos ekonomikos strateginis savarankiškumas ir atsparumas.

Naujoji strateginių Europos investicijų linija bus kryptingesnė ir labiau orientuota į ateitį nei Mokumo palaikymo priemonė; pagal šią liniją bus remiami tie projektai ir bendrovės, kurie yra reikšmingi siekiant užtikrinti arba išlaikyti strateginį pagrindinių vertės grandinių savarankiškumą bendrojoje rinkoje, remiant Sąjungoje vykdomų projektų plėtrą ir stiprinant Sąjungos bendrovių kapitalo bazę ir ilgalaikį finansavimą kaip alternatyvą ne ES įsteigusių bendrovių vykdomam perėmimui. Taip pat bus remiamos tarpvalstybinę veiklą vykdančios strateginės bendrovės.

Iniciatyva turėtų padėti sutelkti daugiau kaip 1 trln. EUR finansavimą projektams. Tai turėtų padėti spręsti rinkos nepakankamumo problemas ir suteikti galimybę gauti finansavimą subjektams, kurie kitu atveju nebūtų gavę finansavimo priimtinais sąlygomis, ir taip kelti bendrą investicijų lygį Sąjungoje, taigi skatinti augimą ir užimtumą.

1.4.3. Panašios patirties išvados

Įsitikinta, kad ESIF buvo naudingas sprendžiant investicijų rinkos spragų ir neoptimalios investavimo aplinkos problemas po ekonomikos krizės. Dėl nemažėjančių investicijų rinkos spragų reikia labiau į politiką orientuotos paramos investicijoms, skirtos konkrečioms neoptimalios investavimo aplinkos problemoms spręsti.

Iš ESIF teikiama biudžeto garantija pasirodė esanti veiksminga didinant ribotų biudžeto išteklių poveikį.

Buvo nustatyta, kad ESIF parama ir kelios centralizuotai valdomos finansinės priemonės keliose srityse dubliuojasi. Visas būsimas Sąjungos investicines programas sujungiant į vieną bendrą fondą siekiama supaprastinti procedūras, užtikrinti didesnę lankstumą ir pašalinti galimą panašių ES paramos investicijoms priemonių dubliavimąsi.

Siekiant pagerinti valstybių narių ir projektų vykdytojų gebėjimus kurti, plėtoti ir įgyvendinti investicinius projektus, labai reikalingos konsultacijų paslaugos ir techninė parama. 2021–2027 m. laikotarpiu siūloma centralizuotai valdomas techninės paramos iniciatyvas dėl paramos investiciniams projektams sujungti į „InvestEU“.

Biudžeto garantija, kuria įgyvendinantiesiems partneriams suteikiamas pajėgumas prisiimti riziką, kad jie finansuotų investicijas Sąjungoje atsižvelgdami į sėkmingą ESIF ir finansinių priemonių įgyvendinimą, leidžia nuo 2021 m. toliau sklandžiai remti investicijas.

1.4.4. *Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

„InvestEU“ fondas apima Sąjungos grąžintiną paramą finansavimo ir investavimo operacijoms, kai biudžeto garantija įgyvendinantiesiems partneriams pagrindinėse vidaus politikos srityse suteikiamas pajėgumas prisiimti riziką. Todėl, siekiant sustiprinti sverto poveikį, optimizuoti atidėjinius, išvengti galimo dubliavimo ir padidinti Sąjungos veiksmų matomumą, visa ši parama sujungiama į vieną bendrą priemonę. Atitinkamais atvejais parama gali būti derinama su dotacijų finansavimu (derinimas), kad būtų užtikrinta sąveika, pvz., transporto, mokslinių tyrimų ir skaitmeninės ekonomikos sektoriuose.

Pasiūlymas padidinti pradinių programos „InvestEU“ linijų išteklius ir programos papildymas penkta linija dera su kitomis atitinkamomis Sąjungos politikos sritimis, pvz., Europos žaliuoju kursu, Europos žaliojo kurso investicijų planu, Europos skaitmeninės ateities kūrimo strategija, Naująja Europos pramonės strategija, kapitalo rinkų sąjunga ir kitomis ES politikos sritimis ir programomis, susijusiomis su Sąjungos strateginiu savarankiškumu ir atsparumu, kaip antai Europos gynybos fondu, ES kosmoso reglamentu, programos „Europos horizontas“ misijomis, Europos partnerystėmis, ir Europos inovacijų taryba, taip pat su TUI tikrinimo reglamentu.

Valstybių narių skyrius leis valstybėms narėms patogiau ir supaprastinta tvarka pritraukti sanglaudos finansavimo lėšų.

1.5. Trukmė ir finansinis poveikis

x trukmė ribota

- x galioja nuo 2021 01 01 iki 2027 12 31
- ES garantijos atidėjiniams sudaryti skirtų įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo 2021 iki 2027 m., o mokėjimų asignavimų – nuo 2021 iki 2030 m.

☐ trukmė neribota

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)⁴⁷

X Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- x padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- ☐ vykdomųjų įstaigų.

☐ Pasidalijamasis valdymas kartu su valstybėmis narėmis

x Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtiems organams;
- x tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- x EIB ir Europos investicijų fondui;
- ☐ Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose nurodytiems organams;
- x viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- x įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;
- x įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.

Pastabos

Įgyvendinančiuosius partnerius Komisija atrenka remdamasi teisės akto pasiūlyme išdėstytais kriterijais. Jie gali apimti visus arba kai kuriuos pirmiau nurodytus kriterijus.

Dalis „InvestEU“ konsultacijų centro ir „InvestEU“ portalo veiklos gali būti vykdoma taikant tiesioginį valdymą.

⁴⁷

Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės

Įgyvendinantieji partneriai Komisijai reguliariai teikia ataskaitas pagal Finansinį reglamentą. Kalbant apie stebėseną, jie taiko taisykles ir procedūras, įvertintas pagal Finansinio reglamento 154 straipsnį, kad atitiktų jame nustatytus reikalavimus. Komisija stebės kiekvienos politikos linijos veiklos rezultatus.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

„InvestEU“ fondo veikla (ES garantijos teikimas) bus vykdoma netiesioginio valdymo būdu, pasitelkiant įgyvendinančiuosius partnerius, kurie paprastai taip pat prisideda prie galutiniams gavėjams teikiamos paramos.

Įgyvendinančiaisiais partneriais gali būti EIB grupė, tarptautinės finansų įstaigos, nacionaliniai skatinamojo finansavimo bankai ir įstaigos bei kiti finansų tarpininkai, kurie yra reguliuojamos ir (arba) bankų sektoriaus prižiūrimos Sąjungos įstaigos. Operacijos, kurios remiamos ES garantija, ir toliau yra įgyvendinančiųjų partnerių valdančiųjų organų patvirtintos operacijos, ir įgyvendinantieji partneriai šioms operacijoms turės taikyti savo išsamaus patikrinimo ir kontrolės sistemą. Įgyvendinantieji partneriai Komisijai pateikia audituotas finansines ataskaitas.

Komisija su įgyvendinančiaisiais partneriais sudaro susitarimus dėl garantijos. Atsižvelgiant į pagalbos pobūdį, „InvestEU“ konsultacijų centro veikla bus vykdoma pagal netiesioginio arba tiesioginio valdymo principą.

Programos „InvestEU“ bendras poveikis (įskaitant siūlomą padidinimą) bus vertinamas atliekant vertinimus, kaip nurodyta pradiniam pasiūlyme. Siūlomame reglamente nustatyti pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai. Atsižvelgiant į konkrečius finansinius produktus, kurie bus naudojami, į susitarimus dėl garantijos bus įtraukti konkretūs rodikliai.

Pagal Finansinį reglamentą įgyvendinantieji partneriai turės teikti suderintas ataskaitas.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Rizika Sąjungos biudžetui susijusi su įgyvendinančiųjų partnerių vykdomoms finansavimo ir investavimo operacijoms Sąjungos teikiama biudžeto garantija. ES garantija suteikiama neatšaukiama garantija pagal pirmą pareikalavimą, paprastai portfelio pagrindu, operacijoms, kurioms taikoma garantija. Sąjungos biudžetas ir įgyvendinantysis partneris dalijasi su atlyginimu iš operacijų susijusia rizika pagal kiekvieno jų prisiimtą rizikos dalį.

ES garantija negali viršyti 75 153 850 000 EUR.

Biudžeto įrašas („p. m.“), kuriame nurodyta biudžeto garantija įgyvendinančiajam partneriui, būtų panaudotas tik tuomet, jei būtų faktiškai pareikalauta sumokėti pagal šią garantiją, kurios visos sumos nebūtų galima padengti iš atidėjinių (finansuojama ne mažiau kaip 33 800 000 000 EUR palaipsniui iki 2030 m. pabaigos). 45 proc. dydžio atidėjinių norma nustatyta remiantis ankstesne patirtimi, susijusia su ESIF ir finansinėmis priemonėmis. Ši norma – tai visų keturių Komisijos iš pradžių pasiūlytų

linijų sąlyginės atidėjinių normos, kuri siekia 40 proc., ir siūlomos naujos strateginių Europos investicijų linijos sąlyginės atidėjinių normos, kuri siekia 52 proc., svertinis vidurkis. Naujos linijos atidėjinių norma yra šiek tiek didesnė dėl numanomos rizikos tam tikruose sektoriuose, kurie bus remiami pagal penktąją liniją, taip pat dėl finansinių produktų, kuriuos reikės įgyvendinti, pobūdžio.

Neapibrėžtasis įsipareigojimas, susijęs su valstybių narių skyriumi, bus dengiamas kiekvienos atitinkamos valstybės narės kompensacine garantija.

„InvestEU“ atveju finansavimo ir investavimo operacijos vykdomos laikantis standartinių įgyvendinančiųjų partnerių darbo tvarkos taisyklių ir patikimos bankininkystės praktikos. Atrinkti įgyvendinantieji partneriai ir Komisija sudaro susitarimą dėl garantijos, kuriame nustatomos išsamios nuostatos ir procedūros, susijusios su „InvestEU“ fondo įgyvendinimu.

Įgyvendinančiųjų partnerių taisyklių ir procedūrų tinkamumą ir jų taikymą Komisija kontroliuos atlikdama ramsčiais grindžiamą vertinimą pagal Finansinį reglamentą. Be to, kadangi įgyvendinantysis partneris paprastai prisiima dalį rizikos, Sąjungos ir įgyvendinančiojo partnerio interesai yra atitinkamai suderinti, ir taip sumažinama rizika biudžetui.

Bus įdiegta speciali valdymo struktūra (Investicijų komitetas), atsakinga už leidimą naudoti ES garantiją.

Komisijai bus pateiktos audituotos metinės finansinės ataskaitos, į kurias įtraukiamos įgyvendinančiųjų partnerių vykdomos operacijos.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

ES užtikrina operacijas, kurias laikydamiesi savo taisyklių ir procedūrų, įskaitant vidaus kontrolės sistemą, vykdo įgaliotieji subjektai. ES biudžetas patirtų išlaidų tik dėl tam tikrų ES nustatytų reikalavimų, kurie papildytų įgaliotųjų subjektų vidaus kontrolės sistemą; jų dydžio kol kas negalima nustatyti.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Bus atliktas atrinktų įgyvendinančiųjų partnerių ramsčiais grindžiamas vertinimas, numatytas Finansinio reglamento 154 straipsnyje; taip užtikrinama patikima vidaus kontrolės kokybė ir nepriklausomos išorės audito sistemos. Be to, jie turės atitikti Finansinio reglamento X antraštinės dalies reikalavimus. Įgyvendinantieji partneriai, kaip finansų įstaigos, bus įdiegę vidaus kontrolės sistemas. Įgyvendinantieji partneriai vykdys ES garantija remiamų finansavimo ar investavimo operacijų išsamų patikrinimą, stebėseną ir kontrolę. Be to, siūlomo reglamento 29 straipsnyje numatoma, kad asmenų ar subjektų, tarp jų ir Sąjungos institucijų ar įstaigų neįgaliotų asmenų ar subjektų, atliktais Sąjungos finansavimo naudojimo auditais grindžiamas bendras užtikrinimas pagal Finansinio reglamento 127 straipsnį.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija ir siūloma nauja biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris 1 išlaidų kategorija	DA / NDA ⁴⁸	ELPA šalių ⁴⁹	valstybių kandidačių ⁵⁰	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento [21 straipsnio 2 dalies b punktą]
1	02.0101 „InvestEU“ rėmimo išlaidos	NDA	TAIP	TAIP	TAIP	NE
1	02.0201 „InvestEU“ garantija	DA	TAIP	TAIP	TAIP	NE
1	02.0202 „InvestEU“ garantija – Bendro atidėjinių fondo (BAF) atidėjiniai	DA	TAIP	TAIP	TAIP	NE
1	02.0203 „InvestEU“ konsultacijų centras, portalas ir papildomos priemonės	DA	TAIP	TAIP	TAIP	NE

⁴⁸ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁴⁹ EFTA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁵⁰ Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	<...>	1 išlaidų kategorija
--	--------------------	-----------------------------

			2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
02.0201 „InvestEU“ garantija	Įsipareigojimai	(1)	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.		
	Mokėjimai	(2)	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.		
02.0202 „InvestEU“ garantija – Bendro atidėjinių fondo (BAF) atidėjiniai	Įsipareigojimai	(1)	404,322	412,872	11,604	13,371	17,673	19,511	20,646		900,000
	Mokėjimai	(2)	200,036	415,183	204,374	48,920	7,059	11,396	13,032		900,000
02.0203 „InvestEU“ konsultacijų centras, portalas ir papildomos priemonės	Įsipareigojimai	(1)	72,658	73,658	76,158	76,158	73,658	73,658	74,397		520,345
	Mokėjimai	(2)	38,172	66,572	82,772	84,772	84,272	81,772	82,011		520,345
02.0101 „InvestEU“ rėmimo išlaidos	Įsipareigojimai = Mokėjimai	(3)	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564		3,948
IŠ VISO asignavimų programos paketui	Įsipareigojimai	=1+3	477,544	487,094	88,326	90,093	91,895	93,733	95,607		1 424,293
	Mokėjimai	=2+3	238,772	482,319	287,710	134,256	91,895	93,733	95,607		1 424,293

Be pirmiau pateiktose lentelėse nurodyto finansinio paketo, bus skirtas finansavimas iš Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės lėšų – 33 000,440 mln. EUR (dabartinėmis kainomis) išorės asignuotųjų pajamų pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalį suma. Iš šios sumos iki 8,960 mln. EUR gali būti skiriama administracinėms išlaidoms, įskaitant išorės *darbuotojų išlaidoms*.

Speciali 191 mln. EUR suma bus reikalinga konsultacijų paslaugoms, techninei paramai ir kitoms papildomoms priemonėms.

Išorės asignuotųjų pajamų išlaidos preliminariai išskaidomos taip:

Programa „InvestEU“			2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
Veiklos išlaidos iš EURI išorės asignuotųjų pajamų	Įsipareigojimai	(1)	9 643,720	9 836,720	6 688,720	6 822,320					32 991,480
	Mokėjimai	(2)	817 000	6 040,913	6 042,912	6 042,913	6 042,913	4 409,913	3 592,913		32 991,480
Administracinės paramos išlaidos iš EURI išorės asignuotųjų pajamų	Įsipareigojimai = Mokėjimai	(3)	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280		8,960
Iš viso išorės asignuotųjų pajamų	Įsipareigojimai	=1+3	9 645,000	9 838,000	6 690,000	6 823,600	1,280	1,280	1,280		33 000,440
	Mokėjimai	=2+3	818,280	6 044,193	6 044,193	6 044,193	6 044,193	4 411,193	3 594,193		33 000,440

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
Žmogiškieji ištekliai										
Kitos administracinės išlaidos										
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)									

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų visose daugiamečių finansinės programos IŠLAIDŲ KATEGORIJOSE	Įsipareigojimai									
	Mokėjimai									

3.2.2. Numatomo poveikio administracinio pobūdžio asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
-------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinės išlaidos								
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma								

Neįtraukta į daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Žmogiškieji ištekliai ⁵¹	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	8,960
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos ⁵²	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	3,948
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	12,908

IŠ VISO	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	12,908
----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	---------------

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

⁵¹ Išorės asignuotosios pajamos

⁵² Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.2.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

Metai		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)								
Komisijos būstinė ir atstovybės								
Delegacijos								
Moksliniai tyrimai								
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais) CA, LA, SNE, INT ir JPD⁵³								
7 išlaidų kategorija								
Finansuojama pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	- būstinėje							
	- delegacijose							
Finansuojama iš programos paketo lėšų ⁵⁴	- būstinėje							
	- delegacijose							
Moksliniai tyrimai								
Kita (asignuotosios pajamos)		16	16	16	16	16	16	16
IŠ VISO		16	16	16	16	16	16	16

ECFIN GD ir (arba) BUDG GD yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus. Papildomi išorės darbuotojai bus finansuojami tik iš asignuotųjų pajamų.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	vykdomoji grandis (politikos ir rekomendacinių dokumentų rengimas, susitarimų dėl garantijos ir dėl konsultacijų rengimas ir derybos dėl jų, rinkodara, tolesni su veikla susiję veiksmai ir ataskaitų teikimas, konsultavimo ir techninės paramos valdymas); „InvestEU“ fondo sekretoriatas (įgyvendinančiųjų partnerių pasiūlymų gavimas ir paskirstymas, ryšių palaikymas su įgyvendinančiaisiais partneriais, Investicijų komiteto, patariamiosios tarybos ir valdančiosios tarybos sekretoriato veikla, Komisijos vidaus koordinavimas, politikos dokumentų rengimas, Komisijos pozicijos nustatymas, ataskaitų teikimas); pagalbinė grandis (programos stebėseną ir tolesni veiksmai, įskaitant reikalavimus mokėti pagal garantiją, veiklos ir finansinių ataskaitų teikimą ir kitą garantijų valdymo veiklą; konsultacijų paslaugų ir techninės paramos stebėseną ir susijusių ataskaitų teikimas); rizika (pagal ES garantiją įgyvendinamų operacijų portfelio kredito rizikos profilio stebėjimas, vertinimas ir ataskaitų teikimas).
--------------------------------------	---

⁵³ CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietos darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas („Junior Professionals in Delegations“).

⁵⁴ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

Išorės darbuotojai	pagalbinė grandis (programos stebėseną ir tolesni veiksmai, įskaitant reikalavimus mokėti pagal garantiją, veiklos ir finansinių ataskaitų teikimą ir kitą garantijų valdymo veiklą; konsultacijų paslaugų ir techninės paramos stebėseną ir susijusių ataskaitų teikimas); „InvestEU“ fondo sekretoriatas.
--------------------	---

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- x Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - ☐ nuosaviems ištekliams
 - x kitoms pajamoms

nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms x

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁵⁵						
	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
6 4 1 (Finansinių priemonių įnašai – Asignuotosios pajamos)	250,000	100,000	100,000	250,000	100,000	100,000	100,000

Pagal pasiūlymo 28 straipsnio 1 dalį pajamos, grąžinamos ir susigrąžinamos sumos bus priskirtos šiai biudžeto išlaidų eilutei: 02 02 02 „InvestEU“ garantijos atidėjiniai ir 02 02 03 „InvestEU“ konsultacijų centras, portalas ir papildomos priemonės.

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija). Asignuotosios pajamos iš „InvestEU“ pirmiausia bus skirtos mokesčiams padengti.

[Šios pajamos nesusijusios su pajamomis, gaunamomis remiantis EURI reglamento pasiūlymu].

⁵⁵

Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.